

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

31005

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 6-వ తేది శనివారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, మార్గశిరమాన శుద్ధ ఏకాదశి ౧౧.

No. 209

సంచిక ౨౦౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

కొన్ని గొప్పవారినే వేలవ వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది.

పంపభాష చీటి చూచి కొనిన జూతముగలుగదు.

అమృతాంజనము న కలవిద

శలనెవ్వత మాన్పును, నాయువుపోట్ల బాపును,
సార్వపు నొప్పుల దారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
బగ్గను తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

జుమందును రుద్దగానే జెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్కార్యములను తొలగించి భూమున
కాకోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

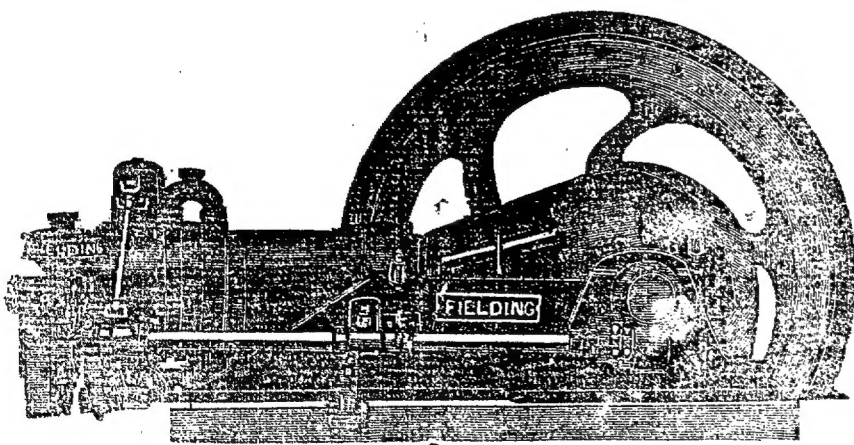

చెన్నపట్టణంలో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో. 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

REMOVAL NOTICE.
HAMILTON & Co.,
has been removed from Villivakkam to
158-A, Broadway, MADRAS.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన “ఫీల్డింగ్” వేటెంటు శమిడిశత్
క్విక్ స్టార్టింగు క్రూడు ఆయిలు ఇంజను
STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586

యీ ఇంజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేవరై జరు చ్చునీ స్థితిలో నుండగనే స్టార్టు
కొగలదు. యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతోనైనను అతిసంతుష్టి కగముగా పనిచేయును. క్రూడు
ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ ఇంజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజెంట్లు:—

జులైఫాన్

నెం 690 రు.

డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో.,

12, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

పోస్టుబాక్సు
నెం 203 రు.

ఒక లక్షరూపాయలు ఖర్చుచేసి ఈసుప్రసిద్ధమైన
మనపాఠాశిక నూతన నాటకము
తయారు చేయబడినది.

శ్రీకృష్ణవిద్యోగము, రాయల్తియే
టరులో, సి. కన్నయ్య కంపెనీ,

దశావతారము

29-11-24 తేది శనివారమునుండి ఒక పక్షము దినములు
ఈ నాటకము రాయల్తియేటరులో ప్రదర్శింపబడును
శని, మంగళ, గురువారము రాత్రి 9 గంటలకును,
ఆది, సోమ, బుధ, శుక్రవారములందు సాయంత్రము 5 గంట
లకును ప్రదర్శింపబడును. ప్రవేశ కట్టుములు రెజిస్టరు ర్పు 4,
ర్పు 8, ర్పు 2, ర్పు 1, 0-8-0.

కష్టానందానబ్దు

వీరివివాహముచే యేబదితొమ్మిది ముండురూపాయల వేహమున
వేహమునందు వివాహమును వచ్చుకలను తక్షణము చేపట్టినయెను.
8 కెల్లెలుగల పేర్లు 1 కెల్లె ర్పు 1-4-0.
8 కెల్లెలను ఒకేదేవు కొనుపాటికి ఒక పాంపెట్ కేనా
యిగాను గా పంపబడును.

సుందరం అండ్ కో.,

5 భద్రవచ్చగార్తవీధి, పొన్నకొండ, మద్రాసు.

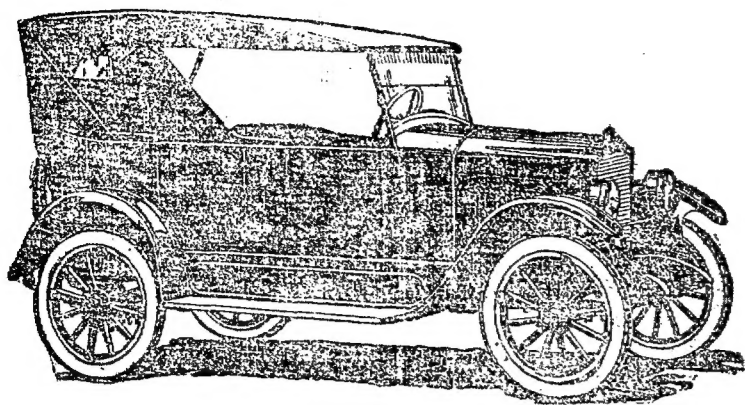
ప్రభాకరశాస్త్రిగారి గ్రంథములు

1. శృంగార శ్రీనాథము శ్రీనాథుని పద్యగచ్ఛిత్రి 200
2. చాటుపద్య మణిమంజరి 2 భాగము 150
3. ,, ప్రథమభాగము 140
4. ప్రబంధరత్నావళి. 180
5. మాన్వాళ్ళముచ్చట 040
6. తంజావూరి చరిత్రగణాంశము 060

మహామంజరి ఆఫీసు, 8/15 నల్లతంబివీధి, తిరువల్లి క్లె.సి.

మిక్కిలి సరసమైనబండి

చిక్కు లేమియు లేనిది.

టూరింగు మాడల్
ధర రూ 3250

మద్రాసున ఖర్చులులేక యివ్వబడును

క్రొత్త రగ్బీ టూరింగు కారు.

అందమైన రేడియేటరుగలిగి మిక్కిలి గంభీరముగా నుండును. సాగనైన బానెట్, కీళ్లు అగపడకుండా అమర్చబడినది. కొక్కిలు, వంకరకమ్మలు, అస్థిరముగండు మొదలగునవి కప్పును నిడదీయుటకు అమర్చబడినది. క్రొత్తమాదిరి ఇనుపచక్రము డ్రమ్ టైపు హెడ్ లాండ్రలు, మరికొన్ని పైన పడకుండుటకై రేడియేటరు మొదలగునవికూడ గలిగి మిక్కిలి సాగుగా నుండును. తలుపులందు మందుకువచ్చియుండి మాయపప్పుడు ఒకదానిపై మరియొకటి పడుటచే సౌకర్యముగాను, కబ్బములేకయు నుండును. ఒకమనిషికి తల, భుజములను పూటోపి, జిప్సీతెరలు, ప్రక్కతెరలు తలుపులతో అమర్చబడియున్నది. గాలి లోన ప్రవేశించకుండునట్లు ప్రస్తుత మోటరుప్రకారము తయారుచేయబడినది. పూర్తి పరికరములతోగలిగి భేదము స్పష్టముగా తెలుపునట్టి ఆకృతి గలదు.

వివరములకు వ్రాసిన తెలుపబడును.

1299

మిక్కిలి తక్కువధరగలది, నియమములను అనుసరించి హద్దుఖారక తయారుచేయబడినది.

దక్షిణాంధ్రము, మైసూరు, హైదరాబాదు, మొదలగుచోట్లకు సోల్ ఏజెంట్లు.

SPENCER & Co. Ltd., MADRAS.

UP-COUNTRY SUB-AGENTS :

Spencer & Co. Ltd., Bangalore, Coimbatore, Madras, Coorg. and Waltair. W. E. Hooper, Wellington. Alliance Motor Co. Trichinopoly. Aerial Transport and Ropeway Co., Kottayam. T. N. Motha & Sons, Trivandrum.

M. E. Sheriff & Co., Salem

K. Perraju, Cocanada.

ది రస్ట్ న్ క్రాడ్ ఆయిల్ ఏంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఏంజిను లన్నిటికంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్ట్రోక్, మాగ్నెటా,
మున్నగునవి లేవు

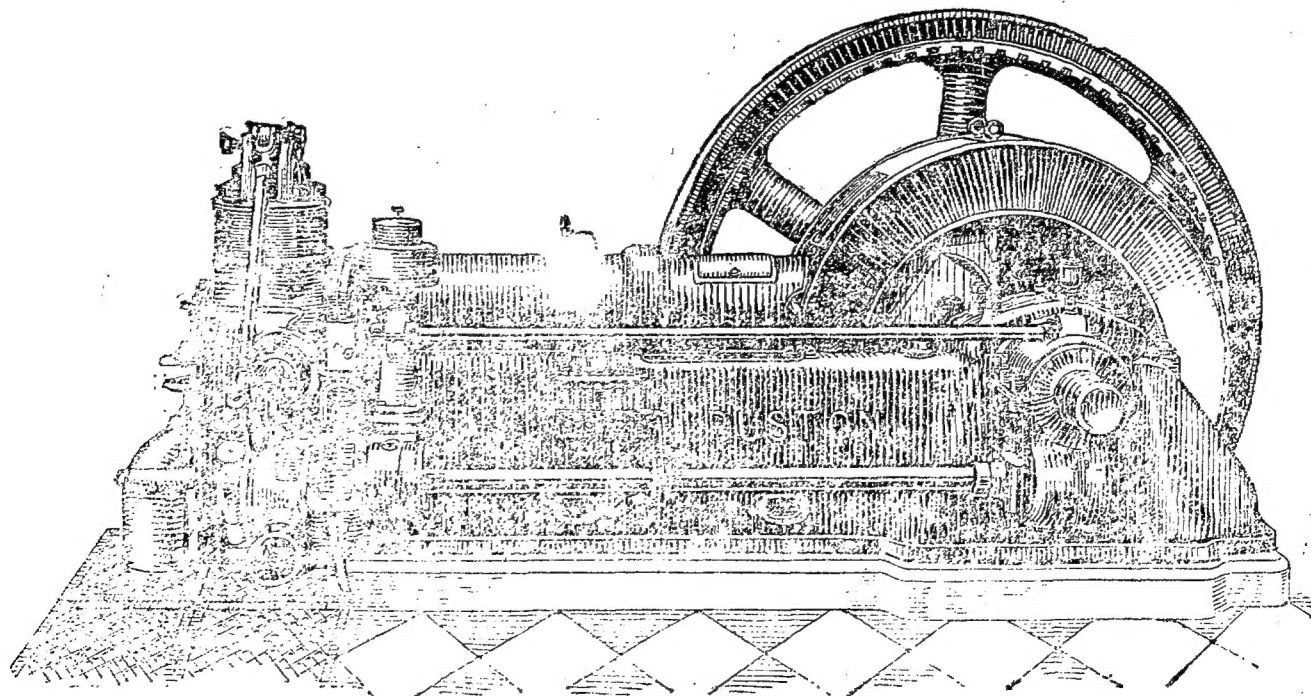
పొయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన

నూనె చాలును.

కొద్దినూనెతో పనిచేయును.

చతురతసమియు ఉండ

నవసరములేదు.

నెం 4612 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు

(388)

మద్రాసులో సోల్ ఏజెంట్లు, మాస్సి అండుకో లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ పెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

మీ రిదికరలో మావద్ద బేరము చేయకుండిన ఒకదఫా తప్పక చేసి లాభమునుపొందుడు.

సాగనైన చేతిగొలుసు.

యిది 3 మొదలు 6 సవరములవరకు తయారగును. లా.కెట్టుతో సహా మజూరి రూ. 1-0-0

రాళ్లకు వజ్రకేళికరలు వువ్వవలెను.

పువ్వు ఈటిగాజు

3 మొదలు 6 సవరములలో తయారగును జత 1 కి చేదాంసహా మజూరి రూ. 8-0-0 లు.

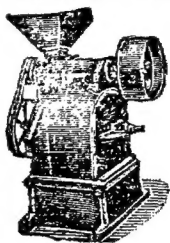

పువ్వురాగములతోడు జత 1 కి రూ. 40 మొదలు 120 వరకు గలదు. కెంపులు, పట్టుకెంపులతోడు కూడా మావద్ద గలవు. రకము, సైజును నిర్ణయించి ధరలుండును.

సవరముబంగారుకు, మేలుపువ్వురాగములకు, కెంపులకు, సీమవెంజికి పూచీనిచ్చగము (పె. నెం. 2)

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, నెం 25, చైతన్యబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మెషిన్లు అమ్మకము

1. క్రొత్త 16 గుట్టుల పవరుగల హోరన్నబి యింజను.
2. క్రొత్త 12 గుట్టుల పవరుగల బెట్టి యింజను.
3. బెట్టి రైసుమల్లగు పాలిషర్లతో సహా నెం 1 ను 7 ను.
4. క్రొత్త 18 అంగులము వేగముగ పేడెంగుమెషిన్.
5. 14 అంగులము రైసుమిటరుగల, వర్తికర్, పిండిమెలు.
6. క్రొత్త 12 అడుగులు $\times 8\frac{1}{2}$ అంగులం స్క్రాపు, కట్టింగ్, శేర్లు, యికా వువ్వగొనించిన 12 అడుగుల $\times 10$ అంగులం, 12 అడుగుల $\times 10\frac{1}{2}$ అంగులం శేర్లును ఉన్నవి.
7. ఉపయోగించిన 50 గుట్టుల పవరుగల, బ్లాష్టింగ్, 65 గుట్టుల పవరుగల, రప్టరు, ప్రాప్టరు, క్రూడా యిలు యింజను, (బొంబాయి స్టాపులోగలవి.)
8. ఉపయోగించిన 20 గుట్టుల పవరుగల, మార్షలు, డబిలు, సిలిండరు, పోర్టుబిలు, స్టీం, యింజను. (కల్ కత్తా స్టాపులోగలవి.) మాయొక్కధరలు మిక్కిలి తక్కువ, సచ్చిమాడును.
9. "ఒక సకెండాండు 32 గుట్టుల పవరుగల హోరన్న బి పాత్రైపు యింజను. రెండు చక్రములగలదు."
10. సకెండుహాండు 25 గుట్టుల పవరుగల ప్రాత్రైపు హోరన్న బి యింజను.
11. సకెండుహాండు 20 గుట్టుల పవరుగల ప్రాత్రైపు హోరన్న బి యింజను.
12. ఒక మేలైన సకెండుహాండు 10-12 గుట్టుల పవరుగల షెర్టర్ హోరన్న బి ఎంజను.

బి. డి. బెట్టి అండ్ కంపెనీ, 8, నెంబుదాసునీధి, చెన్నపురి.

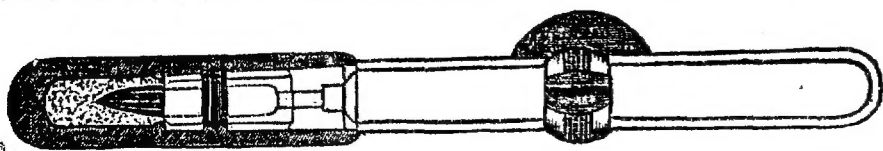
"నర్సినన్" (స్వర్ణము చేరియున్నది)

అద్భుతమైన జీవామృతము

లోహము లన్నిటిలోను స్వర్ణము దివ్యమైనది మాత్రమే కాదు. అయితే దానిని చక్కగా వాడెన ప్రపంచమునందున్న రసాయనము లన్నిటికిని రాజానంటిదని హిందూదేశపు ప్రాచీన ఋషులు తెలిపియున్నారు. ప్రాచీ, ప్రదీపి బౌద్ధములలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవాటిని మిళితముచేసి, రాయారు చేయబడన దివ్యోషధము. నరముల బలహీనత, నపుంసకత్వము స్వల్పముగా నున్నను, హెచ్చుగా నున్నను, రక్తహీనత, బరువుతగ్గుట, అపరిశుద్ధరక్తము, దుగ్బలత్వము, న్యూరస్టీనియా, మలబద్ధకము, ఆస్తీరము మొదలగు అన్ని విధములు చెడువ్యాధులు, తీరనివ్యాధులు తప్పక గుణముగను. కశినపత్వము, లంకణముచేయు నవ సరములేదు. సాధారణ దుర్బలత్వమునకు పైకి కనూరితలమును వాడవలెను. నర్సిననునలననేక అద్భుతగుణములు గలవు. ఒక నెలకు సరిపడు నర్సినను బౌద్ధము స్వర్ణముతో మిళితమైనది. బుడ్డి 1 కి రూ. 5-0-0. వైపుతబౌద్ధము రూ. 2-8-0 ఒక పూర్తిసెట్టు రూ. 7-0-0 తిపాల భర్త్యు వేరు. ఉష్ణదేశములలో నుండువారి కిది అమోఘమైనది.

డి. వెంకట్రావు ఎన్సైన్యరు, బి. ఏ. వైదాకేటప్ప "మందు పుట్టిన కలంకజేసినది" - మిస్టర్ ఎం. బి. నాయకర్, మద్రాసు "రక్తమును శుద్ధిచేయును" - మిస్టర్ హెచ్. కార్పెరు, బొంబాయి "మిక్కిలి ఆశ్చర్యకరమైనది" - డాక్టరు, బొంబాయి "మిక్కిలి ఆశ్చర్యకరమైనది" - డాక్టరు ఎస్. మాస్సే ఆహవాదాబాదు: "నూరస్తీనియా రోగికి చాలవలచింది" - మిస్టరు డబ్ల్యూ. కెట్టి మద్రాసు "2 హానల బరువు ఎక్కువైనది" - మిస్టరు రూఫ్ ఖాన్ సి. ఐ. డి సబ్ ఇన్స్పెక్టరు పాట్నా "ఉపయోగకారి, గుణకారి" - ఎస్. ఆర్. రావు ఎన్సైన్యరు బి. ఏ డెప్టీ కలెక్టరు కేలూరు "నాకు చాలమేలు చేసినది" - మిస్టర్ పి. నుబ్బరామలు, రంగును "సంపూర్ణశుద్ధి ప్రి నికలుగ జేసినది" - మిస్టర్ ఎస్. సి. డిటా శానిటరీ ఇన్స్పెక్టరు కలకత్తా "అద్భుతమైన గుణములను కలిగించినది" ఆంగ్లముగా నుండ గోరిన ఇప్పటికే ఈదిగున విలాసమునకు వ్రాయుదు. నేరులో బాగల్ పూరు విలాసమునకు (వాసువమ్మను లేక ఏజెంట్ల వద్ద తీసుకొన వచ్చును. (1982)

Behar Chemcl Works Bhagalpur. Branch-Mihijam. Telegrams:-Chemists, Bhagalpur or direct from Agents. W. E. SMITH & Co., Ltd., Madras and Branches: DADHA & Co., ASVIN & Co., Iyaccanoo Mudaliar Mirdas. Woollen Mart Mangalore; A. Abid & Co., Hyderabad. T. C. Nataraj & Co., Mysore.

గ్లాసు పాల్లెలు

గ్లాసుపాల్లెల కలము

మైలాపూరు

ఒకతూరి సిరాలో ముంచియెడల 5 నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును.

గ్లాసు రూ. 14. గ్లాసుపాల్లెల ఫవున్ పెనా రూ. 1. చలన రూ. 10.

విక్టోరియాడిపో,

మద్రాసు.

బ్రహ్మసూత్రార్థచంద్రిక

తెనుగు సనము

రెండుపంపులు (పతి 1 కి రూ. 12-0-0) తెలియపరిచుచు, పతిక " " 8-0-0 ద్వారా పనిచేయుట, సంస్కృతమునకు సరియైన తెనుగు " " 8-0-0 అప్పకవీయము, చూడముచియు రావుసాహెబు గిడుగు వేంకటరామమూర్తి పంతులుగారి పరిష్కారము పరిష్కారల శీతకతో నున్నది. " 8-0-0

వాస్తవ రామస్వామి శాస్త్రులు

అంతు సన్న

29, ఎస్టేషను, మద్రాసు.

లోద్ర-బంగారు-గారడి

సినిటి పాపారావుగారు, దుమ్మెగూడం:- ఒకశ్రీశ్రీ క్రమధంగములన అనేక సంవత్సరములనుండి కడుపునొప్పితో బాధపడుచుండెను. అనేకమందులనువాడి ప్రయోజనములేక పోయెను. కడపలు తమలో ప్రయోగబుడ్డి నుపయోగించిననే గారడివిద్యనాడికి ఆమెకు యుండునున్న రుగ్మతన్నియు, అత్యద్భుతముగ తుదిరెను. ఈ లోద్రను వల్లంతుకు నాకు మాటలు దొరకలేదు. ఒకబుడ్డిలో ప్రయోగించుటగారు యిచ్చినను దీనివల చాలవని నేనుచెప్పగలను.

"కేసరి కటిరం"

ఆయుర్వేద ఓషధీబౌద్ధధశాల, యెమ్మూరు, మద్రాసు.

సినిటి మోటారుపాతశాల మదరాసు

కెలిఫోను నెంబరు 148

ఇచ్చట నుంచి అనభవముగలవారిచే మోటారు బండిని నిడుపువిధానము, మెకానిజమ్, మొగలనునవి శేర్పబడును.

మరియు మోటారుబండ్లు మరమతులు, రంగులు చేయుట వగైరా అన్ని పనులు చేయబడును.

యోగ్యతాపత్రములు మంచినిపుణులైన ఆటో ఇంజనీర్లచే ఇయ్యబడును.

అన్నివిధములైన ధరలు సరసముగా యుండును. వినియోగము తెలియగోరువా స్కిండివిల్యాసమునకు వ్రాసుల యును.

మేనేజరు,

సిటి ట్రాక్కి కంపెనీ, 1786

2/3 అంబర్లకనీధి, జి.టి. మదరాసు.

(ప్రాజెక్టు పడనుటిసిఫి)

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

ఘోషురు. ముద్రా సక గలవి 3351

తెంబులములోగాని విడిగాగాని పుచ్చుకొనిన, అల్పరక్తము, వాయువు, జలుబుజ్వరము, స్మృతిహీనము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, ప్లేగు, విషజ్వరములు, నీటివోషములు మొదలగు వ్యాధుల కిది వైద్యధానమునలె పనిచేయును. 5

250 మాత్రల పీసారు 5-4-0 డబ్బు రూ.2-8-0 ఏ-పి లి. కి. ఏ. అంతు కంపెనీ. వెలిదేపి. (నెమ్మూరుజిల్లా.

పుష్ప మాలతి

తలనూనె లన్నిటికిని మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది

(ప్రతి చోటను దొరకును)

ఆనందమును కలిగించు సుమారుమైన సువాసనగలది. వెంట్రుకలు నలుపుగాను, పొడుగుగాను పెరుగు నట్లు చేయును. 3 బెస్సల బుడ్డి 1 కి ధర 1-0-0 వర్తకులకు ప్రత్యేక సదుపాయముగలదు.

సోల్ ఏజెంట్లు:— ఎస్. వైద్యా అండ్ కో., పార్కుచాను, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు, చైనాబజారు, తిరుచూనాపల్లి, ఫోర్టు.

166

ప్రదర్శనగదులు నెం 6, బందరువీడి, మద్రాసు

నమ్మకమును ప్రోత్సహించి నగలుదొరకు స్థానము

ది ఆంధ్రాజ్యాయలరి మానిఫాక్చరింగు కంపెనీ.

హెడ్డాఫీసు, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

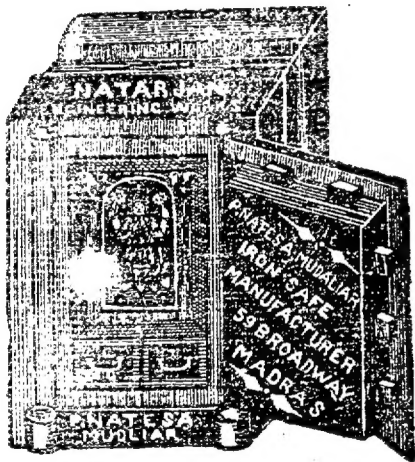
మానవ అనేక రకములు ప్రోత్సహించి గాజాలు, మెడగొలుగులు, కానుకలను అడ్డిగ వైకొలు మొదలు బంగారు నగలు నన్ను, నెరవర్చుచును వేసిన అనేకమాదిరి అడ్డిగలు, జడవిళ్ళలు, నాగరములు, ఉంగరములు, చంపనరములు, పతకము లు, మొదలగునవిన్ని వెండి రైలుకాజాలు, బంగారు, పేలూగొలుగులు, కాపి పెట్టు మొదలగు పాత్రసామానులన్నీ అనేక రకములు కాన్ఫర్మేషన్లు, కంపెనీల అన్నివస్తువులు యొక్కను సిద్ధముగా యుండును. కాను బంగారమునకున్న వాణిజ్యోపకర్మములు మొదలగువాటికి గారంటీ యివ్వబడును. నచ్చనివి వాపసు తీసుకొనబడును.

హెడ్డాఫీసు - కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటికోటయ్య అండు బ్రదర్సు.

న ర న ము

వృ డ మై న ది

న మ్మ క మై న ది.

యిప్పటిపాస్టరువారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈవిధమున తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నది. బాంతులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న తే శ మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు, (ప్రాచైన్సు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజనీరింగు వర్క్సును. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు అయిర్ ఎంజనీలు, హెటారులు, మెషిన్లు, గములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రై నుమిల్లుకు చలన్సి సిలండర్లు, పాప్టింగు, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. నుబ్బరాయపిల్ల - విధి, పెద్దవాడకన్ శేఖర్, మద్రాసు. మెషిన్లకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చి, తయారుచేసి యివ్వబడును. ఈ క్షరములు వ్రాసిన బహు ప్రాయశుడు.

మైనపువత్తులు

ది ఇండ్ - బర్తా పెట్రోలియం కంపెనీ లిమిటెడ్

రంగూను,

వారి చేత యారు చేయబడినది

ఏజెంట్లు, స్టాకు చేయువారు

ప్యారి అండు కో

పోస్టుబాక్సు నెం 12, మద్రాసు

మైనపువత్తులు, మైనము, ధరలకు వ్రాసిన తెలుపబడును.

బంగారు కెండివగైరావిలంగోటీసు

తిరుమల తిరుపతివగయిగా జేపస్థానములలో 1924 వ సం॥ సెప్టెంబరునెల మొదలు 1924 వ సం॥ నవంబరునెల వరకు వచ్చిన బంగారు వాయిదావత్తు పులు యిదిగవ కనుపరిచి వాటిని 1924 వ సం॥ డిసెంబరునెల 15 వ తేదీ సామనారం వగలు 12 ఘంటలు మొదలు తిరుపతి జేపస్థానం ఖజానావద్ద ఆదినమున్ను తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు వ్రాసిన ధింది యేలంవేయబడును. యేలంలో పవాయిచేయగోరు వారు జేపస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రూపు 100-0-0 యలు ధిరావత్తుకట్టి యేలంలో పవాయి చేయవలసివచ్చింది.

యేలంలో పవాయి ఖాసుసరచబడిన విషయమును గురించి శ్రీ విచారణకర్తలు వారి మంజూరు పుత్తరపు నాడరైన తేదీ లగాయతు 30 దినములలోకల సవాయి మొత్తమును చెల్లించి లాట్లను పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదాలోపల తీసుకొననియెడల సాయిదా కొరతిన తేదీ లగాయతు 30 దినములలోకు ఫలి లాట్లను, మామొత్తులో ఉంచడముగును. అట్టిగోజులకు దినం 1-కి లాట్లు 1-కి రూపు 2 యలు జరిమానా చెల్లించి లాట్లు పుచ్చుకోవలయును. అందుకు లెక్కినయెడల ఫలి లాట్లను ముగియేలం వేయించి అందుచే జేపస్థానమునకు కలిగే నష్టమును క్రమక్రమం అనలో సవాయిదారువద్దకుంచి వసూలుచేయబడును.

(1) బంగారు ధపా 1.కి 80 తులములకును	రూ 1809
(2) బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు	8
(3) వెండి ధపాకు 1000 తులములకును	రూ 7889
(4) వెండి నాణ్యములు లాటుగా రకములు	2
(5) హాల్బూపాములు	రూ 27567
(6) తేగడపాపాములు ధపాకు 1000 వంతున	రూ 2748
(7) తేగడపాపాముల వకలాటుగా	రూ 481
(8) తామ్రము వకలాటుగా	రూ 1540
(9) రాగివగైరా పాత్రలు వకలాటుగా	రూ 125
(10) వత్తములు వగైరాలు	...

తిరుమల శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారి తేరు పాతలనాతు గుడ్డలు సహా పై లేదిన యేలం వేయబడును.

జేపస్థానం ఆఫీసు } పి. దొరస్వామయ్య,
తిరుపతి. 9-9-24 } (ఫోర్) విచారణకర్తలవారు.

ఇప్పడే వచ్చినవి

సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ లోడింగుటాప్ లీవర్ హామర్ ఎక్జెక్టర్ 12 బోరుల తుపాకి, సాగినైన నల్లరేలచెట్టుతోచెట్టో చేయబడినది. గట్టిరబ్బరుబట్టు ప్లేటుగలది. లోనికి గాలియార కుండునట్లు చేయబడినది. 36 అంగుళముల బారల్, 6 1/2 పౌనుల బరువుగలది. యు. ఎస్. ఏ.లో నున్న హారింగ్టన్ అండు రిచ్చర్డుసన్ ఆరమ్ముకంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. మతియు ప్రత్యేకముగా మానిపులుచే (గుండుజేసి కాబ్బుబడి) పరిక్షించబడినది. 1 కి ధర రూ 60-0-0.

సింగిల్ బారల్, 12 బోరుల తుపాకి, వైన తెలుపబడిన మాదిరిది 34 అంగుళముల బారల్ గలది. 1 కి ధర రూ 57-8-0.

వైని తెలుపబడినమాదిరిది 12 బోరుల తుపాకి 32 అంగుళముల బారల్ గలది. 1 కి ధర రూ 55-0-0.

సింగిల్ బారల్, 12 బోరుల తుపాకి ఎక్జెక్టర్ హామర్ బ్రీచ్ తో సహా 36 అంగుళముల బారల్ గలది.

1 కి ధర రూ 70-0-0.

Spencer & Co, Ltd.,
Mount Road, Madras

చివరకు మిగిలే కంపెనీ, లిమిటెడ్ జెజవాడ

1913 సం॥ యిండియన్ కంపెనీల ఆక్టు ప్రకారం రిజిస్టరు చేయబడినది. భాగము 1-కి రు. 100 లు చొ॥ యిన్వలెన్సు దరఖాస్తుతో రు 20 లును, అల్లాటుమెంట్ అయినప్పుడు 20 లును, మిగతా రు 60 లును మూడు సమమైన వాయిదాలలో యిచ్చే ఏర్పాటు.

ఈ కంపెనీ మిల్లుల యజమానులచే స్థాపించబడినది.

జెజవాడ, బందరు, యేలూరు, రామవరప్పాడు, దుగ్గిరాల, పెంటపాడు, గుడివాడ, తాడేపల్లి గూడెము, నిడదవోలు, గణపవరము, కవుతరము, పెదవేగి.

వగైరా గ్రామాదులలోని ఆసేతులు పెద్ద పెద్ద రయిను విజ్ఞులవారు యాకంపెనీలో భాగస్వాములుగా చేరియున్నారు.

కంపెనీ ప్రారంభించిన సంవత్సరమే, 100 కి రు 4-0-0 చొప్పున భాగస్వాములకు డివిడెండు పంచిపెట్టబడినది.

ఆయలు యింజనలు, స్టీముయింజనలు, పోర్టుబల్ యింజనలు పంపులు వగైరా మిల్లుసామానులు కావలసినవారు ముందుగా మాకు వ్రాసినచో బొంబాయి, కలకత్తా, చెన్నపట్నములలో గల యితర కంపెనీలవారి ధరలకంటె సరసమైన ధరలతో ప్రత్యేక పు సదుపాయమిచ్చి సప్లయి చెయ్యబడును.

గుడ్లవల్లేటి గోపాలరావు, వి. యస్. చిన్న సామి, బి.వి.,

మేనేజింగు డైరెక్టరు.	బ్రాంచి ఆఫీసులు:—	జనరల్ మేనేజరు.
118 ఆర్మీయం స్ట్రీటు, చెన్నపురి.	ఆరబ్ బిల్డింగు, లోహార్ చాల్ బొంబాయి.	1/2కి ప్రేమచందు బరల్ స్ట్రీటు, బాబజూబోస్టు, కలకత్తా.

చదువడగినది! శ్రీ కృష్ణ చరిత్రము వెలువడినది!

రెండు సంపుటములు- చక్కనిపై- స. 1 కి 250 పుటలు ఇందు శ్రీమంకీమచంద్రునిచే సవిమర్శముగ, ప్రమాణముగ శ్రీకృష్ణుని మానవాదర్శచరిత్రము వ్రాయబడినది. వెల స. 1 కి 1-8-0.

విషవృక్షము

ఇది శ్రీ మంకీమచంద్రుని మువ్వలేఖనినుండి వెలువడిన సవరసభరితముగ నవల 250 పుటలు చక్కని పై- వెల 1-8-0.

కావ్యకుసుమావళి

ఇది వెంకట పార్వతీశ్వరకవిలేఖని ప్రమాణములైన అష్టోత్తరశత పద్యమాలికలచే విరాజిల్లుచున్నది. రెండు సంపుటములు. సంపుటము 1 కి 340 పుటలు, చక్కని క్యాలిగ్రాఫై- వెల స. 1 కి రు 1-12-0.

మా చందాదారులకందరకు పైసంపుటములు పోష్టేజిగాక సంపుటము 1 కి రు 1-0-0 మాత్రమే.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథమాల, కాకినాడ.

డాక్టరు, జీ. పీ. గారి సుగంధనస్యము

అంగములందెల్ల శిరస్సున, ఇంద్రియములందెల్ల నయనమున, ప్రభాసము అను కవితలు సర్వజనులకు తెలిసినవియను కదా! ఈ రెండింటియందును కలుగు శాస్త్రము సాధారణముగా ప్రాబుకాని కలిగియున్నది అని

శాస్త్రగ్రంథనిజస్యమును నివృత్తియొనగకగా (జీని యామరకాంతమును బాధించుచుండును, ఇట్టివ్యాధులకు తానికి తీసికొనుచుండు లనేక ముఖయోగింపబడుచు వచ్చినది గాని యిది యావ్యాధులను నివారించు లేక పోవుటయే గాక రసవిషగంధకాయల చేరినదిగా నుండుటచేత తుదకు తేహాశాస్త్రము నంతయు చెడదీయుననిగానుండ నేర్పడినది. తరువాత మైత్రుతమును పట్టును నవశాగితులచేత మంచివైద్యముగా తీర్చి నివరించి యట్టి మందులుకూడ ననేక మిచ్చు భుజయోగింపబడుచున్నవి. గాని అవి నూడవంతన ప్రయోజకరములుగా గ్రహింపబడుట లేదు.

ఈ సందర్భము లన్నియును యోచించిరికాలము వరి శ్రమచేసి యాయశ్య బాగిలేయ యూనానీవైద్యములం దారితేరి తోకోకకారాధమై తమసర్వస్వమును నియోగించుచున్న డాక్టరు, జీ. పీ. గారి సుగంధనస్యమును కనిపెట్టి.

ఇదివరకే తోకోమందంతటను శాస్త్రము చేయబడి నుప్రసిద్ధమైనది కాబట్టి దీనినికూడ మేము విశేషింపింపఁజేయుటలేక పని లేదు. ఒకసారి యువయోగింపినయెడల దానియొక్కప్రస్తుతమును నడియే స్థాపింపగలదు. దీనిచే బాధానివృత్తి గాంచి కృష్ణతాపూర్వముగా గొప్పవారును కొలదివారును కుంపిన యోగ్యతా వర్తితల లెక్కకు మిక్కిలిగానున్నది.

ఈ సుగంధనస్యము నువయోగించుటకు మెదడు, ముక్కు, కన్నులతో సంబంధించిన సమస్తవ్యాధులను సమూలముగా నశించును. వీరసము, ఒంటిరలనోప్పి, తలతొనిపోటు, జలదోషములు, మొదలైన, కంతమునకు మెదడిన గాక శాస్త్రులకును ఈ సుగంధనస్యము పెట్టినది భిక్షము. ఇట్టి గుణవిష్ట శేషము గలిగి యింతకులభముగా విక్రయింపబడు నావధ మిదితప్ప మఱియొకటి లేదు. చిరకాల ముంచిను చెడని సుగంధ విశేషములను, పొడి యాభ్యాసము లేనివారికి సహిత మిది హితవుగా నుండును.

సాధారణముగా పోషితయవార లీ సుగంధనస్యమునుకట్టి రెండుసారులు అవయోగించినయెడల, ఇది సాధారణపు పోడి ౧౦, ౧౫ సారులు అవయోగించినంత పనిచేయును. కాలకా కలగల సాధారణపు పోగాకు పోడితో నీ సుగంధ నస్యము తోకచిటికె కలిపినయెడల నా పోగాకంతయును మిక్కిలి పండుగవంత మగును.

బుడ్డి ౧ కి ల. ర. వి. పి. ఖర్చు అ ర డబ్బా ౧ కి రూ. ౨-౮-౦. వి. పి. ఖర్చు ౦-౮-౦ (1189)

ఆంగ్ల లేక ఆంధ్రభాషలో విలాసము వివరముగా వ్రాయవలెను.

విలాసము:-గురుబనన అందు కంపెనీ లిమిటెడ్, పోస్టుబాక్సు 510 మద్రాసు.

నెల్లూరు అన్న దానసమాజము

దండువారిపేర్లు, నెల్లూరు

కొందరు వదాన్యులు ముఖ్యముగా మా తపాలకార్యస్థానమున నుద్వోగియైన యొక సత్కార్యవని (వారిపేరు బి. వి. కన్నయ్యనాయుడు గారందురు) ప్రేరణమున నిష్పటి కైవారు మాసములుగా నీసమాజము స్థాపించి ప్రత్యేకవాస్తవ్యాదును మఱియు ముఖ్యములైన పండుగపర్వదినములందును వికలాంగులు లోనుగా బహుబిచ్చగాండ్ర కన్నదానము నేయుదురు. క్రిత శిష్యులైన కేబాల లక్ష్మీవరసారెడ్డిగా యండగ సంవత్సరమున కొకతూరి యామహాసత్రమువారై వేలాలదివీలను మృష్టాన్న సంతృప్తులం జేయుచుండిరి. పుణ్యాత్ము లెందరో యాయూర ధర్మసత్రములు గట్టించిరి. ఆయలూరివారిసత్రమువంటి యేయొ కటియో లేందోకాక మిగిలినవన్నియు పూటహాలి యమ్ముల య్యలవరమై వికలయాన్న దానము సాగుచున్న దేగాని ధర్మాన్న దానము సున్న యైనది. పైయొకటిరెండు సత్రములందుగాని బ్రాహ్మణ్యసాధులలో కొందఱు యాదార్యముచేగాని ఆతి ధులుగా నభ్యాసతులుగా మాప త్రమమునకు బుత్తెంచిన బ్రాహ్మణులు నెలలపర్వంతము కాలముగడపుకొనుటకును, అదృష్టవశ మున నైవయేడుదాటిన యొకయారసుడుగాని శేషించిన యే కాదశవిధపుత్రులలో నొకడుగానియుండునో విద్యాభ్యాసమున ముగ్ధుకరమునకంటె యింటిల్లిపాడి ముప్పుటలభుజించి ము ప్పిచ్చుల్లితో మఱియేవృత్తితో యాభింమద్రవ్యముతో నిండువా కిట్లు కట్టుకొనినవారికి తెట్టుకొనినవాకి తెట్టెనుచీలు తెట్టె డునగలు సంపాదించుకొనుటకును ననుకూలములుగలవు. నీగృహ స్థువాకిటగాని పచ్చనితోరణమో దర్శముకల్గును నువ్వుగిజలో కంటబడినతోడనే కంటెలు కానులుధరించి చెంబులుచేబట్టి, బా రులుగిరి నిలుచుపాటుతలు ఉపసీతుడై గురుకులవాసమునేయు బ్రహ్మచర్యవ్రతుడే మధుకరవృత్తి కన్గుడనియుండగా గోవి యైన పెట్టుకొన నేరకభవతిభిక్షాండేహియననేరక కాలనియతియు లేక మధుకరమునకు జిరుగుచిటుతలు మాపైయోశయమునకు నిదర్శనముగా నెందరోగలరు. కాని పరజేసియులై భైత్యమే జీవనమైగాని కాలవశమున నట్టివారై గాని మాపురమునకు వచ్చు బ్రాహ్మణేతరులకు ముఖ్యదేవస్థానములం దొక రిద్దఱకు నియతిగా దొరకు సాదమునకంటె నాపూటకేని ప్రసాదవసతి గానరాదు. ఈకొలంత వాపుటకై బద్ధకంకణులైన పైయన్న దానసమాజ కార్యనిర్వాహకవర్తమునకు కైవంచినములేక తోడ్పడు వదాన్యులు వంద్యులు.

26-11-24 వతారీఖు ఆమావాస్యరోజు 300వీడలకు అన్న దానము నెల్లూరు అన్న దానసమాజమువారివల్ల జరుపబడెను.

(ఒకవిలేఖరి)

ఆ లూ రు (ఒకవిలేఖరి)

ఆరోగ్యవారము

జీకోంబరు 3:- రాగల జనవరిమాసమున ప్రారంభించి దేశమందంతటను జరుపనుండు ఆరోగ్యవారప్రచర్యనోత్సవముల నీయవారియందును జరుప నేర్పాటుగావించుటకై 8-12-24 వ తారీఖు సాయంత్రం మైదు గంటలకు ఈయూరిలోని రీడింగు రూంహాలో నొక సభ జరుపబడెను. నాటిసభకు, ఆరోగ్య కాఖాధికారులు (పాల్ డెక్స్టరు) శ్రీ యురే షంకలతోగా గావుగాము డాక్టరు కంకరలింగంపిల్ల గారును యూనియన్ జోర్డు అధ్యక్షులును సభ్యులును పురప్రముఖులలో కొందరును మరికొందరు ప్రభుత్వోద్యోగులును పాతకాలల యుపాధ్యాయులును సభ నలంకరించియుండిరి. నాటిసభ క్రాసనాధిప త్వము బల్లారి వకీలుగారగు దేవేంద్రనాయుడు బి. ఎ. బి.ఎల్. గారు వహించి కార్యక్రమమును నడిపిరి. ఆరోగ్యవాసనోత్సవ ములు 1925 జనవరి నెల 12 వ తేదీ నుండి 18 వ తేదీతోగా జరుపవలసినట్లును అందులకు కొన్ని మార్గములను నూచించిరి.

(1) ఈయూర జరుగు ఆరోగ్యవాసనోత్సవములకు బల్లారి జిల్లాబోర్డు ఆదవానితాలూకుబోర్డు ఈయూరి యూని యుకాబోర్డులను యీ సంఘమునకు విరాళమిచ్చునట్లు కోరవ లెనని ఒక తీర్మానమున్ను (2) ఆరోగ్యవాసనోత్సవమునకు ఆగ్రాసనాధిపత్వమును వహింప బల్లారి జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షు లైన శ్రీయురే షివాన్ బహద్దూరు యం. గోపాలస్వామి మొద లియారు బి. పి. బి.ఎల్. గారిని కోరవలెనని ఒక తీర్మానమును గావించి సభ ముగింపుచేయబడినది.

చెన్నరాష్ట్రీయశాసనసభ

ఇరిగేషను బిల్లు ఆమోదింపబడుట

దిండిగల్లు పురపాలకసంఘము హక్కుల తొలగించుట

సంయుక్తజాతీయపక్షమువారు సభనుండి లేచిపోవుట

నిన్నటిదినమున మదరాసు శాసనసభవారు మధ్యాహ్నము ఫలహారములకు లేవకయే ఇరిగేషను బిల్లును, దిండిగల్లు పురపాలకసంఘమువారికి గల, అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను హక్కును గురించియు చర్చించుటయందు నిమగ్నులై యుండిరి. చాలమంది సభ్యులు అసంతృప్తితో గూడిన ఆమోదము నొసగుచు నుపన్యసించిన తరువాత 2 1/2 గం॥ లకు ఇరిగేషను బిల్లు శాసనము గావలెనను ప్రతిపాదనను సభవారంగీకరించిరి. అటుతరువాత వెంటనే, దిండిగల్లు పురపాలకసంఘమునకు తమ అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుటకుగల హక్కును తొలగించుచు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానమును విషయమును గురించి చర్చించుటకు కార్యక్రమము నాపవలెనని ప్రతికూలపక్ష నాయకుడగు రా. బి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు పాదించుచు దీర్ఘమగు నుపన్యాసము నొనగిరి. ప్రతిపాదనపై తీవ్రమగు చర్చ జరిగినతరువాత ప్రతిపాదనను వోటునకు పెట్టవలెనని కోరగా అధ్యక్షుడంగీకరింపలేదు. అంతట మొదటి బెంచీలో నున్నవారుదప్ప విగిలిన యసంతృప్త జాతీయపక్ష సభ్యులందరును సభనుండి లేచిపోయిరి. ఇంతలో అయిదుగంట లగుటచే ఎట్టి పరిష్కారమునకును రాకయే సభ ముగిసెను.

ది॥ బి॥ యమ్. కృష్ణన్ నాయకుడు:— ప్రతిపాదన బలపరచుట ఒకటిరెండు అంశములందు మలబారు దక్షిణకన రాజ్యాలవారికి బిల్లు అసాకర్యము గలగజేసినను మొత్తము మీద తృప్తికరముగ నున్నదనియు, గ్రామోద్యోగులయొక్క యు, సివిల్ సర్వేయింగ్ యు హక్కులు చక్కగ పోషింపబడినవియు, సభ్యులు ఎట్టియభ్యంతరములేక స్వేచ్ఛగ చర్చలందు బాల్గాను నవకాశము గలిగించినందులకు లామెంబరుగారెంతయు వందనీయులని పక్కిరి.

యస్. సత్యమూర్తిగారు:—ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు బిల్లు ప్రభుత్వమువారిగాని జమీందారులగాని, రైతులను గాని సంతృప్తి పరుపజాలక పోయెననియు, తమకు కావలసిన యంశములు తృప్తికరముగ పరిష్కరింపబడెనని ఈమధ్యను జెప్పజాలరు. బిల్లు అతితీవ్రతముగ చర్చింపబడినది. ఆనేకముఖ్యకారణములచే బిల్లు విచారణ నాపవలసినదిగోరబడినను అట్టియవకాశ మొసంగబడలేదు. బి. వెంకటరత్నముగారు బిల్లు జేతభాషలలో ప్రకటింపబడినకారణముచే చర్చను నిలుపుదలచేయవలెనని బలవత్తరమగు కారణమునూపెట్టినను నిరాకరింపబడినది. ఆత్మగౌరవముగల సభ్యులెవ్వరును ఇందుపాల్గొనజాలరు. ఇట్లు తీర్మానింపబడిన లామెంబరుజరుగబోవు ప్రమాదమేమియులేదు. రైతులే దీనికష్టముఖములననుభవించువారు. మరుగునీరు, పంచాయతీ హక్కులు, మొదలగు నంశములు సభ్యులై రంగీకరించినను గా॥ లామెంబరుగారు ప్రాతికూల్యము వహించిరి. వారట్లుచేయుటయందు అభిప్రాయమేమియో తెలియగోరెదను. ఇట్టితీవ్రతను చర్చనలన అసహ్యకరములగు రాజీలతో బిల్లు ముగిసింది. బిల్లుయొక్క ఫలితము రాజధానియందలి ప్రజలపై నిరంకుశపాలనయొక్క అధికారమును శృద్ధిచేయుటయే. బిల్లునందలి చర్చయందెల్లను తేవలము రాజీషరతులతోడనే సమ్యక్ లాసంగబడినవి.

లామెంబరు:—నేను దానికి ఆక్షేపించుచున్నాను. నేనెప్పుడును రాజీకి లోనుగాలేదు.

సి. రామస్వామిమొలలియారు:—గా॥ సభ్యులు శూచించిన రాజీవిధాన మెద్దయ జరుగలేదని తెలిసికొనవలెను. మేము ఏకీభవించని యంశము లనేకములు గలవు.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—ఈబిల్లు ప్రజలపై ప్రయోగింపబడబోవుచున్నది ఇట్లాది కేవలము అన్యోన్య అంతరంగిక రాజీలయొక్క ఫలితమే. మేమీ బిల్లునందు బాధ్యతవహించజాలము. ఇది యేపక్షమువారికిని సంతృప్తి గలిగింపజాలదు. కాన ఈబిల్లు చట్టముగ జేయబడుట నాయసమ్మతిని దెల్పుచున్నాను.

మహమ్మదు గౌనుమియూన్ సాహెబుగారు:—బిల్లును బలపరచుచు సత్యమూర్తిగారు చెలిపిన అసహ్యకరములగు రాజీలేవియు నిందు లేననియు, ఆనేక విషయములందు తాము భేదించిన సమయములు గలవనియు, ఇట్టిబిల్లు తయారుజేయబడుట కిదియే ప్రథమదశగావున కేవలము సంపూర్ణముగ నుండకపోయినను వలయుపరణలు ముందుజేసికొన నగుననియు, అట్లు బిల్లును జయప్రదముగ నెగ్గించినందులకు గా॥ లామెంబరుగారు రెంతయు వందనీయులని పక్కిరి.

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు:— బిల్లును బలపరచుచు లామెంబరుగారు సభ్యులకు చర్చలో స్వేచ్ఛనొసంగినందులకు కృతజ్ఞత తెలిపిరి.

బి. మునుస్వామినాయుడు:— ఈబిల్లు “వికారముగు రాజీయొడంబడిక”లతో నిండియున్నదని సత్యమూర్తిగారు ఆక్షేపించిరి. ఈబిల్లునందెట్టిరాజీలు సమాధానములను లేవని నేనాక్షేపింపవలసినవచ్చెను. రైతులసందర్భమును లామెంబరుగారు న్యాయమే యొనర్చిరి. మొదటినుండియు ఈబిల్లు జమీందారులకు వాంఛకరముగ నున్నదని ఆరోపణలు బయలుదేరెను. నిజముగా జూచినయెడల జమీందారుల హక్కులు ఈ బిల్లు నందు పూర్తిగా మరువబడెను. జమీందారుల కుండవలసిన హక్కులు అన్నియు నొసగబడలేదు. దీని నాక్షేపణగా దెలుపుటలేదు. నేనీబిల్లు నిప్పు డెదుగ్గు నెంచను.

పెద్దిరాజుగారు:—ఈ బిల్లును బలపరచుచు నీబిల్లుపై చర్చసందర్భమున పూర్తిగా చర్చించుటకు స్వాతంత్ర్య మొసగినందులకు సంతోషించితిని. నీటిహక్కు సంబంధించినంతవరకు బిల్లు చాల అస్పష్టముగ నున్నది. ఇందు మనరైతులకును ప్రభుత్వమువారికిని చాల వివాదములు తలపింపబడును. ఈబిల్లు అవసరమని నేనంగీకరించెదను. కాని ప్రభుత్వమువారు డి. పి. డబ్ల్యు కాఖును సంస్కరించిననే దప్ప రైతులతో అభివృద్ధి నొందజాలరు. ఈ అధికారులను సంస్కరించిననే దప్ప డెబ్బలలోని ప్రజలు ఈబిల్లులన సంతృప్తి నందజాలరు. ఇరిగేషను పంచాయతీల నేర్పరచి వానికి ముఖ్యమగు సాధికారముల నొసగిననే దప్ప ఇరిగేషను వ్యవహారములు సంతృప్తికరముగ నుండజాలవు.

పర్మిలేషను క్లాజును తొలగించుటచే ప్రభుత్వము వారు ఈబిల్లును తిరిగి శాసనసభ కంపెదరను అనుమానము వ్యాపించియున్నది. పర్మిలేషను వలన సాగుబడియగుభూమి చాలతక్కువ. అందుచే ప్రభుత్వమువారు అట్టిచర్చ దీసికొన నవసరములేదు.

రా॥ బి॥ కృష్ణారావుగారు:— ఈబిల్లును ప్యాసుజేయుటకుగాని తొందరపడితిమి కొందరుసభ్యు లాలోపించిరి. ఇందెట్టిసత్యమునులేదు. గత 17 సం॥లనుండియు నీబిల్లుకొరకు ప్రయత్నములు జరుగుచుండెను. నెలకుకొంతయొక దిల్లును త్వరితముగ చర్చించుట కెట్టిభావమును గన్పరుపకుండ చాల మెల్లగా విచారణ సలిపిరి. ఈసభయందు చచ్చువచ్చువుడుగూడ ప్రతిసవరణమైనను తగుసంతచ్చ జరిగిన తరువాతనే వోటులు దీసికొనబడెనుగాని యెట్టితొందరయు గన్పరుపబడలేదు. ఈబిల్లు వివిధసంఘములకు వర్తించినదగుటచే అన్ని పక్షములవారికిని సంపూర్ణసమ్మతముగా నుండజాలదు. కాని, ప్రతికూలపక్ష నాయకుడు చెలిపినటుల, ప్రతిసంఘమువారికిని గల న్యాయములగు హక్కులు చాలవరకు మన్నింపబడెను. ఈవిషయమున మనము విమర్శించువపుడు, ఏసంఘమువారికైన ప్రస్తుతముగల హక్కులు తొలగింపబడునాయని మాత్రమే విచారించవలెను. అట్టిహక్కులు తొలగింపబడెనని యెవ్వరును అనజాలరు.

జేతమువందు ఇరిగేషనువసతుల నభివృద్ధి జేయుమందుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతము జెప్పుచున్న సాకునుతొలగించుటకు గా నీబిల్లు నామోదించుచున్నామే గాని, అన్ని విషయములందును సంతృప్తిపడిగాదు ఈవిషయమును గమనించి ప్రభుత్వము వారు క్రొత్త ఇరిగేషను వర్కులను ఏర్పరచెదరను నమ్మకముతో నీబిల్లున కనుకూలముగ సమ్మతి నొసగుచున్నాను. ప్రభుత్వమువారు విశ్వాసమును నిలుపుకొనినయెడల ఈ బిల్లును రద్దుచేయుటకు ప్రయత్నింపవలెను.

సి. రామస్వామి మొలలియారు:— బిల్లును బలపరచుచు, ఈబిల్లు అంతయు “వికారముగు రాజీ యొడంబడిక”లతో నిండియున్నదని విశ్వవిద్యాలయ సభ్యుడు నుడిచినవనియు అవి వికారమైనను కాకపోయినను తనకు సంబంధము లేదనియు రాజీస్వభావము మంచిదేననియు నుడిచిరి. ప్రస్తుతము ప్రతికూలముగ నున్న సభ్యులు అధికారమునకు వచ్చినపుడు ఇంతకంటె బాగుగ జేయుదురేమో స్వరాజ్య పక్షము వారు ప్రభుత్వమునందుజేరి కాచినటు లోపలనుండ ప్రతికూల విధానము నవలంబించెదరని తెలియుచుండుటచే నది సాధ్యముగావచ్చును.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:— ఆ విషయము గౌరవనీయ సభ్యున కెట్లు తెలియునో.

సి. రామస్వామిగారు:— వారిపక్షము నాయకులనుండియే విన్నాను. కావలసినచో పేర్ల నొసగగలను.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:— ఇచ్చట లేనివారిని గురించి గౌరవనీయసభ్యుడు మాటలాడుచున్నాడు గాన వాని నుడ సంహరించుకొనవలెనని గోరుచున్నాను.

సాల్వానాగారు:—వారికికొనాయకుడే గలడు.

సి. రా. మొ:— సాల్వానాగారు ఇటీవలేనే మతము లో గలసిరి. అందుచే వారి కింకను బాగుగా తెలియదు.

సి. రా. మొ:—గౌరవనీయసభ్యుని వాక్యములను నేను గమనింపను. (అర్ధరు అర్ధరు అను శేకం) వారివాక్యమును అర్థముగ నసహ్యభావముతో పరిగణించుచున్నాను. (అర్ధరు అర్ధరు ఉపసంహరించు కొనుము అను శేకం) ఎవరేమి శేకలు జేసినను నేను లక్ష్యపెట్టను.

సత్యమూర్తిగారు:— గౌరవనీయ సభ్యుని వాక్యము, మరియొకసభ్యుని ప్రవర్తనను నిందించునవిగ నున్నవిగాన ప్లాం డింగ్ అర్ధరు ననుసరించి వాని నుడసంహరించుకొనవలెనని యుత్తరువు జేయవలెనని అధ్యక్షుని గోరుచున్నాను.

అధ్య:— ఈ విషయమున తరువాత నిర్ణయము నొసగదను.

రామ:— అధ్యక్షునియెడల గౌరముచే కూర్చొనుచున్నాను.

పిదప హాబీబుల్లా సాహెబుగారు (1) బిల్లు కాన్సిల్ లో చదువబడవలెననియు నెల్లెక్టుమిటీ విచారణకు పంపబడరాదనియు (2) ప్లాండింగ్ అర్ధరు 89 ను ప్రస్తుతము తీసివేయవలసినదియు, వెంటనే బిల్లు ఆలోచింపబడవలెననియు కడపట బిల్లుచట్టముగ చేయబడవలెనని ఉపపాదనలు గావించిరి.

గా॥ లా మెంబరుగారు బలపరచిన పిదప ప్రతిపాదన లన్నియు సభ్యులెల్లరచే అంగీకరింపబడెను.

దిండిగల్లు పురపాలకసంఘము

అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను అధికారమును తొలగించుట

రా. బి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు:—దిండిగల్లు పురపాలకసంఘమువారికి, తమ అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుటకు గలహక్కును ప్రభుత్వమువారు తొలగించినదియు, ఈ విషయము అత్యంత అవసరమును, ముఖ్యమును అగుటచే, ఆవిషయమును చర్చించుటకు సభాకార్యక్రమమును నిలుపవలెనని ప్రతిపాదించుచు, దిండిగల్లు పురపాలకసంఘచరిత్రను, ప్రస్తుతపరిస్థితులను విరించి ప్రభుత్వమువారిచర్చ చాల అన్యాయమైనదనియు, దిండిగల్లు పురపాలకసంఘమువారి హక్కును వెంటనే తిరిగి ఇచ్చిజేయవలసినదనియు గోరిరి. ప్రభుత్వమువారు తమ చర్చకు ఈ రెండుకారణములను జూపిరి. (1) దిండిగల్లు పురపాలకసంఘసభ్యులందు తీవ్రమగు పాక్షికవిభేదములు గలవనను దొకటి. (2) సభాకార్యక్రమముసందర్భమున అల్లరిగా ప్రవర్తించిన నది యొకటి. (3) ప్రజల లాభములను, వ్యక్తిలాభములకు త్యాగమునర్పింపవలెనొకటి. 1924 ఆగష్టు 29 తేదీన, దిండిగల్లు పురపాలకసంఘసమావేశమువారు, అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను హక్కును నిలిపియంచవలెనని తీర్మానించిరి. ఆసమయమున కి అనుకూలముగ నుండి ప్రతికూలముగ నున్న సమ్యక్తుల నొసగిరి. అధ్యక్షు

దు అనుకూలముగ సమ్మతినోసరి తీర్మాన మామోహింపబడెనని ప్రకటించెను.

సభ్యులందు కలహములు గలవని ప్రభుత్వమువారు తెలిపిరి. ఇది ఎప్పుడు గలిగెను? ఎంతకాలమువరకున్నది? మొదలగు విషయముల విచారించవలెను. ఈకలహములు చిరకాలమునుండి యున్నవనిగాని, ఇంకను నిలిచియున్నవనిగాని చెప్పటకు పిలువలేదు. ఈవివాదములు అధ్యక్షుని ఎన్నికనుగురించిన మాత్రమే నని తెలియుచున్నది. ఎన్నికలసమయమున వివాదములు విభేదములు నుండకమానవు. రెండవకారణమునకు పురపాలక సంఘసభ్యులెంతమాత్రమును బాధ్యులుగారు. ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవునకు పూర్వము 9 మింటింగుల జరిగెను. అంతకు డను అల్లరులుగాని ప్రతిష్ఠాభములుగాని జరగలేదు. అందుచే రెండవకారణమున యథార్థములేదని తెలియగలదు. దిండిగల్లు పురపాలక సంఘసభ్యులందు వివాదములున్నను ప్రభుత్వమువారు సభ్యులను రద్దుజేసి తిరిగి ఎన్నికలజరుపవలెననిగాని సంఘముయొక్క హక్కుల తొలగింపజాలరు. ప్రభుత్వమువారు తొందరపడి తప్పుగా ప్రవర్తించిరి. అందుచే ప్రభుత్వమువారు దిండిగల్లు పురపాలక సంఘమునకు తిరిగి వారిహక్కు నిచ్చివేయవలెను.

డాక్టరు సుబ్బారాయణగారు:—ప్రతిపాదనను బలపరచుచు దిండిగల్లు పురపాలక సంఘముయొక్క అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుహక్కును తొలగించుటకు క్రాంతివేలుగారు పార్లమెంటును రద్దుజేయుచు గావించిన నిరంకుశచర్యతో పోల్చిరి. మంత్రిగారిచర్య ఆమధ్యయునందలి నిరంకుశత్వమును జైప్రీతి చెప్పుచుండెను. ఆకాలములో కాపనసభలు తమ యభిప్రాయమునకు కొంచెము ప్రతికూలముగ నున్నయెడల వానిని రద్దుజేసి తమజైప్రయమునచ్చినట్లు పరిపాలించెడివారు. ప్రస్తుతముదిండిగల్లు పురపాలక సంఘమునందున్న సభ్యులు తమవ్యవహారములను బాగుగ నిర్వహించుకొనవచ్చునయెడల వారిని తొలగించి తిరిగి క్రొత్తయొన్నికలను పెట్టవలెననిగాని, అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుట యందు వారికిగల హక్కును తొలగింపరాదు.

పానుగల్లు రాజాగారు:—ప్రభుత్వమువారి విషయమున నకలంబించిన చర్యను సమర్థించుటకుగాను, దిండిగల్లు పురపాలక సంఘవ్యవహారములనుండి కొన్ని విచారకరములగు విషయముల తెలుపవలసివచ్చినందుకు చింతిల్లుచున్నాను. దిండిగల్లు పురపాలక సంఘ మిరాష్ట్రమునందలి మిక్కిలిపురాతనముగ పురపాలక సంఘములలో నొకటి. మొదలైనదియు నీ సంఘవ్యవహారములు చాల సౌమ్యముగ నడచుచుండెను. కాని ఇటీవల దీపురపాలక సంఘ వ్యవహారములు చాలకొంచీయుముగ నుండెను. ఆవివరములను ప్రతిపాదకుడు వివరముగ మీకు తెలిపియుండెను. అల్లరులు లేకుండ నొక్కడే యేరియు జరుగలేదు. పురపాలక సంఘమునందు గావించబడిన ప్రతితీర్మానమునందర్భమునను, పాక్షికతంత్రములు లేకుండ జరుగలేదు. ఆసంఘమునందు, పాక్షిక కలహములు, విభేదములు, చాల అవాంఛనీయములగునంత యధికముగనున్నవి. అట్టిపరిస్థితియందు, కలెక్టరుగారు రెండునూచనలగావించి, అందేయో యొకదాని నవలంబించినగాని వ్యవహారములు బాగుపడదని తెలిపెను. అంతకొకటి పురపాలక సంఘమును రద్దుజేయుట, రెండవది సంఘముకొనక అధ్యక్షుని ప్రభుత్వమువారే నియమించుట. ఈరెంటిలో తక్కువ నష్టకరమగుచర్యను ప్రభుత్వమువారు దీసికొనిరి. పురపాలక సంఘవ్యవహారములు సౌమ్యముగ జరుగుచున్నదిని తెలియునెడల వెంటనే తిరిగి, పురపాలక సంఘమువారికి, అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుసాధికారము నొసగెదము. కొలదిశాలలోనే ఇట్లు జరుగునని ఆశించుచున్నాను. ఇట్లుగాక, పురపాలక సంఘమునే రద్దుజేయునెడల, నన్ను నిరంకుశుడగు క్రాము వెల్లుతో నింకను అధికముగ పోల్చెడివారు. అట్టిచర్య నవలంబించకుండవలెనని నాయుద్దేశము. మునిసిపల సంఘసభ్యులు తమపనులను సరిగా జరుపుటలేదని దెలుపుట కొక నిదర్శనము చాలును. పురపాలక సంఘసభ్యులలో కొందరికిని, అచ్చటి కాస్యపాలిటనుకట్టు అధ్యక్షునకును విభేదములు గలవు. ఆకారణముచేత, కాస్యపాలిటను కట్టువారు రెండుశాలకాలము, కొంచెము ప్రదేశము నుపయోగించుకొనినందువలనగాను 225 రూపాయలపన్నును విధించిరి.

రా.బి.సి.వి. ఎస్:—ఇదియొక్కటేనా కారణము?

పానుగల్లురాజాగారు:—ఈసంఘముయొక్క లెక్కలు పుస్తకములందు భార్యరీతి జరిగెనని తెలుపవలసి వచ్చినందులకు విచారించుచున్నాను. ప్రాత అధ్యక్షునిపై క్రిమినలు ప్రాసిక్యూషను చెప్పటకు ప్రభుత్వమువారు యత్నించుచున్నారు.

సత్యమూర్తిగారు:—దిండిగల్లు పురపాలక సంఘమువారు చేయకవలసినట్టి పనులను, చేసినతప్పులను వివరించిరి. ప్రజా

ప్రభుత్వము ప్రముఖయెడల దయదలచి మంత్రిగారు, నియోజి తాధ్యక్షుని నేర్పరిచిరి. ప్రజాప్రభుత్వము గలదేశము లన్నిటి యందును తప్పులు జరుగుచునే యుండును. అట్టివానిని సవరించుకొనుటయే ప్రజాప్రభుత్వమున గౌరవార్థకము. ప్రభుత్వము వారి సందర్భమున నవలంబించిన చర్యకు ఎట్టి కారణమును గన్పింపదు. స్థానిక స్వపరిపాలనమంత్రి, దేశమునందు స్వపరిపాలనమాత్రము లనభివృద్ధిపరుచుటకు ఒదులు ఉన్న హక్కులను తొలగించుటకు ఈదేశమున నేరాష్ట్రమునందుగాని వినియోగము. ప్రజల కే మాత్రమును బాధ్యులుగాని ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సభ్యుడైన నీపని నొనర్చినయెడల నాకర్హమయ్యెడిది. కాని ప్రజలచే నెన్నుకొనబడి, ప్రజారంజకుడగు మంత్రియని చెప్పుకొనువాడిట్లు చేయుట నాకేమాత్రమును అర్హముగలేదు. తన పక్షమున నీసభ యందు అధిక సంఖ్యాకులజల మున్నదను భావముతో, తన ఇష్టము వచ్చినట్లే చేయవచ్చును. తనచేమలన్నిటికిని ప్రజలకు సమాధానము జెప్పవలసిన దినములు సమీపింపగలవు. తనచర్యను సమర్థించుకొనుచు మంత్రిగారు చెప్పినకారణముల నిండుక విచారింపుడు. పురపాలక సంఘసభ్యులందు పాక్షిక కలహాదేక మధికముగ నుండుట అందు మొదటి కారణము అన్నికాపనసభలను అదర్శముగ పరిగణింపబడు కామన్సునభయందు పాక్షిక స్వభావమధికముగ లేదా? కామన్సునభయందు కలహములు పాక్షిక కోడ్రేకము మరొక్కడను గాన్పింపవు. కామన్సునభవారి అధ్యక్షుని నెన్నుకొను సాధికారము నెవ్వరును, తొలగింప నూహింపలేదు. పురపాలక సభ్యులు ప్రజలబాధములను వ్యక్తీకాభములకు త్యాగమొనర్చుచుండెదని మంత్రిగారు రెండవకారణమును తెలిపెను. ఇందుల కొక్కనిదర్శనము నైనను మంత్రిగారు గన్పరపజాలకపోయిరి. సభ్యులు కొందరు వ్యక్తీకాభములకొరకు ప్రజలబాధములను త్యాగమొనర్చిరి ప్రభుత్వమువారికి దొరికినయెడల ప్రస్తుతసభ్యులను రద్దుజేసి, క్రొత్త ఎన్నికలను జరుపవలెను. అట్లునర్చినయెడల ప్రజలకు తమకు విశ్వాసపాత్రులగు వారిని తిరిగి యెన్నుకొనుట కవకాశము గలుగును.

దిండిగల్లు పురపాలక సంఘము పురాతనపురపాలక సంఘములలో నొకటి. చిరకాలమునుండి అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుహక్కు ననుభవించుచున్నారు. ఏవో కొన్ని దినములు, సభ్యులందు వివాదములు గలిగెనని ఆహాత్తును తొలగించువని మంత్రిగారికి మిగిలినది. ప్రజాప్రాతినిధ్యమాత్రములుగల ప్రతిరాష్ట్రమునందును, వివాదములను పాక్షిక కోడ్రేకములను ప్రబలుచుండుట సామాన్యవిషయము. ప్రజాభివృద్ధిని అణగద్రొక్కగోరిన నేడప్ప అట్టివివాదముల సహించి యూరకొనవలెను. ప్రైవివాదములు గూడ శాస్త్రవేదము లున్నట్లులేవు. వివాదములు గలవని మంత్రిగారు చెప్పినతరువాత ఆపురపాలక సంఘమువారు 9 సభలను జరిపిరి. అవియన్నియు సక్రమముగనే జరిగెను. దీనినిబట్టి వివాదములయందే మంతరించెనని తెలియగలదు. అయినను మంత్రిగారు వారిహక్కును తొలగింపవలెనని తలచిరి. పురపాలక సంఘమువారు ప్రతివిషయమునందును మంత్రిగారి యభిప్రాయకార మొనర్చవలెనా? దిండిగల్లు పురపాలక సంఘాధ్యక్షునిపై మంత్రిగారు కొన్ని యారోపణల నొనర్చిరి. అట్లునర్పకపోయినయెడల చాల బాగుండెడిది. ఈకేసు ఇంకను విచారణ గావలసియున్నది. ప్రభుత్వమువారి సందర్భమున నుడివిన వాక్యములే, న్యాయమునకు భంగము కలుగవచ్చును. తుదకు కోర్టునందాతడు నెర్దోషియని నిర్ణయింపబడవచ్చును. మంత్రిగారిట్టి నిరాధారములగు ఆరోపణల నొనర్చరాదు. మంత్రి ప్రజాభిప్రయమునకు వ్యతిరేకముగ నిట్టిచర్యలనే సాగించుచో నాతడు తన చర్యలగుంచి దుఃఖించు దినములు త్వరలోనే రాగలవు.

సి. పాన్నుస్వామి నాయుడుగారు:—ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, దిండిగల్లునందు పాక్షిక కలహములధికముగ వ్యాపించి యున్నవనియు ప్రభుత్వమువారి వలంబించినచర్య సక్రమముగ నేయున్నదనియు నుడివిరి.

పి. ఎల్. మూరుగారు:—స్థానిక సంఘములయెడల ప్రభుత్వమువారి వలంబించువిధానమును మంత్రిగారిదివరకు చాల పర్యాయములు స్పష్టముగవివరించిరి. స్వపరిపాలనాసంస్థల, నభివృద్ధిపరుచుటయందు స్థానిక సంఘములకు అన్నివిధములను సహాయము జేయుటయే ప్రభుత్వమువారి విధానము.

సత్యమూర్తిగారు:—తమసంఘమునకు అధ్యక్షులను ఎన్నుకొనుహక్కులను తొలగించుట గూడ ప్రభుత్వమువారు చేయుపహాయములలో నొకటియా? (వినుదానినడు)

మూరుగారు:—పురపాలక సంఘము వారు తమవ్యవహారములను సరిగ జూచుకొననియెడల ప్రభుత్వమువారు జోక్యము గలిగింపవలసి యుండును. ఒక్కొక్కప్పుడు ప్రభుత్వము

వారు జోక్యము కలిగించు కొనవలసియుండునను విషయమున నందరును నాతోనేకీభవించెదరని నమ్మెనను. దిండిగల్లు పురపాలక సంఘమునందలి వివాదములవలన ప్రభుత్వమువారికి, వేరు మార్గము లేకపోవుటచే, వారు దీసికొనినచర్యను దీసికొనవలసి వచ్చెను.

ఆర్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు:—మంత్రిగారు, దిండిగల్లు పురపాలకాధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుహక్కును తొలగించుచు గావించినయొత్తపు చాలాతేజవడియముగను, అభివృద్ధివిముఖముగను, నున్నది. మంత్రిగారి నయ్యుచుండు నిట్టిచర్యల నాక్షేపింపకుండ వదిలివేసినయెడల, మంత్రిగారు తమపక్షమునకు ప్రతికూలపక్షమువా రధికముగనున్న ప్రతిపురపాలక సంఘ సందర్భముననుగూడ నిక్షేప, అధ్యక్షునిఎన్నుకొను సాధికారమును నిర్మూలముగా తొలగించుచుండును. సభ్యులవివాదములవలన పురపాలక సంఘవ్యవహారమును ఏవిధముగ నష్టముగలిగెనో మంత్రిగారు తెలుపవలెను.

డి. బి. టి. ఎ. రామలింగంబెట్టిగారు:—మంత్రిగారు తెలిపినటుల పురపాలక సంఘ సభ్యులందు వివాదమున్నయెడల, తమ బాధ్యతలను సరిగ గుర్తించు సభ్యుల నెన్నుకొనుటకు ప్రజలకు తిరిగి యవకాశ మొసగవలెను. అంతయేగాని, చిరకాలమునుండి సంఘమునకున్న హక్కులను తొలగించుటకాదు. ఇట్టి పద్ధతియే సాగింపబడుచుండునెడల కొలదికాలములో నీరాష్ట్రమునందు స్థానిక సంఘముల జీవితమునకే భంగము గలుగును. మంత్రిగారు ఆవలంబించిన విధానమువలన, వివాదము శాస్త్రమును తొలగిపోజాలవు. క్రొత్త ఎన్నికల పెట్టినపుడు ప్రజలు తిరిగి, బాధ్యతగల సభ్యుల నెన్నుకొనెదరు. మంత్రిగారు సంగతి సందర్భముల దెలిసికొనకయే తీవ్రముగ చర్యను దీసికొనిరి. దిండిగల్లు పురపాలక సంఘముయొక్క హక్కును వెంటనే తిరిగి ఇచ్చి వేయవలెనని కోరుచున్నాను.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు:—ఈసందర్భమున వరిశితు లందరికిని స్పష్టముగనే తెలియును. అట్టిశిథిలయందు మంత్రిగారిబాధ్యతను గౌరవనీయసభ్యులు గమనించెదరని ఆశించెదను. దిండిగల్లు పురపాలక సంఘమునందే, అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను హక్కును తొలగింపవలెనని ప్రతిపాదన వచ్చినపుడు రి మంది ఆనుకూలముగను రి మంది ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నొసగిరి. అధ్యక్షుని వోటుచే మాత్రమే ఆ తీర్మానము నిరాకరింపబడెను.

టి. ఎ. రా. బెట్టిగారు:—అందు నియోజితసభ్యులెంతమంది?

మంత్రిగారు:—ఇప్పుడు నియోజితసభ్యులు గలరు. ఒకరు తీర్మానమున కనుకూలముగ సమ్మతి నొసగెను రెండవ యతడు తటస్థుడుగ నుండెను.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు:—మనము తాత్కాలిక ప్రజాభిప్రాయమునకు లొంగిపోయి, వారి యభిప్రయము ననుసరించి ప్రవర్తించుట నదలి, దీర్ఘచిట్టితో ప్రజలకు శ్రేయస్కరమగువిధమున వ్యవహరింపవలసిన సమయము వచ్చినది. ప్రజాభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ నడచునాహింప జాలనివారు బాధ్యతాయుతాధికారముననుండుట కర్హులుగారు. పురపాలక సంఘముల క్రొత్తతట్ట వచ్చినప్పటినుండియు వివాదములు, వ్యాజ్యములు అధికముట కవకాశము గలిగెను. అంతియగాక అన్ని మునిసిపాలిటీలయందును నియోజకవర్గములపట్టిల తయారు జేయుటయందు గూడ చాల అన్యాయములు జరుగుచున్నవి.

పి. ఆంజనేయులుగారు:—గౌరవనీయ సభ్యుడు అన్ని మునిసిపాలిటీల పైనను గావించిన యానిందారోపణమునకు, పురపాలక సంఘము తరపున నేనొక పురపాలక సంఘాధ్యక్షుడనగుటచే నాతీవ్రమగు అసమ్మతిని తెలుపుచున్నాను.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు:—అట్టి సందర్భములందు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము గలిగించుకొనవలసి వచ్చెను. నేజెప్పుదానిని, మధ్యమధ్య ఆటంకములు పెట్టక పూర్తిగా జెప్పనిచ్చినయెడల అన్ని విషయములను తెలిపెదను. నేను మాటలాడునప్పుడు ఎన్నియోమారులు అడ్డమువచ్చుచుండురు. వానిసంఖ్యను జ్ఞాపక ముంచుకొన నుద్దేశింపను.

స్వామినాగారు:—గౌరవనీయసభ్యునకు ఆహంకారము కొంచెము తక్కువయిన్నయెడల బాగుండును.

ఎ. రామస్వామి మొదలి గారు:—నేను తాత్కాలిక కోడ్రేకముచే, ఇతర సభ్యుల హృదయములకు నొప్పిగలిగించుమాటల ననినయెడల వానినన్ని

టిని తమిళవనెనని సభ్యులను ప్రార్థించుచున్నాను. సభ్యులు క్క గౌరవమును అభివృద్ధిపరుపవలెనని నేనెప్పుడును ప్రయత్నించుచుందును. పురపాలక సంఘములు ప్రజల శ్రేయస్సునకు వ్యతిరేకముగ మొగ్గునటుల క్రభుత్వమువారు తోక్యముగలిగించుకొనవలెను. కార్యనిర్వాహకసభ్యు డీ కార్యము నొనర్చియున్న యెడల సంతోషించెడివాడను గానని సత్యమూర్తిగారు నడిచి విరి. కార్య నిర్వాహక వర్గము వారి యెడల నా కంతకైనా లాభప్రాయము లేదు.

సర్, కె. వి. రెడ్డిగారు:—టిట్టను ప్రభువు వంటివాడు గూడ తనకు ప్రతిపాలకులగున్న కలకత్తా కార్పొరేషను నెడల నిట్టిచర్య నవలంబింప లేదని గౌరవనీయసభ్యునికి తెలియునా?

ఎ. రా. మొ. గారు:—ప్రజలకు బాధ్యుడగు మంత్రి స్థానమున నెవరున్నను, ప్రస్తుతమంత్రిగారు దీనికొనెడి చర్యనే దీనికొనెడి వారు. ప్రజలకు నెరచి తా నుద్దేశించిన కార్యమును తేయనివారు అట్టి బాధ్యులగు పదవియందుండుట కర్హులు గారు. ఇదివరకే మంత్రిగారే పురాలసందర్శమున దృఢముగ పట్టుదలతో పనిచేసిరి. అందులకు తాత్కాలికముగ ప్రశాభిప్రాయ మెటులున్నను ఇప్పుడు పురాలప్రజలే చాలసంతోషించుచున్నారు.

సత్యమూర్తిగారు:—ఆచర్యవలన జప్తి నువత్తునూ వా రెన్ని స్థానముల గోల్పోయిరో గౌరవనీయసభ్యుడు తెలుప గలదా?

ఎ. రా. మొ:—దాని ఫలితముగా, 211 బి. ఎ. రి. బా. బా. నాయుడుగా రందరికం తెను ఎక్కువమంది పోటలలో నెన్నుకొనబడిరి. (లేదు లేదు అనుకేలు)

పి. అంజనేయులుగారు:—విషమితుడనగు నేను గుంటూరు జిల్లా యం జత్యధిక సంఖ్యాకులచే ఎన్నుకొనబడు భాగ్య ముందితిని.

ఎ. రా. మొ:—నేను పొరబాటుపడితిని. తమింపుడు.

పి. శివరావుగారు:—మంత్రిగారు దీనికొనిన జర్యకు సమర్థించువారు తెలిపిన కారణములు చాల దుశ్చలములుగ నున్నవి. ఈ పురపాలక సంఘమున నిన్ను బాతుల కొనగలదిన స్థానమున ప్రభుత్వమువారు రొక సవరణమొదలుపెట్టి నియమించిరి. ప్రాతపురపాలక సంఘాధ్యక్షునిపై గావించిన యాలోచన యింకను విచారణకు నిలిచియున్నది. అట్టి సమయమున నీ ఆలోచనపై ప్రభుత్వమువారు రాధారపడి పురపాలక సంఘముయొక్క హక్కును తొలగించుట చాల అన్యాయము.

చర్యను ముగింపవలెనను ప్రతిపాదన

శ్రీభూమి రథోగారు:—చర్యను ముగించి ప్రతిపాదనను పోటునకు తెట్టవలెనని ఉపపాదించుచున్నాను.

రథోగారి ప్రతిపాదనను అధ్యక్షుడు పోటునకు తెట్టి ప్రతిపాదన వోడిపోయెనని ప్రకటించెను.

అంతట తిరిగి చర్య సాగింపబడెను.

తరువాత కల్పిల్లా సాహెబుగారు మంత్రిగారిచర్యను నిరసించుచు మాటలాడిరి.

విశ్వనాథదాసుగారు:—చర్యను నిలిపి ప్రతిపాదనను పోటునకు తెట్టవలసినదని ప్రతిపాదించిరి.

అధ్య:—ఇప్పుడింకను తగినంతచర్య జరిగినదని యెంచ ను. అందుచే విశ్వనాథదాసుగారి ప్రతిపాదన సంగీరింప వలె లేదు.

సం|| జ|| పక్షమువారు సభనుండి లేచిపోవుట

అంతట, సంయుక్త బాతీషువాదపక్షమునందు 5 లేక 6 రుతప్ప మిగిలినవారు రందరును సభనుండి వెడలిపోయిరి.

తరువాత మరియొక మహమ్మదీయసభ్యుడు ఒకనిమిష మునేపు మంత్రిగారిచర్యను నిరసించుచు మాటలాడుచుండిరి. ఇంతలో 5 గంటలగుటచే సభ ముగిసెను. తిరిగి శ్రేపు సమావేశ మగును.

రత్నపుష్ప లేహ్యము

కుక్కనమ్మనుపాగొట్టి బలముగలగజేయు అద్భుత లేహ్యము. ఏకారణముచే సంభవించిన కుక్కనమ్మమైనను పారదోలు నని అనేకులు కొనియాడినారు. ఈ లేహ్యములన్ని మేహము ల్ల నచ్చిన దగ్గ మొదలగు రోగములు మాత్రోగములు కూడ తగ్గును. డబ్బీ ర్సు 3.4.0.

మహాద్రాక్షాది చూరము

కుసుమలు, ఋతుశాల, వంధ్యత్వము మొదలగు స్త్రీల సమస్త రోగములను బారదోలి సంతానము కలుగజేయును. ఒక మనిషికి నెలరోజులు వంతు డబ్బీ ర్సు 4.0.0.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల,

ధాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

నేటిదినచర్య

లోకలుబోర్డుల ఆర్థు సవరణబిల్లు ప్రవేశ పెట్టబడెను

నిన్న సభ్యులు సభనుండి లేచిపోవుట

అధ్యక్షుడు:—నిన్నటిదినమున, సభాకార్యక్రమమును నిలువలెనను ప్రతిపాదనను చర్చించుటనుగురించి శ్రీభూమి రథోగారి రొక ప్రశ్ననుచేసిరి. దానిని ఈదినమున నడుగవలెనని తెలిపితిని.

శ్రీ. భూ. రథోగారు:—సభాకార్యక్రమమునందు సాం ప్రజాముఖుల నడువరించి వర్తించుటనుగురించి నేనడిగితిని. గ వర్మరుగారు స్టాండ్లింగ్ ఆర్డరులకు సమ్మతించినవారని ఈసభవారికి తెలుపుట యిదివరకొక పద్ధతి యవలంబింపబడుచున్నది. అట్లుక్రమముగా, గవర్మరుగారిసందేశము ఈసభవారికందజేసిన తరువాతనే అవి అమలులోనికి వచ్చునని అనుకొనుచున్నాము.

అధ్యక్షుడు:—స్టాండ్లింగ్ ఆర్డరునకు గవర్మరుగారు అంగీకారమొసగినదియను విషయమునకి తెలుపుటకు, స్టాండ్లింగ్ ఆర్డరు అమలులోనికివచ్చుకాలమునకును భేదము గలదు. గవర్మరుగారు 22 వ నెంబరుస్టాండ్లింగ్ ఆర్డరునకు సమ్మతించిరిని నాకు తెలిసెను. అందుచే దానిక్రమక్రమము కావనసభ వారి కందజేయుటకు చూర్యముగూడ సభికారము గలదు.

శ్రీ. భూ. రథోగారు:—గవర్మరుగారు శక్రమముగా సభవారికి తెలుపనివిషయములపై అధ్యక్షుడాధారపడినచో తిక్కులు గలుగుననిభయము. గవర్మరుగారు మనస్సుమార్చుకొని స్టాండ్లింగ్ ఆర్డరునకు అంగీకారమొసంగనియెడల కష్టముగలుగును.

అధ్య:—గవర్మరుగారివిషయమును స్వయముగనే నా కెరిగించెను.

సం|| జ|| పక్ష|| సభ్యులు సభనుండి లేచిపోవుట

అధ్యక్షుడు:—నిన్నటి సాంక్షంత్రము “ఆత్మం తావత్కమగు విషయమును చర్చించుటకుగాను సభాకార్యక్ర మమునాపవలెనను ప్రతిపాదన చర్చించబడినపుడు కొందరు సభ్యులు సభనుండి లేచిపోయిరి. నాచర్యవలన వసంత్కృప్తులై అట్లులేచి పోయినదియనా రెండల కట్టు వెడలిపోయినదియను విషయముగూడ నోచుచున్నాను.

సత్యమూర్తిగారు:—నిన్నటిదినమున మేము సభనుండి లేచిపోవుట అధ్యక్షునియెడల గౌరవభావముచే నెంతమాత్ర మును గాదు. అవిధముగ నర్థ మొనర్చికొనినందులకు చాలచి చారించుచున్నాను. ఏవత్సభ్యులందు మేము సభనుండి వెడలి పోవలసినదనియు వివరింతుచున్నాను. మేముట్లు చేయవలె ననిముందుగా నెంతమాత్రమును అనుకొనలేదు. అప్పుటి వత్సభ్యులందఱు జేయుటకు మేముకాక వేరువార్తయు లేదనితోటి అట్లు చేసితిమి. నిన్న సాంక్షంత్రము 4 గ 45 నిమిషములకు “చర్యను నిలిపి ప్రతిపాదనను పోటునకు తెట్టవలసినదని శ్రీ రథోగారు ప్రతిపాదించగా మిగిలినవారందఱు జరిగినదని యెంచి, అప్రతి పాదనను పోటునకు తెట్టి 4 డిపోయినదని ప్రకటించిరి. అప్పు డేమేము పోటునకుగ నుద్దేశించితిమి. కాని మాపక్ష బాతీషుడు ఒక మహమ్మదీయ సభ్యుడు అవిషయమును తనయాభిప్రాయము ను తెలుపుటకు లేచినియుటచే మహమ్మదీయసభ్యుల కవకాశ మొసగవలయునని యెంచి పోటు నడుగవలదని మాకు తరువు తే నెను. అనుకొనుటచే సభ్యుని యుపన్యాసము ముగిసిన తరు వాత తిరిగి మేముచర్య వాని ప్రతిపాదనను పోటునకు తెట్టవల సినదని విశ్వనాథ దాసుగారు ప్రతిపాదించెను మేముండరమును “పోటు” దీనికొనవలసినదని అరచితిమి. కాని మంత్రివర్గపక్ష పుష్టాశులువారు అట్లు శోచనములేదు. అందుచే నిషేధయమున ంభ్యులింకను చర్చించదలచిరను భావముతో మిగిలిన దానిని పోటునకు తెట్టలేదు. మంత్రివర్గమువారు ప్రతిపాదనపై పోటుదీసి కొన నుద్దేశించకపోవుటచే నట్లు జరిగెను. ఎట్టి తీర్మానమును లేకుండ, విషయమును వదిలివేసి ఒకరిద్ద రుపన్యాసములనువినుట తో కాలముపుట్టుట కిష్టములేక మేమువెళ్లిపోవు టుచిరమని యెంచి అట్లు చేసితిమి.

అధ్యక్షుడు:—సత్యమూర్తిగారు తెలిపిన సమాఖానము నకు చాలకృతజ్ఞుడను. నిన్న సాంక్షంత్రము రథోగారి ప్రతిపాదన వోడిపోయినతరువాత పదినిమిషములు మాత్రమే ఒక్కరియొ పన్యాసము జరిగెను. అంతకుపూర్వమే సభవారు చర్య నాపరా దని తీర్మానించుటచే, తిరిగి ఈ స్వల్పకాలములో వాతీ యభి ప్రాయము మారినదని నేను దలచలేదు. అంతియగాక విశ్వనాథ దాసుగారు చర్యనాపవలసినదని ప్రతిపాదించినపుడు ప్రతిపాల పక్షపు స్థానములందఱి మాత్రమే “పోటు పోటు” అని తెలి పుటచేతను ఇతరస్థానములన్నిటియందును అట్టి యభిప్రాయము

దలుపబడలేదు. అందుచే సభవారు ఈ విషయమును చర్చించి వదిలివేయు నెంచిరిని నేనెంచితిని. సామాన్యముగా సభయం దన్ని పక్షములవారును అట్టి యభిప్రాయమును తెలిపిననే దప్పు. “స భా కా ర్య క్ర మ ము ను ని లు ప వ తే” న ను ప్రతి పాదనము పోటునకు తెట్టబడుటలేదు. నిన్నగూడ నట్లేచర్చించి వదిలివేసెదరని యెంచితిని. విశ్వవిద్యాలయసభ్యుడు తెలిపిన సమాఖానము సంపూర్ణముగ సంతృప్తుడనైతిని.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు:—మంత్రివర్గపక్ష మున మాటలాడుదు, ఇంకను ఒకరిద్దరు మహమ్మదీయసభ్యు లావిషయమున మాటలాడ నభీష్టమును తెలుపుటచే మేముపోటు ను గోరలేదు. సభ్యుగియునప్పు డందరును, మనస్సులలో విభే దములు లేక మైత్రితో వెళ్లవలెనను నుద్దేశముతో నేనిప్పు డీ ప్రశ్నను తెచ్చితిని.

సప్లి మెంటరీ గ్రాంటు

గా|| సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు:—కాశేరి ఇరిగేషను వర్కులందు మరమ్మత్తుల జేయుటకుగాను ర. 128 తల సప్లి మెంటరీ గ్రాంటునుగోరుచు ప్రతిపాదించిరి.

విశ్వనాథదాసుగారు:—ఈ మొత్తమును తగ్గింపవలె నను సవరణను తెచ్చి ప్రభుత్వమువారు శోలగిరి ఇరిగేషను వర్కును బాగుచేసి, ఉపయోగమునకువచ్చుటకు వాగ్దానమొన ర్చినదియు కాని వారింతవరకేమియు జేయలేదనియు, ప్రభుత్వ మువారు ఇందు శ్రద్ధపుచ్చుకొనవలె ననియు గోరిరి.

లామెంబరుగారు ఈ విషయమున వెంటనే చర్యదీసికొన వలెనని ఛీపుయింజనీరుగారిని గోతవనని వాగ్దానమొనర్చినమిద విశ్వనాథదాసుగారు సవరణ నుపసంహరించుచునిరి.

ప్రతిపాదన పోటునకు తెట్టగా గ్రాంటు సభవారిచే సంగీ కరింపబడెను.

ఆ. రా. మొదలియారుగారు తమూపణను గోరుట

ఆ. రామస్వామి మొదలియారుగారు:—నిన్న మధ్యా హ్నము ఇరిగేషనుబిల్లు చర్చసందర్భమున, జె. ఎ. సాల్దానాగారు నుడిచిన మాటలకు ఆగ్రహము తెంది, వారిమాటలను అర్థముగ ననకాభావముతో పరిగణించెదనని నుడిచితిని. నేను ఆగ్రహజే తుడనై అట్లునుడిచినందులకు చాలచిచారించుచు వానితమూపణను గోరుచున్నాను. ఆవాక్యములను నేనిప్పు డుపసంహరించుకొను చున్నాను. అట్టిపదముల నుడిచినందులకు సభవారి యొక్కయు అధ్యక్షునియొక్కయు తమూపణను గోరుచున్నాను.

రా|| బి|| పి. వి. యస్, నరసింహారాజుగారు:—సల్దా నాగారి తిచ్చట జేరుగానవారిపక్షమున రామస్వామి మొదలి యారుగారి తమూపణ మనః పూర్వకముగ సంగీకరించు చున్నాను. తాపక్షమున ప్రతిసభ్యుడును, పరస్పర గౌరవభావ ములందు సభయొక్క గౌరవమును కాపాడుట తోడ్పడు చుండును.

పి. అంజనేయులుగారు, రామస్వామిమొదలియారుగారి తమూపణ సంగీకరించుచు మాటలాడిరి.

నిన్నటిదినమున ఇరిగేషను బిల్లుసందర్భమున రామ స్వామిమొదలియారుగా రుపన్యసించుచు కొన్ని మాటలననగా, సాల్దానాగారు, లేచి! ఉపన్యాసకులకు అహంకారమునుగురిం చి ఎక్కువ అభిప్రాయమున్నట్లు గాన్పించుచున్నది. అనిఅ నెను అమాటరామస్వామిమొదలియారుగారికి ఆగ్రహము గలిగించెను.

1920 మదరాసు స్థానికసంఘ చట్టసవరణ

రా|| బి|| పి. ఎస్. కృష్ణారావు పంతులుగారు 1920 సం వత్సరము మదరాసు స్థానికసంఘముల చట్టమును సవరించుటకు బిల్లునుప్రవేశపెట్టుచు బిల్లుతీర్మానించబడినచో ఆయాజిల్లాలుం కులి రోడ్లు వంటెనలు మొదలగు ప్రజలకావ్యవశ్యకమగునవి మంచిస్థితికొరగలవని తెలిపిరి.

టి. యస్. నరసింహాచారిగారు:—ఉపపాదనను బల పరచుచు అట్టిబిల్లు ప్రజలసౌకర్యముకొరకు అవశ్యకమని నుడి చిరి.

గా|| పానుగల్లు రాజుగారు:—డిప్యూటీమేజిస్ట్రేటులందు వ సూలు చేయబడినభద్రము కైటువార్డులను స్థాపించి పోషించు టునై వసూలుచేయబడినది. 1924 లోకల్ బోర్డు చట్టమునను సరించి రైటువార్డుల నిర్మాణ ము న జే యాడబ్బును వ్యయపరచవలెను. ప్రస్తుతము బిల్లుయొక్క ఉద్దేశమేమనని జిల్లాబోర్డువారు ఈధనమును రస్తాలు, శం తెనలు మొదలగుపనుల నిర్మాణమునకు వ్యయపరచుటకు అవకాశ మొసంగుట. అట్టిస్తూ ర్వులు స్థానికప్రభుత్వమువారియనుమతిచే 2/3 వంతుల సభ్యు ల ఆమోదముచే పరుపబడిన ప్రభుత్వమువారు బిల్లు సంగీకరిం చుట కెట్టి యాతేజసయందజోడు.

సర్. కె. వి. రెడ్డిగారు:—ప్రభుత్వమువారు కొన్ని వరకులైన బిల్లులు పాస్ చేసిన అంగీకరించిన ఉదార భావమునకు సంతోషమును తెలిపిరి. రైతులు, భూస్వాములు, బిడ్డలనుండి లక్షలకొలది రూపాయలు రైల్వే నిర్మాణమునకు వసూలు చేయబడినది. రోడ్లవల్ల రైలులేనందున తిరిగి కర్నూలు, ఉపయోగకరముగాకపోవచ్చును. ప్రజలు రోడ్లకు పన్నుగట్టుచున్నారు. కాని రోడ్లపై బాగుగ లేదు. మా జిల్లాలోని జిల్లాలో రైల్వేలన్నియు రోడ్లకు వ్యయపరచబడవని గౌ. సర్వపరిపాలనా కార్యదర్శి చెప్పినవాక్య మెంతయు సమంజసము.

ఈ అధికారములు మా జిల్లాలో అధ్యక్షుల కొరతగా ఉన్నందున, అందువలన జబ్బు దుర్వ్యయము చేయబడుచున్నది. ధైర్యమును వెల్లడించిరి.

ప్రభాకరన్ తంపన్ గారు:—ఉపపాదన వాడుకను చూడలేక ప్రభుత్వము ప్రత్యేకముగా వసూలు చేసిన డబ్బు వేరు విధముగా వినియోగించుట కూడదనియు, నూతనరైలు వే నిర్మాణములకు ఆవకాశములేదు గావున రోడ్ల నిర్మాణములకు వసూలుగించుట కూడదనియు, ఈ బిల్లు తీర్మానించబడిన రైల్వే నిర్మాణమునకు ప్రత్యేకింపబడిన ధనములేయు లేదు విధముగా వ్యయపరచబడును. అట్టి విధానము సమంజసముగాదు. క్రొత్త రైల్వే నిర్మాణమున కవకాశము లేనిచో రైల్వేపన్నును తీసివేయుట యుక్తము.

గౌ. పానుగల్లు రాజుగారు:—ప్రస్తుత నూతనరైలు క్రింద రైల్వేపన్ను లేదు.

రా. బి. సి. వి. ఎస్. సరసింహారాజుగారు:—ఉపపాదన బలపరచుట బిల్లులను అనేకజిల్లాలయందలి రోడ్లు మొదలగు ప్రజాపకరములకు నిర్మాణములు భాగపడగలవనియు, డబ్బు దుబారాగా ఖర్చుపరుపబడుతుంటున్న లోకల్ బోర్డు చట్టమును తగినరీతిగా యాన్వ డనియు, జిల్లాలో రైల్వే కార్యోద్దేశ్యముల కొరతను సంతృప్తిపరచుట నిజమగు ప్రజాప్రతినిధులేగాన యేమియు సంశయింప బనిలేదనిరి.

గౌ. రామనాథురాజుగారు:—ప్రతిపాదనను బలపరచు రోడ్లు నిర్మించుటకు గాక మోటారు సర్కిలు మొదలగువానిని గూడ నిర్మించుటను సూచించిరి.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు:—ప్రతిపాదన కనుకూలముగా మార్చాడు ముఖ్యముగ కోయంబూరు విషయములో ప్రజాపకరములకు నిర్మాణములను గావించుటకు జిల్లా బోర్డుల కధికార మొసంగబడిన కారణముచే ప్రజలు చాల అసౌకర్యముల పాలైరినది, చాల భాగము ఈ డబ్బులయొక్క వర్గముగ గవర్న మెంటుబాండులలో నుండియుండెననియు, ప్రస్తుతము రైల్వేకొరకు ప్రత్యేకింపబడిన డబ్బు చాలినంత యున్నందున పొల్లొచ్చినందు కడవల్ పేటకు రైలుదారిని నిర్మింపవచ్చుననియు, జిల్లా బోర్డుల కిట్టి యధికారముండదు ముఖ్యమనియు పల్కిరి.

అధ్యక్షులు పిదప ప్రతిపాదనను వోటుకు తెట్టగ తీర్మానింపబడినది.

పిమ్మట బిల్లును కాన్సిలులో చదువుటకును, వెల్లెక్టుమిటికి పంపుటకును ఉపపాదన సలుపబడి అంగీకరించబడినది.

గౌ. పానుగల్లు రాజుగారు, (అధ్యక్షుడు) పి. యల్. మూరు, కె. కోటిరెడ్డి, రామనాథు రాజుగారు, వీరయ్యను, బి. మునిసామి నాయుడు, ఏ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు మరి కొందరు సభ్యులు కవిటికి ఎత్తుకొనివడిరి.

మదరాసు జిల్లాపురపాలక చట్టసవరణబిల్లు

పి. కె. యస్. ఏ. ఆర్. నాథుగారు 1920 సం॥ మదరాసుజిల్లా పురపాలకచట్టమును సవరించుటకు బిల్లు సవరించినది. బిల్లుబలపరచబడిన పిమ్మట వోటుకు తెట్టబడి సభ్యుల యామోదమును బడసెను.

సరన బాధితల భృములపై పన్నును రద్దుచేయుట

టి. యమ్. నారాయణస్వామిపిల్లగారు:—నేతుత్తం అయ్యగారుచే సవరింపబడినవిధమున “జనునందన్న ఫసలినుంచి 30 సం॥వరకు ఇటీవల వరదలవలన చెడినట్టి భూములపై రాగల రెవిన్యూ నిలుపుదలచేయుటకు ఉపపాదన సల్పిరి.

గౌ. రెవిన్యూసభ్యులు:—బిల్లుపై మాట్లాడుచు ఇదివరలోనేను యిండి-నూ ప్రభుత్వమువారిద్వారా పీపిల్స్ ప్రొట్రక్షనును సూచించి ఈ కారణానికి కొంతసమయము వరదబాధితలకు పంచి యిచ్చుటగాను ఒసంగుటకుకోరబడినదని తెప్పియుంటిని. తదుపరి ఇతర రాజధానులలో దురదృష్టవశమున ప్రజలనేకవిధముల బాధితలైనందున చాల అపిత్వములనువచ్చియుండెను. అందుచే గ 1,50,000లమాత్రమే మరరాజధాని కొసంగబడినది. ప్రభుత్వమున ప్రొట్రక్షనునుండి ఇంక అధికధనమువచ్చునని ఆశించితిమి. కాని యితర రాజధానులను యిదేవిధముగా ధనమునుగోరుటచే సమంజసముగానుండి ప్రొట్రక్షనును 1,50,000 లమాత్రమే మరరాజధాని కొసంగి అందు రు 25,000 లుఅనంతప్రాయ జిల్లాలో కేవల నిరాధారులై అన్నపత్రు విహీనులైన బిడ్డలకు వినియోగించుట

గోరబడినది. యజ్ఞమును దియ్యటకును కత్తిలేని దురదృష్టవంతులగు బిడ్డలకు ఉచితముగా నొసంగుట కీధనముద్దేశింపబడినది. అందుచే వారు తమభూములను బాగుపరచుకొని శివసాధారముగలిగిండుకొంగలరు. ప్రస్తుతము డబ్బుమామకమున నున్నది. నియములనుసరించి తగిన అధికారలకును స్థానిక సంఘములకును ధనము పంచియువ్వబడును. కావున సభ్యులు కేవలనిరాధారులగు బిడ్డలను విడుదలపై ఏమియు ఆతురత జెంద నవసరముండబోదు. 30 సం॥లకు రద్దుచేయుటనుగూర్చి ప్రస్తుతము రాజధానియందలి పీఠిగరులను ఆధికముగ విశ్చించవలయును. ఇటీవల జరిగిన ఈవరదలు మొదలగు విపత్తులవలన 1926 సం॥పు రెవిన్యూ ఆదాయము ఈసంవత్సరముకంటె తక్కిముగానుండును.

ఈవిషయమై ప్రజల ఇబ్బందులను గమనించినవారును బిల్లులో సంతృప్తిచింద కొందరు బాధ్యతగలసభ్యులే ప్రభుత్వమువారు ఉదారమును గనుపరచిరిని సంతృప్తిని జూపిరి.

తకాలినియములు క్రింద రుణముల నొసంగుటను గూర్చి పూర్వముగ ఆలోచింపబడినది. మేము 100 కి 4 1/2 వంతున ప్రజలకు రుణమొసంగుచున్నాము. కాని ఇండి-నూ ప్రభుత్వమువారికి మేము 100 కి 6 వంతున వడ్డీ చెల్లించవలెను. పిని యందలి భేదము రాష్ట్రీయ రెవిన్యూ ఆదాయమునుంచి పరిశేయబడును. భూములనుమరమ్మతుచేయుటకుండును తకాలినియములు క్రింద రుణములొసంగుటలోనుగూడ ప్రభుత్వమువారు 100 కి 4 1/2 వంతున వడ్డీ చెల్లుచు నేడబ్బునొసంగ నిశ్చయించిరి. మొదటి రెండు సంవత్సరములకు 4 1/2 శాతము పిదప సంవత్సరములకు 100 కి 6 వంతున ఒసంగబడును. ఇటుగదిబ్బు తెట్టబడిన భూములవిషయమై అధికారులను వ్యవసాయమున కుపయోగకరములగు సంతకరకు ప్రభుత్వమువారు భూమికిమును వసూలుచేయ బూనుకొనలేదు. మరియు సహకారసంఘములను ప్రజలకు పోడ్చాటునొసంగ నేర్పాటులన్న ఫలములందు గావింపబడినవి.

కొంతసమయము సహకారసంఘముల యధీనమందుంచదలచివాము. బిడ్డలనుగూర్చియు నిర్మించుకొనుటగాను ఫలములకు పారాబోకులలోను వీలైనచోట్లయందు ఫలముల నొసంగుటకు జిల్లా అధికారులకు అధికారమిచ్చబడినది. గృహ నిర్మాణమునకు గావలయు. సామానులును ఒసంగబడుచున్నది. ప్రతివారమును ఈవిషయమును గురించి జిల్లా అధికారుల వద్దనుంచి నివేదికములు వచ్చుచున్నవి. కావున పైవివరించిన అన్నివిధముల ప్రభుత్వమువారు సహాయపడుచున్నారు. ప్రస్తుతమున్న అధికారి తిగతులను విచారింపి చూచిన చేయగల సహాయమున కెక్కువగనే తోడ్పడియుంటిమి. రాగల సంవత్సరము బడ్జెటునందు దీని ఫలితము మిక్ గనుపింపగలదు. కావున సభ్యులు ఇందులో సంతృప్తులగుదురని తలంచెదను.

ఉపపాదకులు తమ ఉపపాదన ఓటుకు తెట్టవలయునని గోరిరి.

ఈ సమయమున సభ్యులు ఫలహారములకై లేచిరి రెండవసమావేశము ముగియుట

ఈ సాయంత్రములో, రెండవకాససభ, రెండవసమావేశము ముగియును. సమావేశమునుముగియుటకు గవర్నరుగారు సమయముగా రారనియు అధ్యక్షునిద్వారా నొకసంవేశమునం చెదరనియు తెలియుచున్నది.

రెండవ ఒంగోలుతాలూకా వోటర్ల సభ - అద్దంకి

మనజిల్లాకరపున మువ్వరిని చెన్నపురి కాసనసభకు మన కష్టములనుగూర్చి పాటుబడుటకు గాను బంపియుంటిమి. ఇప్పటికి సంవత్సరము గడచినది. వారీసంవత్సరకాలములో మనతరపున నెంతవఱకు పనిచేసినదన్నీ తెలుసుకొనుటకు గాను 1924 సంవత్సరం డిసెంబరు నెల 11 వ తేదీ గురువారము పగలు 12 గంటలకు ఒంగోలుతాలూకా వోటర్ల సభ జరుపబడును. ఈసభకు కాసనసభా సభ్యులనుగూడ నెత్తురు.

నర్రా వెంకయ్య. పోలవరపు సుబ్బారావు. మిరియాల నరసింహం.

కర్నూలుపారి
వెల పి. 1-కి అ. 6 వి. పి. సహా 0-11-0
ఈ ప్రాంతము కున చెవిటూ, చెవినుండి చిమ్మగారు, చెవిబుడ మొదలగునవి వెంటనే సమీక్షింపబడిరి. 6 చొట్లను చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును.
అమ్మతొంజనము పి.పి.,
మదరాసు బొంబాయి

విజయనగరం (స్వకీయ విలేజ్)

జిల్లా సెకండరీ స్కూల్ల సభ

జిల్లా సెకండరీ విద్యాసంఘము యజమాన్యము క్రింద డిసెంబరు 19, 20 తేదీలలో, జిల్లా సెకండరీ స్కూల్ల సభ యును, విద్యావిషయిక వస్తుప్రదర్శనమును జరుగెను. శ్రీమహారాజావారు వారి కాలేజీననుమల నిందుకొరకెచ్చిరి. హెచ్. హైస్కూలు మహారాజా సాహెబు అఫ్ విజయనగరం వారిచే కడర్పనము తెరచబడును. ఈసభకు విజయనగర సంస్థానపు దివానులైన శ్రీయులయే చూరి నరసింహంపంతులు, ఎం. ఏ., గారధ్యక్షత వహించురు. సెకండరీ స్కూల్ల ప్రతినిధులు తప్పక దయచేతురు. ప్రదర్శన చావడిలో వస్తువులను ఉచితరీతి నందుటకు గాను ప్రదర్శనవస్తువులను రెండు రోజులముందుగనే పంపగోరవలెననిది.

లాంగుమస్సు, బ్లాక్, మాక్సిల్లను, మొదలగు పుస్తకములు అమృతసంఘముల ఏజెంట్లు రెండురోజులు ముందుగనే వచ్చి తమ వస్తువులను బాగ్లై పడవలెను. ఇందుకు వారిదవసు మేమియు గోరబడదు. ఇంకను కాలేజీసామానులు వారి వాడుకనిమిత్తము ఇవ్వవలెను.

ఈవిషయమై భోగట్టాకాశలసినవారు ఈసభకు కార్యదర్శిగారైన శ్రీయుత శువుకుల రామదాసుపంతులు, బి.ఏ., ఎల్.టి., (విజయనగరం కాలేజీ హెడ్డుమాస్టరు) గారిచేర ప్రాయశ్చయము.

జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ.

1.12.24 తేదీని కాంగ్రెసు ఆఫీసులో జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభముకూడెను. 6 నెలలకుంచి ఈకమిటిలో నుండిన చిట్టలను విడదీయుటకు గాను శ్రీయుత గాడిచెర్ల వారిసర్వోత్తమురావుగారేంచిరి. బెడదలేమియు లేకుండ సభ నెమ్మదిగా ముగిసెను. శ్రీయుత పూసపాటి కుమారచెంకట పతిరాజుగారు, బి.యే., ఎం.ఎల్.సి., జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు, ఈజిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీకి గూడ అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. ఇటుపైని ఈ జిల్లా మిగిలిన జిల్లాలన్న కాంగ్రెసు వ్యవహారములలో నెక్కుడు శ్రద్ధ తీసికొనగలడను నమ్మకము గలదు. శ్రీయుత తగిసప్పిల శ్రీనివాసరావుగారు ఉపాధ్యక్షులుగాను, శ్రీయుత మల్లిమడుగుల కొండారామస్వామి గారు, శ్రీయుత భిమిడిపాటి చిన్నయ్య నాగారు కార్యదర్శులుగాను ఎన్నుకొనబడిరి.

గోవధ

నాగపట్టణము తాలూకాబోర్డువారి కోరిక

ప్రభుత్వపు టుత్తరపు

నాగపట్టణము, డిసెంబరు 5:—తమ పరిపాలన వాడుకలలో గోవధను మాన్పింప అధికారము నిచ్చుటకు 1920 వ స్థానిక సంఘముల చట్టమునందు సవరణ చేయవలసినదని యిటీవల జరిగిన నాగపట్టణము తాలూకాసంఘమునందు నొక తీర్మానము ప్యాసుకావడి గవర్న మెంటువారికి బంపగా ప్రభుత్వమువారిందుల కియ్యకొనరని స్థానిక సర్వపరిపాలన కాఫీ ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. (అ. పే.)

సంయుక్తపరగణాల కాసనసభ ఎన్నికలు

ఎలక్టును పిటిషను

అలహాబాదు, డిసెంబరు 5:—ఈమధ్య సంయుక్తపరగణాల కాసనసభకు జరుపబడిన ఎన్నికలో నోడిఫికేషన్ ముజఫర్ అలీఖానుగారు ఎన్నుకొనబడిన వాచ ఎఫ్జే అలీఖాను ఎన్నిక క్రమమేరది గాదనియు సదిద్దుచేయవలసినదనియు పిటిషను తెట్టెను. తాను పియాఅనియు తనకు నోటిచ్చిన సున్నీలందరు భగవంతుని ఆగ్రహమునకు బాత్రులయ్యెదరనియు ఎన్నుకొనబడిన వాచ ఎన్నుకొనబడిన అలీఖానుగారు ముజఫర్ నగర ప్రాంతములందు తెల్లని ఫజ్ పర్ ఆలీఖాను డెట్టుచున్నాడు.

బాబూజైనారాయణచౌదరి ఎన్ని కరద్దుచేయగోరుచు పార్టీలో నొకవోటరు పిటిషనుపెట్టెను. ఓడిపోయిన అధ్యక్షియుక్త బాలెట్టుకాసతములు ప్రతివాది తనకులమువారి ద్రాకా దీనివేయించెనని వోటరు నేరము మోపుచున్నాడు. (అ. పే.)

శాసనసభ ప్రశ్నోత్తరములు

ప్రా. సెలవును బోర్డు

రా. బి. సి. సలహాదారులు.

ప్ర:— ఉద్యోగములను సంఘమువారు వివిధపు ఉద్యోగాలకు యిప్పటికి యొగలేమంది ఎందుకొనిరి? సంఘము వారు ఎంచినవారిలో ఉద్యోగకాభిధికారులెంతమందిని వని కివచ్చినవారిగా తీసికొనిరి?

ఉ:— అడిటు లెక్కలకాభిధికారులు 9 ఎంచుకొనబడిరి. సబు ఇన్ స్పెక్టరులు 23 ఇందు నియమింపబడినవారి సబు ఇన్ స్పెక్టరులు 28 ఇందు నియమింపబడినవారి సంఖ్య తెలియదు.

అప్రెంటిసు (ప్రా. జే. నర్. సబ్ కమిషనరీ) లు 10 మంది. 4 రు నియమింపబడిరి.

ప్ర:— ఇట్లు ఎంచుకొననపుడు సంఘమువారు ముందుగా గల ప్రభుత్వ ప్రకటన నూత్రములు పాటించబడునా? ఉ:— అట్లే తలచెదను.

ప్ర:— నియమింపబడినవారు ఏజంటులవారు? ఉ:— తెలియదు.

ఎ. రామస్వామి ముదల్యాయ:— తగినవాగా ఎంచుకొనక ప్రభుత్వము పరీక్ష చేయలేనని ప్రభుత్వ ఉత్తరువు గలదా? గవ.ము:— ఉండెయ్యదును.

సామాన్య ప్రశ్నోత్తరము—మదరాసు

ఎస్. కృష్ణమూర్తిగారు:— వెంట్రోలోను సామాన్య ప్రశ్నము వచ్చేయెడుగూడ నన్నుచో మదరాసు పోల్డోనున ఉ:— ఆ విషయ మింకను ఆలోచింపబడవలసియున్నది.

ప్ర:— ఈ ప్రశ్నమువలన లాభమువచ్చినా నష్టము వచ్చినా? ఉ:— ఇంకానుండి యింకను క్లిష్టము కాలేదు.

ప్ర:— మదరాసు ప్రదర్శనమునందు పాల్గొనినందువలన ప్రభుత్వమువారికిగాని వర్తకులకుగాని ఎట్టి ఉత్తరువులు వచ్చినవి. ఉ:— అగస్టు 20 వ తేదీన ప్రశ్నోత్తరములందర్భవమున చెలిపిన సమాచారముకంటె పెక్కుక చెలియదు.

నిమ్నజాతులయందు త్రాగుడువారింతులు

ఆర్. వీరయ్యను:— నిమ్నజాతులలో త్రాగుడు దురభ్యాసమును తొలగించు కేంద్రముల సంవర్ధమున, స్త్రీలకు బాలికలకు కల్లమ్మరాదని నిషేధించు ప్రకటనలను గావించిరా? ఉ:— ఈ విషయమున అక్టోబరు 4 వ తేదీన ప్రభుత్వ ప్రకటన యొందుగలదు. అందు చెలిపిన వానికంటె యెక్కుడు నిర్బంధనల స్త్రీలకు కల్లమ్మకునుగూర్చి జేయవలెనని ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి.

పాత కాల గ్రాంటులకోరునందు

మతవిషయకాభ్యంతరము

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:— ప్రభుత్వమువారి పాతకాల గ్రాంటులపట్టుమనంకు మతవిషయకాభ్యంతర నిబంధన (కాన్వెన్షన్) చేర్చుటకు గూర్చి నెకండరీ ఎడ్యుకేషను బోర్డులవారు తమ అభిప్రాయములను చెలిపిరి నెకండరీ బడులలో దేశభాషలద్వారా విద్య నేర్చుటకు గూర్చి ఎట్టి అభిప్రాయముల చెలిపిరి? ఉ:— అన్ని బోర్డులవారు అభిప్రాయముల చెలిపిరి. వాటిని సభ్యులకు తెలియబరచుటకుగూర్చి విచారించెదను.

స్థానిక సంఘములలో నియమితసభ్యులు

టి. ఆదివారాయణ చెట్టిగారు

ప్ర:— స్థానిక సంఘములలోను మునిసిపాలిటీలలోను సభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నిని మింపబడుటకు ఎవరైనను వారు వేరే స్థానిక నివాసులు గాక పోవుటచేతనర్హులుగారా? ఉ:— కాదు.

ఉప్పు అమ్మకము

స్థానిక సంఘములవారును, యితరులు ఉప్పు చిల్లరవ రకములను తూనికతో జరుపవలెనని ప్రభుత్వమువారియైన ప్రకటించియుండిరాయని ఆదివారాయణ చెట్టిగారు రదుగ లేదని తెలియవచ్చెను.

ఉప్పు పంట

ఈ రాష్ట్రమునందు ఉత్పత్తి పంటను పంటకున్న చాలకొద్దివేదు. ఋతువులను యిట్లుండి రాకుండనుండుట కై అవసరముగానికన్న సాధారణముగా నెక్కువపండించుచుండు. 1922-23 సం॥ యిట్లు వినియోగింపబడిది. ఎగుమతి అయినగూడ కలసి స్టోరులో చేసినదానికన్న 12 లక్షల మణులకు లభింపయినది. 2928-24 సం॥ స్టోరులో 15 లక్షల మణులకు మిగిలిపోయినది అని రా. బి. క్రూజు ఫెర్నాండెసుగారి ప్రశ్నకు తీరుపునందు చెలియచేయబడెను.

కాలపరిపక్వముగాని పంపులు

కాలపరిపక్వముగానిది ఎంతమంది ఉద్యోగులు పంపులు లెక్కలు సరిజాసికొను ఉద్యోగములనుండి విరమించిరి? అట్లు విరమించుటకు కారణము? ఆంతకు పూర్వము వారి జీతములెంత? ఇకముందు విరమించుటకు వీలులేకుండ చర్యదీసికొనెదగా అని సి. గోపాలవిఠానుగారు ప్రశ్నించిరి.

ఉ:— ఈ రాష్ట్రమునందు యిప్పటికాతని విరమించినవారి సంఖ్య 25. ప్రభుత్వమువారికముందు నివారించ చర్యదీసికొనరు. వారిస్థానే మరికొందరిని ప్రత్యేకముగా నియమించుటకై బూనుకొనలేదు.

కర్నూలు నవాబు కేంపును

అట్లును వ్రాసా పోలుగారు.

ప్ర:— కర్నూలులోని కీ॥ కే॥ నవాబుదాపుదాఖాను గారి కుటుంబములోనివారు సాగ్యభాషానికి రాజభక్తిమానకముగా యుద్ధసముయమున తమపంపు ను మొత్తమును వదలుకొనిరా? ఉ:— లేదు. నుజాఉల్లులు బహదూరు ఒక ఏడాది పించును మదరాసు వాస్పిటలు పిపుఘండునకు విరాళముగా నిచ్చెను.

2. ప్ర:— సవరు నవాబుకారములలో నెవరికైన వారి పిల్లలచదువునిమి తమై కొంతభూమి నీయమని కర్నూలుకలెట్టరు ప్రాక్టుగాను సిఫార్సుజేసిరా? ఉ:— లేదు.

కూలీలు

అస్సామునకబోయిన కులీలందరును తేదాకుతోటల యందు పనులకొరకే తీసుకొనిపోవడిరిని ఎ. రంగనాథమొదల్యాయగారి ప్రశ్నోత్తరమునందు తెలియవచ్చెను.

బల్లారిజిల్లాలో భూమికిస్తు

ఎ. రంగనాథమొదల్యాయగారు

ప్ర:— బల్లారిజిల్లాలో రూ. 1,12,746 మొత్తముగల లాండు నెమ్మను, లాండు రెవెన్యూగా నేల మార్చిరి. ఉ:— 1921 కాలమునానుములో బల్లారి కలెక్టరు గారు లాండు నెను వనూలు మొత్తము సరియైనలెక్కలు చేయ, లాండు రెవెన్యూ లెక్కలను లాండు నెమ్మలోకి మార్చినవో 1921 మార్చి అంత్యలెక్కలలో ఆదాయముగా చేయనని ప్రెజిడెంట్ డిప్టీ కలెక్టరుగారికి చూపించిరి. ప్రె. డి. కలెక్టరుగారు అట్లు మార్చవలెనని అక్రమంబులు జనరలుగారికి వ్రాసిరి. కాని డిశంబరు నుండి కానువరకు గల లాండు నెనును మినహాయించలేదు. కావున బోర్డుకు చెందవలసినదానికన్న రూ. 1,12,731 అధికము జనుచేయబడినది.

ప్ర:— ఈ అధిక మొత్తము కొంత 1919-20 సం॥ 1920-21 సం॥ పారపాటున జనుజేయబడినదా? ఉ:— 1921-22 సంవత్సరమునకే జనుచేయబడి మార్చి అంత్యలెక్కలలో చేసినది.

ప్ర:— ఈ పారపాటును జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షునకు 1923 సంవత్సరాంతమువరకు చెల్లవలేదా? ఉ:— కలెక్టరుగారు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షునకు సమాచారముంతయు 1923 ఆగష్టునాసములో చెలిపిరి. అధిక మొత్తమును '22 మార్చిలోగాని' 23 మార్చిలోగాని సరిజాడలేదు.

స్థానిక సంఘముల లెక్కలు 1923 డిసంబరు వరకు ప్రెజిడెంట్ డిప్టీ కలెక్టరు కచేరీలో వారే తయారుజేయుచుండిరి. ప్రెజిడెంట్ కలెక్టరు ప్రకారము కాలనుగులనిజ జాడు బడ్జెటులలో చేర్చబడినవోలేదో ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు. స్థానిక సంఘ లెక్కల పరీక్షచారుల వద్దనుండి అంత్యసంఖ్యలు బడ్జెటులపై ఆర్డరులు జేయువాపున చేరకుండుటచే రివెజుడు ఎట్టి మేములలో చాల న్నులను ప్రభుత్వమువారు సరిజాడచాల కుండిరి.

ప్ర:— తాలూకా, జిల్లా బోర్డు లెక్కలను తయారుజేయునపుడు ప్రభుత్వోద్యోగులు జేయు తప్పులవలన గలుగులోపములను సంబుచ్చుట కేమియత్నములు జేసిరి. తప్పు జేసినవారిపై ఏమిచర్యదీసికొనెదరు. ఉ:— 1922-24 సం॥ బోర్డులకు యానవ్వుములకు ప్రతి వారముగా రూ. 96,951 గ్రాంటు చేయబడెను. ఆజిల్లాలో తాలూకాబోర్డులకు యానవత్సరము వేరొక రూ. 88,437 మొత్త మొసంగబడును. ఈతప్పునకు బాధ్యుడైన ప్రె. డి. కలెక్టరు తప్పులు గుర్తించబడు వాపున పింఛన్ బుచ్చుకొనెను. కావున వానిపై నేమియు చర్యదీసికొనబడెను.

భీమవరము

(స్వర్గీయుని లేఖరి)

కాలమానము

డిశంబరు 8. — ఆదివారము 28-11-24 మొదలు నాలుగు దినములు ఏకధారగా వర్షము కురిసినది. ఆకాశముంతయు ముట్టులతో నిండి ఖండవృష్టిగా వర్షించినది. వరి పంపములకు వర్షములవలన చాలవచ్చుకా కలిగినది. ఇప్పుడు కోతలు బాగుగా సాగుచున్నవి. మొత్తముమీదను నిరుటి సంవత్సరముంత పంటలు లేవు.

తాళవా

రెండవపంటకు ఈతాలూకాలో నిరుడు నీరు యివ్వని ప్రదేశములకు ఈసంవత్సర మిచ్చిరి. ఆరుమట్ల ఆవుజే పోయటకు ప్రారంభించినారు. రైతులందరును మార్చి ఏప్రిలు మాసములలో గోదావరిలో నీరుండదను భయముచే మామూలుగా ఫిబ్రవరిలో ఉడ్చుచేలు జనవరినెలలోనే ఉడ్చవలెనని ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డు

ఆకువీడు సర్కిలునకు ఖాళీ అయిన మొదలరు ఎన్నికలో శ్రీయుత పులవర్తి లక్ష్మణస్వామిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

అలమూరు

(స్వర్గీయుని లేఖరి)

డి. 8-12-24 వ తేదీన అలమూరు సహకారయూనియన్ ఆఫీసులో యూనియన్ తరపున పతనమందిరమును తెరుచుటకు గ్రామములోని ఉద్యోగస్తులకు, గ్రామస్థులకు యూనియన్ కార్యదర్శిగారకు శ్రీయుత నరసింహశేఖర సత్యనారాయణగారు ఆహ్వానము నంపిరి. సాయంకాలము 5 గంటలకు గ్రామస్థులు, ఉద్యోగులు సభకువచ్చిరి. శ్రీయుత సత్యనారాయణగారు గ్రామములో పతనమందిరకార్యమునుగూర్చి ఉపన్యసింపి కోఆపరేటివుయూనియన్ తరపున తాము ంకార్యమును నిర్వహింతుమనియు గ్రామవాసులు యెల్లరు యిందుకు సానుభూతిచూపి తోడ్పడవలయుననియు హెచ్చరించిరి. వాటిసభకు విచ్చేసిన ప్రముఖులగు నుద్యోగులెల్లరు గ్రామసహకారసంఘమున సభ్యులుగజేరి పతనమందిరమును తెరిచుటకు చందాల నొసంగిరి. వాటి సభలోని సభ్యులవలన దాదాపు యిరువదిరూపాయలు వేయబడినవి. ఆంధ్రదేశములో ప్రచురింపబడు ప్రాముఖ్యకారపత్రికలును, ఆంధ్రదినపత్రికలును మాడు ఆంగ్లదినపత్రికలును, కొన్ని మాసపత్రికలును తెప్పించుటకు ఆంగీకరింపబడినది. ఈ గ్రామసహకారసంఘములో జేరిన సభ్యులెల్లరు యీపతనమందిరమున సభ్యులుగ జేర్చుకొనబడుదురు. సహకారాదర్శకములను, సహకారభావములును ప్రచారితో విరివిగా చెదజల్లుటకును, గ్రామవాసులలో పరస్పరసహాయము, సానుభూతి, సోదరభావము పెంపొందించుటయు, దేశభక్తితీతులను గ్రామవాసులకు తెలియజేయుటయు యీ పతనమందిరముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యమైయున్నది. ఈ గ్రామములో పతనమందిరము తేని కొరతదీర్చి ప్రజలలో సహకారభావమును ప్రబోధించుటకు కృషిసల్పుచున్న శ్రీయుతసత్యనారాయణగారు రెంతయు సంతోషియులు.

బెల్లం కాంగ్రెసుకు గుంటూరుజిల్లాలో ప్రతినిధుల యెన్నికలు

ఒంగోలు పల్నాడు తాలూకాలో బెల్లం కాంగ్రెసు ప్రాతినిధ్యమునకు ఖాళీగా నుండిన 3 స్థానములకు ఆర్. గి. ఆర్. న జరిగిన యెన్నికల నివేదనములో ఆ తేదీన రేమియు రానందున 2-1-2-2 న ప్రకటించబడిన యాక్రొందపేర్కొనవడిన వారి యెన్నికల ఖాయపరచడ మైనది.

ఒంగోలు తాలూకా గి. ముద్దవ వెంకట్రాయుడుగారు. 2. ఆమ్యకుని పిచ్చయ్యకర్నూరు. పల్నాడు తాలూకా:— గి. లిమ్మి ఖాద్దనకాశ్రీగారు. 2 అంచె కివచ్చుగారు.

వె. ము. ప్రసాదరావు,

జిల్లాసంఘ కార్యదర్శి.

నూలుడియుట నిర్బంధవిషయముగ జేయరాదు

విద్యాశాఖ డైరెక్టరు ఉత్తరవు

నాగపట్టణము, డిశంబరు 8:— నాగపట్టణపు తాలూకా బోర్డువారి యాజమాన్యముక్రిందనున్న ఆన్ని ప్రాథమిక పాఠశాలలందును నిర్బంధముగ నూలుపడుకున్నట్లుచేయుటకు నొకటిన్నానము తాలూకాబోర్డువారిచే ఆమోదింపబడెను. 1920 మదరాసు ప్రాథమికవిద్య కాసనముయొక్క మూడవ శక్తులలోని డి. క్లాజులో మొదటివాక్యమునందుగల విషయములు మాత్రమే నిర్బంధముగ గరపవచ్చునని మదరాసు విద్యాశాఖ డైరెక్టరు గారు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షునకు వ్రాసెను. (ఆ. ప్రె.)

సర్. బి. యన్. శర్మగారి పర్యటనము

రాష్ట్రీయకట్టుములు త్వరలో తగ్గించబడును
తిరుమనాపల్లి, డిశంబరు ౭:—కత్తికూడుగండి తరీక్షించి
నిన్న నిచ్చటకు సర్. బి. యన్. శర్మగారు వచ్చిరి. సింహ...

డిప్యూటీ కమిషనరుకు పూర్వమును వెనుకను డిప్యూటీ కమిషనరు
పర్యటనలో ఆంతరంగికముగ పెక్కు అంశములనుగురించి సం
ప్రదించెను.

సామ్రాజ్య ఆర్థిక ము చక్కబడిన వెంటనే
రాష్ట్రీయకట్టుముల భారము తగ్గించబడుననియు అన్ని రాష్ట్ర

ములకంటే ప్రథమమున మదరాసుకారము తగ్గించబడుననియు
జిల్లాధ్యక్షముల సంఘకార్యదర్శి యడిగిన ప్రశ్నకు గౌరవనీ
యులగు శర్మగారు ప్రత్యుత్తరముచ్చివట్లు చెలియుచున్నది.

వర్ష పాలము

సిల్వా, డిశంబరు ౭:— తూర్పువానలు మదరాసున
కనతిదూరముందు బలమునున్నవి. దక్షిణమున స్వల్పముగ వాన
కురిసెను. కడపూరునందు క్షీణంగుళము వర్షముకురిసెను.

నూచన:— మదరాసుకును దక్షిణమున వానకురియు
ప్రాంత చుట్టముగా వచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

దంతశూల హరి

తల సీసా 1.5 ౦.8-౦.౦. బి. పి. సహ ౦.14-౦
దంతశూలకు శైత్యము, రసప్రభు, పుష్టిపన్నులు, కుళ్ళి:
కలిగిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల హరి
మాదిని మందులతో కడిపి వెచ్చిన నొప్పి కంటనే పోవును
ఆమ్మకాంబరం దిపో, మదరాసు బొంబాయి.

ముద్రిక - నాటకము

శ్రీయుత పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహరావు పంతులుగారి

నవీన నాటక రాజము
అద్భుతకథా గుంఫితము! ఆమూల్యగ్రమధురము!!

అత్యంత సీత బోధకము!!- వెల 0-12-0

వలయువాడు:— పానుగంటి రాజారావు, పితామహం-
గోదావరిజిల్లా, అని వ్రాయవలెను.

సంతానసంపత్తు

లేని ఇల్లు అపైశ్యములతో గూడియున్న సంపత్తరము కాదు. గర్భాశయము రోగ
గ్రస్త మయినవారికి సంతానసంపత్తు గలుగదు. గర్భాశయరోగమును పోగొట్టి దానిని
ఆరోగ్యస్థితిలో నుంచి మంచి సంతానసంపత్తు కలుగవలయునేని సాటిలేని మాయొక్క

గర్భామృతచూరణమును

అట్లుకలిగిన సంతానములను ఆరోగ్యదృఢగాఢముగా నుంచి వాటి ఆటపాటలవలన సంకోచించవలయునేని మాయొక్క
వాటికిచ్చి ఆరోగ్యస్థితిలో నుంచుదు.
ఒక డబ్బి క్రయం రూ. 1.0-0

బాలపుష్టికరణవటీకా

బి. పి. పాకింగ్ చార్జీలు ప్రత్యేకము.
తక్కుగా వలయువారికి ఉచితముగా పంపబడును.
రాజ వైద్య నారాయణ జీ కేశవజీ, 49, బండరువీధి, మద్రాస్.

మైసూరు చందన సబ్బు

ఈసబ్బులో చేర్చబడునట్టి ప్రతివస్తువు మిక్కిలిపరిశుభ్రమైనది. గనుకనే సబ్బుకూడమిక్కిలి
శ్రేష్ఠమైనది. పరిశుభ్రత, ఆతిజాగ్రత్త యివ్వరెండును యుండుటచేతనే మైసూరుసబ్బులకు అంత
శ్రేష్ఠత్వము గలిగినది. వీనియందుగల మనోహరమైన సువాసన చిల్ల ను వాడుటకు ప్రారంభించిన
రోజునుండి బిళ్ల పూర్తియగు వరకు
అట్లనే యుండును. అందుచేతనే
మైసూరు సబ్బులు ప్రస్తుత
నాగరికతకు తగినవి. దానిని వాడి
చూడుడు. ఇదే మాదిరికృత్రిమసబ్బు
లనుచూచి మోసపోకుడు. మైసూరు
గవర్నమెంటు సోఫుస్టాక్స్ రి వారిచే
తయారు చేయబడిన మైసూరుచందన
సబ్బునే

ఉపయోగించి మాకు తోడ్పడకోరెదము

అన్ని చోట్లలోను క్రయమునకు దొరకును.

మహమ్మదు మూసా హాజి ఇబ్రాహీం అంగు కో., 35, గిడ్డంగివీధి, మద్రాసు.

నేటి ప్రశ్నోత్తరములు

సింహాళ ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల
నాటంకపరచుట

ఎస్. ము త్తయ్య మొదల్యారుగారు.
ప్ర:—స్వరాజ్య ప్రతికమే నేజరు బి. ఎస్. వెంకట్రా
మయ్యగారిని సింహాళపోలీసువారు తీసువ్వాడువద్ద నిలిపివే
యుటనుగుర్చి మదరాసుపత్రికలనిమర్శను ప్రభుత్వమువారు
గమనించిరా ?

ఉ:—గమనించిరి.

ప్ర:—సింహాళమునకు బోయినప్రతి బిరోపియనువద్దను
రూ. 600, భారతీయునివద్ద రూ. 150 ఉండవలెనని సింహాళ
ప్రభుత్వమునందు నియమముగలదా?

ఉ:—సింహాళ ప్రభుత్వకాపనము (నెం. 12, 1907)
ప్రకారము, అచ్చటకుబోవనున్న వారెవ్వరికైనను "దర్జిదు"ని
నోటీసుబంపినచో వారు తమవద్ద రూ. 150 ఉన్నటులు రుజు
వుజేసికొనినచో దేశములోనికి రానిశ్చదరు.

ప్ర:—అట్లయినచో సింహాళమునకు బోవదలచిన ప్రతి
వారికిని చెలియుటకుగాను అనిబంధనను ప్రకటించిరా?

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—ఈనిబంధనయొందుటచే విలాసారముగాగాని,
పనిమీదగాని సింహాళమునకుబోవనున్న వారికి చాలయిబిబ్బంది క
లుగునుగావున దాని మార్పించుటకు ప్రయత్నించెదరా?
ఉ:—లేదు.

ప్ర:—ఇంకొకరు సింహాళమునుండివచ్చి వారిపట్ల చె
న్ను ప్రతిప్రభుత్వము వారట్టినిబంధన యేర్పరిచిరా?

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—ఇకముందైన అట్టినిబంధన నేర్పరుపనాలా
చించెదరా? ఉ:—లేదు.

పిదప నీదిగువరీతిని సప్లి మెంటరీ ప్రశ్నలు వేయబడినవి.
ఎస్. సత్యమూర్తిగారు:—ఈవిషయమున ఏలచర్యదీసి
కొనవచ్చును.

హోము మెంబరు:—చర్యదీసికొనుటకు కారణము గు
పడదు.

సింహాళ ప్రభుత్వమువారికి గలకాపాదాకారము ప్రకార
ము వారుప్రవర్తించిరి. గావున తామివిషయము నేమియు
జేయజాలకుని హోము మెంబరుగారు చెలిపిరి.

సత్య:—అనిబంధనలను మార్పించుటకైన ప్రయత్నిం
చెదరా?

హోము మెంబరు:—అట్టియుద్దేశము లేదు.

పి. శివరావుగారు ప్రశ్నకు త్తరువుగా 'దర్జిదులు' అను
పదమును నిరూపింప పత్రమును జదివిరి.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు అనిరూపణము బి. ఎస్. వెంక
ట్రామయ్యగారి కనుప ర్తింపదని చెబువును అనిబంధన నుప
యోగించుట అక్రమముగాదాఅని ప్రశ్నించిరి.

హోము మెంబరు:—అనిరూపణము ఆయన కనుకర్తిం
చునో లేదో నాకుచెలియదు. విచారించిజూచి, దాని ప్రయోగ
ముక్రమమే ఆయనచో తగినచర్య దీసికొనెదన.

సత్యమూర్తిగారిని అరెస్టుజేయునుద్దేశము

వెంకటరామయ్యగారు

ప్ర:—(1)ఎస్. సత్యమూర్తిగారు బెంకాసీలో ఉప
న్యసింపిన విషయముగుర్చి ట్రిబ్యునల్ ప్రము పోలీసునూపర్సెం
టుగారు తిన్నచెల్లిజిల్లా నూపరెంటుకు (వాసియుండిరా? (2)
అందు సత్యమూర్తిగారు పానగలు రాజాగారి పరిపాలనను
దూషించుచు నుండి విరని పేర్కొన
బడెనా? (3) తిన్నచెల్లి పోలీసు వారే ము
యిన చర్యకు గడంగిరా? పనలు కోడు 500 సెక్స్ / పకారము
జేసు జేయకలపెట్టిరా? (4) నేరాలోపణము జేయులోపున
గా? సభ్యుని సుప్రదించిరా? అందుకాయన అంగీకారము చె
లిపెనా?

ఉ:—500 సెక్స్ కు క్రిందనేరము గుర్తింపరానిది గా
వున పోలీసువారేమియు చర్య దీసికొనజాలరు. కావున ప్రయ
త్నములజేయలేదు. ప్రభుత్వమువారేమియు చర్యదీసికొన అజ్ఞా
పించలేదు.

ప్ర:—పోలీసువారి ఉద్దేశములను పానగలు రాజాగా
రి కి చెలియ జేసిరా. చర్య దీసికొనుటకు
గడంగుండుట గూడ ఆయనకు చెలియునా. గా? లా
మెంబరుగారు సత్యమూర్తిపై కేసు జేయుమని పానగలు రా
జాగారికి సలహా జేసిరా? అందుకు పానగలు రాజాగారు నిరా
కరించియుండిరా?

ఉ:—ప్రత్యేకముగా సభ్యులు ప్రభుత్వమువారి సల
హాపై నేగుచర్యకు గడంగినదియు మానవవియు ప్రకటించబడ
జాలదు.

ఆంధ్రపత్రిక

1924-వ సం॥ దివంగతుల 6-వ తేది

శనివారము

సివిలుకోర్టులు : పంచాయతులు

1923 సంవత్సరపు సివిలుకోర్టుల వివరములు జూచిన, పంచాయతుల యవయోగము గను పించును. 1923 సంవత్సరమున సివిలుకోర్టులలో దాఖలయిన వ్యాజ్యముల సంఖ్య హెచ్చెను. 1922 సంవత్సరమునందు 530,538 వ్యాజ్యములు దాఖలయి యుండగా, 1923 సంవత్సరము 551,370 వ్యాజ్యములు దాఖలయ్యెను. కానిజిల్లా మున్సిబుకోర్టులలోను, అంతకు పైకోర్టులలోను దాఖలయిన వ్యాజ్యముల సంఖ్య తగ్గిపోయెను. అటు లగుచో వ్యాజ్యముల మొత్త మెటుల హెచ్చెనని యడుగవచ్చును. దివిన్యా, పంచాయతీ కోర్టులలో వ్యాజ్యము లధికముగ దాఖలగుటయే ఇందుకు కారణము. గ్రామమునను బని కోర్టులలో దాఖలయిన వ్యాజ్యముల సంఖ్య చాల తగ్గిపోయెను. ఇందుకు పంచాయతీకోర్టుల ప్రతిష్ఠాపనయే కారణ మని, వివరము చెలుపుచున్నది. 1922 సంవత్సరము నందు 99509 వ్యాజ్యములు పంచాయతీకోర్టులలో దాఖలై యుండగా, 1923 సంవత్సరమున 139830 వ్యాజ్యములు దాఖలయ్యెను. వీనిలో 132308 వ్యాజ్యములు పరిష్కార మయ్యెను. పంచాయతీకోర్టు కేసులు కొన్నిజిల్లాలలో విశేషాధిక్యము జూపెను. గుంటూరులో 6609, ఉత్తర ఆంధ్రాలో 4998, చెంగల్పట్టణంలో 3101 వ్యాజ్యము లతిశయించెను. బళ్లారిలో మాత్రము 735 తగ్గుదల జూపెను.

“పంచాయతీకోర్టులు మొత్తముమీద ప్రజల కష్టముగనుండి సంతృప్తి గలిగించుచున్న” వని, నివేదిక చెలుపుచున్నది. ఇది చాల శుభచిహ్నము. పంచాయతులు ప్రజల సాంప్రదాయముల కను గుణ్యముగ నుండునని, పలుమారు చెలిపియుంటిమి. ఇప్పటికోర్టులు లేకముంద, గ్రామపంచాయతులే తగాదాలను నిర్మూరించుచుండెను. అనవసరపు ఖర్చుతో నిమిత్తములేకుండ ప్రజలు సుఖము చుండిరి. ఏకమత్యమునకు భంగము లేకుండెడిది. గ్రామపంచాయతులు ప్రజాస్వామ్యముల వలె నుండి ప్రజాభిప్రాయము నెఱవేరుటకు అనుకూల సాధనములుగ నుండెడివి. గ్రామపంచాయతులు నాశనమై, పల్లెటూరిప్రజలు చీటికిమాటికి పట్టణములకు బాపలవచ్చుటయు, వ్యాజ్యముల జూడములో తమ డబ్బునంతను దండుగబెట్టి, మన శాంతి గోల్పోవుటయు, ప్రస్తుతదుస్థితిని దెచ్చి పెట్టెను. వ్యాజ్యములలో ననేకములు పెద్దమనుష్యులు సులభముగ పరిష్కరింపదగినవేగాని పేరుగాల్సి. ఇప్పటి సాక్ష్యపద్ధతి సత్యాన్వేషణకు దారిజూపుటలేదు. కూటసాక్ష్యమునకు తావేర్చుచున్నది. రాసురాసు కూటసాక్ష్యమును భేదించుటకు, క్రాసుపరీక్ష నైపుణ్య మెంతయుననుచాలుటలేదు. ఇందుకు కారణము విదితమే.

గ్రామములకు వెలుపల నెక్కడనో, వ్యాజ్యములు దాఖలై విచారణజరుగుచున్నది. గ్రామసాంప్రదాయములను, పరిస్థితులను, ఇరుగు పొరుగు వారి యభిప్రాయములను స్వయముగ కనుగొనుటకు గాని, తగాదాస్థలములు స్వయముగ తిలకించుటకుగాని, న్యాయాధిపతికి వీలులేదు. తమ ఎదుటనున్న సాక్ష్యముపై నమాత్రమే ఇతడు ఆధారపడియుండవలెను. న్యాయవాది చాకచక్యముపై నను, సాక్ష్యబలముపై నను, ఫలిత మాధార కేసు పడియుండును. అట్టితర, ధనవంతునికే అన్ని లాభములును సమకూరుచున్నవి. బీదవారి మొరలరణ్య రోదనములగుచుండును. క్రిందికోర్టులలో బీదవారొకవేళ గెలిచినను, పై కోర్టుల కప్పీళ్లుచేసికొనుకొలదియు, ధనవంతులకే లాభమధికముగ గలుగుచున్నది. బీదల కిన్నికోర్టుల దిరుగుటదుర్లభము. వ్యాజ్యము దాఖలుచేసిన పిమ్మట దాని ఫల మనుభవించుటకు, ఏండ్ల తరుబడికాలము గడచును. సివిలు వ్యాజ్యములలో డిక్రీ అగునప్పటికే బ్రహ్మాండమగును. అది అమలులోనికి వచ్చునప్పటికి కాలమింకను గడుచును. యుద్ధములలో వలె, కోర్టులలోను గెలిచినవారును, ఓడినవారును తుదకు సమానస్థితికి వచ్చుట తరుచుగ సంభవించును. కోర్టులకు డబ్బుచేకూరును. న్యాయవాదులకు ఫీజుమట్టును. కక్షీదారుల మధ్య మాత్రము ద్వేషమును, మనోవ్యధయు మిగులును.

కోర్టుల బహిష్కారము కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందున్నను లేకున్నను, దేశాభివృద్ధికిని, ప్రజాసౌఖ్యమునకును అయ్యది అవసరమని దోచుచున్నది. కాని, పంచాయతి ప్రతిష్ఠాపనలను ప్రతి గ్రామమునందును నెలకొల్పకుండ, కోర్టుల బహిష్కారము నెఱవేరజాలదు. ప్రజలు బుద్ధిపూర్వకముగ నిట్టి సంస్కరణము నెప్పుడు చేపట్టెదరో, వారి స్వపరిపాలనాసామర్థ్య మపుడు వెల్లడియగును. అసహాయాద్యములు బలముగ నున్నపుడు, నిర్మాణ కార్యక్రమమును ప్రజలు శ్రద్ధతో నిర్వహించియున్నచో, పంచాయతుల నిర్మాణమతి సులభముగ చేకూరెడిది. కేవల వ్యతిరేకోత్సాహపు పొంగుతో, ప్రజలు స్వయముగ నిర్వహించవలసిన కార్యములను మరచుటచే, నేడు పశ్చాత్తాపము జూపవలసివచ్చుచున్నది. కోర్టుల కన్నను, గ్రామపంచాయతులు సత్యము నెక్కుడు సులభముగ నెటుల కనుగొనగలవని యడుగవచ్చును. గ్రామపెద్దలకు, ఆయూరి సాంప్రదాయములు దెలియును. ప్రజలచిత్తవృత్తిని వారు చక్కగ కనిపెట్టగలరు. తగాదా ప్రదేశములు వారెల్ల పుడును తిలకించునవియే. కక్షీదారుల చాక్కుల సంగతి వారికి బాగుగ తెలియును. కేవల సాక్ష్యముపై నాధారపడవలసిన యవసరము వారికండదు.

ఇంటియగాక, సివిలు కోర్టునిర్ణయము శిలాశ్రుతమువలెనుండును. కోర్టు డిక్రీకి పిమ్మట కక్షీదారులను సమాధాన పరచుటకు వీలుండదు. పంచాయతు లటులగాక, కక్షీదారులకు మంచిచెడ్డలను దెలిపి, ఉభయుల సమ్మతి ననుసరించియే నిర్ణయింప వీలుగును. అట్టితర, ద్వేషభావమును, మానస్వర్థులను నశించును. గ్రామమునువదలి బైటికి పోకుండ, ఎవరి గ్రామములలో వారు తగాదాలను పరిష్కారము చేసికొనవచ్చును. పట్టణములలో

మూగెడి కక్షీదారులసితి, జాలి గలుగక మానదు. కోర్టుల ప్రాబల్యముతో, పట్టణ ప్రాముఖ్య మధికమగుచున్నది. వారితోబాటు, పోలీసులు, కాఫీ పోలీసులు మున్నగు నవి బలమగుచున్నవి. ఇట్టిసితి, గ్రామ గౌరవమును భంగపరచుచున్నది. పంచాయతులు పనిజేయుచో, గ్రామజీవితము, కుటుంబ కలహములు, మున్నగు వానిని రచ్చకీడ్చుట కవసరముండదు. పట్టణములలో జేరి కుటుంబములగుట్టును బయలుపెట్టుట కవకాశముండదు. సంపాదించిన నాలు డబ్బులను వ్యాజ్యములకై దండుగ బెట్టవలసిన నవసర ముండదుగద. ప్రస్తుత సమయమున ప్రభుత్వాదరణ క్రింద నెలకొల్పబడిన పంచాయతీకోర్టులు, ఆదర్శప్రాయములని మేముజెప్పము. వానియంద నేకలోపములు గల వనుటకు సందియములేదు. కాని ఏమిలేనిదానికన్న, లోపభూయిష్ఠులుగ నేర్పాటులయినను మంచివే గద.

పంచాయతీకోర్టులు సంతృప్తి నొనగొనుచున్నవని నివేదిక చెలుపుచున్నను, వీనిని నిరసించెడివారు బొత్తుగ లేకపోలేదు. వీరిలో పడమర తంజావూరు జిల్లాజడ్జిగా రొకరు. పంచాయతీకోర్టులకు కక్షీదారులధికముగ బోవుటకు, వ్యాజ్యములు చౌకగ పరిష్కారమగుటగూడనొక కారణ మనియు, కోర్టుఫీజు చట్టము ఇట్టి కోర్టులకు వర్తింపదనియు, హైకోర్టు నివేదిక తెలుపుచున్నది. పంచాయతీ కోర్టులలో 40061 వ్యాజ్యము లధికముగ దాఖలై యుండగా, గ్రామమునను బని కోర్టులలో 11349 వ్యాజ్యములు తగ్గిపోయెను. ప్రజలు భరింపవలసిన ధనభారము కొంత తగ్గినను మేలే. పంచాయతీకోర్టులు కక్షీదారుల సధికముగ నాకర్షించుచున్నను, మామూలు కోర్టులకింకను కలుగవలసినంత విశ్రాంతి దొరకుట లేదని, నివేదిక చెలుపుచున్నది. విలేజి కోర్టుల చట్టముక్రింద, మామూలుకోర్టులు తమవద్ద దాఖలయిన వ్యాజ్యములను పంచాయతీ కోర్టులకు ట్రాన్స్ఫరు జేయవచ్చును. ఈయధికారమును కోర్టులు చలాయించుట లేదనియు, ఈవిషయమును తాము 1923 సంవత్సరాంతమున కోర్టుల దృష్టికి దెచ్చితిమనియు, నివేదన సంవత్సరమున 1042 వ్యాజ్యములు మాత్రము ట్రాన్స్ఫరు చేయెననియు, ఇక ముందు ఎక్కుడు వ్యాజ్యములు పంచాయతీకోర్టులకు పంపబడుననియు, హైకోర్టువారు నమ్ముచున్నారు.

జిల్లామునను బని, నలు జడ్జికోర్టులలోని వ్యాజ్యములసంఖ్య తగ్గినను, ఫయిసలయినవాని, సంఖ్య హెచ్చుగాకుండుట విచిత్రము. వ్యాజ్యపరిష్కారమునకు పట్టిన కాలము చాల హెచ్చుగనున్నది. జిల్లా కోర్టులలో తగాదాలేని కేసులు పరిష్కార మగుటకు గూడ చాలకాలము పట్టెనుట. మద్రాసు సిటీ సివిలు కోర్టునందు, వ్యాజ్యములాలస్యముగ పరిష్కారమగుటయుగాక, హైకోర్టు అప్పీళ్లలో తీర్పులు చాల వరకు తిరిగిపోవుచున్నవట. ఇటులనే మద్రాసు స్నాల్లుకాజికోర్టునందు వ్యాజ్యపరిష్కార మాలస్యమగుచున్నది. డిక్రీలను అమలు జరుపుట కాలస్యము జరుగుటయుగాక, అనుకూల ఫలముగూడ తగినంతగ గలుగుటలేదని తెలియుచున్నది. సివిలు కోర్టులస్థితి యంతయధ్వాన్నముగనుండ ప్రభుత్వపు రాబడికిమాత్రము కొడువలేదు. సివిలు, క్రిమినలు, దివిన్యాకోర్టులకు 1923 సంవత్సరమునందు.

ఖర్చులుపోగ 56,67,980 రూపాయలునునువయంజెను. సివిలుకోర్టుల రాబడిమాత్రముజూచిన ఖర్చులు పోగ420,9337 రూపాయలు నిలువయంజెను. లా కోర్టు లింతలాభము గడించుచుండ, కోర్టుఫీజులనేల తగ్గింపగూడద? న్యాయస్థానములు ధనసంపాదనా ప్రతిష్ఠానలగ మారుట, ఎంత అసభ్యమో యూహింపవచ్చును.

లికమిషను సూచనలు సఫల మగుట

భారతీయులు స్వరచిత్రములను నభిలషించుచుండ, అందుకోర్కె త్యాగముల నలుపుచుండ, లికమిషను ప్రసాదము వీరికి ముందుగ సుప్రార్థ మయినది.లికమిషను సూచనలను హైందవశాసన సభవారు నిరాకరించినను, అందుకయిన ఖర్చులను గ్రాంటుజేయుటకు వారు సమ్మతింపకబోయినను, శాసనసభవారి యభిప్రాయమును, ఇండియా ప్రభుత్వమువారుగాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారుగాని సరకు జేయరయిరి. కన్ఫర్మేటివు ప్రభుత్వారంభదశ యందు, లికమిషనుసూచనల సంగీకరించుట తటస్థించెను. స్వస్థసభ్యుల వేతనములను పెన్నులను హెచ్చుజేయుటకును,సివిలుసర్వీసువారికి రానుపోను ఉచితప్రయాణసౌకర్యముల నె.నగుటకును,ఇండియా ప్రభుత్వమువారితోబాటు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారును సమ్మతించిరి. హెచ్చుజీతములు, ఏప్రిలు 1-న తేది నుండియు అమలులోనికివచ్చును. ఇందు వలన సర్వీసు ఉద్యోగులకు వి.తిలేని సంతసము గలుగకమానదు. సెలెక్టు ఉద్యోగములు గలవారికి రూపాయికి 2 పిల్లింగుల మారకము నీయనక్కర లేదని, లికమిషనుసభ్యులు కొందరు చెలిపిరి. కాని, వీరిలో మూడువేలరూపాయిల జీతము మించని వారికి మాత్రము ప్రతిమాసమును 13 సవరనుల 6 పిల్లింగుల 8 పెన్నీల హెచ్చు ద్రవ్యమునిచ్చుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు దయాపూర్వముగ అనుగ్రహించిరి. ప్రస్తుతసమయమున మారకము పిల్లింగు, 4 పెన్నీలుగ నున్న సజాయమున, 2 పిల్లింగుల చొప్పున మారకమును అంగీకరించుటవలన, సర్వీసు సభ్యులకెంత లాభము గలుగునో యూహింపవచ్చును. ఉద్యోగుల కిచ్చిన వేతనాది సౌకర్యములతో శాసన సభవారు ఏమాత్రము జోక్యము పుచ్చుకొనరాదట. ఇండియా ప్రభుత్వ చట్టము నిటుల మార్పుటకు, పార్లమెంటులో సవరణచట్టము త్వరలో ప్రవేశపెట్ట బడునట. సంస్కరణచట్టమున జరిగెడి ముఖ్యమగుమార్పులలోనిది యొకటి! జెంగాలీ ప్రతికకు జేరిన వార్తప్రకారము, రాబోవుసంస్కరణములలో జరిగెడి మార్పులలో, స్వరాజ్యపక్షవాదూచర్యలవలన ఏర్పడినలోపములు తీర్చిచేయబడునట. మంత్రులు వేతనములను నిరాకరింపకుండిను, శాసనసభ్యులుపై వ్యాజ్యములు దీసికొనిరాకుండిను, ప్రతిష్ఠంభనలు జరుగకుండను కట్టుదిట్టములు చేయబడునట. ఇది నిజమగుచో సంస్కరణము లింకను సంకుచితము చేయబడునని యూహింపవచ్చును. ఒకవంక సివిలుసర్వీసు సభ్యులకు వేతనాదుల సభిము జేయుటయు, వేరొక వంక సంస్కరణముల నింకను సంకుచితము గావించుటయు జూచిన, హిందూదేశమున కెట్టిలాభములు గలుగనున్నవో యూహింపవచ్చును. బ్రిటిషు ప్రభు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

గోదావరి నది మహాత్మ్య నివాసానికి

6.12.24

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

యథా శక్తి ని త్రోవ్వ దుడు

చందాలు

ఇదివఱకు

50602-6-8

గోదావరి కాశీనాథుని నాగేశ్వర

రావు పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు

ఇదివఱకు

24557-9-8

గోదావరివక్తను, ఇతరత్రను

వసూలు మొత్తము

ఇదివఱకు

24782-9-8

పూజానిధికి సామ్యునబంపు చిరునామా:—కా.నాగేశ్వరరావు, నెం. 7,తంజు కెట్టిపిడి,మద్రాసు.

త్వమువా రీసమయమున బుద్ధిపూర్వకముగ స్వపరిపాలనకు సమ్మతించెదరని దోచదు. పోలకుగారు డెయిలీ ఎక్స్ప్రెసు ప్రతికకు చెలిపిన సంగతుల జూచిన, ఏవత్ము స్వరాజ్య మిచ్చుటకు తలపెట్టినను, బ్రిటిషు వోటరులు సమ్మతించరట. వారికి తర్కముగాని, సీతిగాని, ధైర్యముగాని, తలకెక్కవట. రాజ్యాంగయంత్రము చెడిపోయెనని వారికి దోచిన, ఆతుకుల వైచెదరట. ఇట్టివారిలో నెంత మొరబెట్టినను, నేమిప్రయోజనముండదు. ఇట్టిస్థితిలో ఇంగ్లండులో ప్రచారము జేయవలయునను పోలకు గారి యభిప్రాయము నిస్సారముగ గనుపించును. కద్దరునిర్మాణమువలన లాంకుపైరుకు నష్టము గలిగెనని, పోలకుగా రంగీకరించుచున్నారు. స్వతక్తిపై ననే భారతీయు లాధారపడియుండుట ఎంత యవసరమోదెలుప నక్కరలేదు. భారతీయులు మేల్కొనుచో, కన్ఫర్మేటివు పక్షమువా రయినను, తమ వజ్రకాశిన్యమును విడనాడక మానరు.

క్రిక్రీశేషులగు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు నిన్నటిరాత్రి స్వగృహమున కాలధర్మము నొందిరని వినుట కెంతయు చింతించెదము. వీరు హైకోర్టువకీలుగను, హైకోర్టు న్యాయాధిపతిగను ప్రసిద్ధిపడయుటయు గాక, హాంకూలు ఆందోళన దినములలో నలిపిన దేశసేవ అద్భుతము. బిసెంటుగారి నిర్బంధ సమయమున, వీరు తమ బిరుదములను త్యజించి, దేశమును సంచలింపజేసిరి. వీరు ప్రెసిడెంటు విల్సను గారికి పంపిన లేఖ, అధికారులకు మిగుల భీతిగలుగజేసెను. వీరు 1842 సంవత్సరమున జన్మించిరి. వీరి జీవితము సార్థకమయినది.దక్షిణాంధ్రాదేశ కారవమునుకాపాడిన ప్రముఖులలో వీరినామము చిరస్థాయిగ నుండగలదు. వీరి స్వాతంత్ర్యప్రియత్వము, సేవాసక్తి నిర్భయత్వము యవజనుల సుత్సహృద సగుల జేయుచుండెను. వీరిని శౌరవించుటకు, మార్గమొక్కటే గలదు. వారుజూపిన కార్యదీక్ష ననుసరించుటయే ఎల్లరధర్మము. వీరు మతమునందధికానక్తిగలవారు. వీరి కార్యోత్సాహమునకు ఆధ్యాత్మికబల మాధారముగ నుండెను. వీరయోత్తుకు శాంతి గలుగుగాక!

దిండిగలు మ్యునిసిపలుసంఘము: ప్రభుత్వచర్య దిండిగలు మ్యునిసిపలు సంఘము ఎంతకాలమునుడియో అధ్యక్షు నెన్నుకొనుహక్కును నిర్వహించుచుండెను. ఇదివర కెట్టి యిబ్బందిగలుగలేదు. వ్యవహారములు నిరాటంకముగ జరిగిపోవుచు

ండెను. ఇటీవల కొంతకాలమునుండియు, కొన్నిలులో కక్షలు ప్రబలెనట. ప్రబలినను, పరిపాలనము స్తంభింపలేదు. కొంచెమోషిక కట్టిన, కక్షలు వానియంతట యవియే దొలగిపోయెడివి. అందుకుమారుగ ప్రభుత్వమువారు అధ్యక్షుని ఎన్నికొను హక్కును తొలగించిరి. ఇందుకు సరియగు కారణములను నెన్నటిశాసనసభలో మంత్రి గారు దెలుపజాలక బోయిరి. మ్యునిసిపలు వ్యవహారములు సంతృప్తికరముగ నుండనిచో, ప్రభుత్వమువారు కొన్నిలును రద్దుజేసి, మరల ఎన్నికల నాజ్ఞాపింప వచ్చును. అంతియగాని, ఎన్నికహక్కును రద్దుజేయనేల? సంస్కరణముల క్రింద స్థానికస్వపరిపాలన మభివృద్ధిజెందుటకు మారుగ వెనుకడుగు వేయుచున్నదనుటకిదిమరియొక నిదర్శనము.

ఇరిగేషను చట్టము ఇరిగేషను చట్టమును మద్రాసు శాసన సభ వారంగీకరించిరి. సభ్యులు చాలమంది చట్టమునా శీర్షదించిరి. లామెంబరుగారి సభినందించిరి. ప్రజాభిప్రాయము నెలువడకముందే, చట్టము సతిత్వరముగ కొనసాగించుటయు, ప్రధానమగు యిబ్బందులటులనే నిలచియుండుటయు జూడ, ప్రజలకాశాభంగము కలుగక మానదు. ప్రజాప్రతినిధులకు గలిగిన సంతసమునకు కారణమంతగ గనుపింపదు.

దేశబంధుదాసుగారి మహాత్మాగము ఎనిమిదిలక్షలరూపాయలవెల గల యావదాస్తిని దేశమున కొనంగెను ఎన్. ఎమ్. ఘోసాలు, ఎన్. ఆర్. సర్కార్, డాక్టరు బిభుశుచంద్రరాయ, టి. సి. గోస్వామి, నిర్మలచంద్రగార్లు ఐదుగురును ధర్మకర్తలుగా నియమింపబడిరి. ఇక తాలిగంజిలో కొద్దిపాటి నివేశసంస్థలను కొని ఆచట నొకవట్టిరమును కట్టించి అందు నివసించుటకు దాసుగారు నిశ్చయించిరి. ఇటుపైని దాసుగారికి నెలకు రెండుమాడువంతు రూపాయలు మాత్రమే ఆదాయము వచ్చును. (హిందు)

అకాలీవిచారణసంఘము అధ్యక్షుడు డాక్టరు కిచలూగారు ఆకాలీ విచారణసంఘమునకు డాక్టరు కిచలూగారిని అధ్యక్షునిగా నియమింపవలెనని మహాత్ముడు నూచించినందున అటులనియమించిరి హజారులో ఆమృతసగ, భాయిపెరు, లిలుపూరు, జలందరు మండలములందలి గ్రామములలో నిసంఘమువారు సంచారరముచేసివిచారణచేసెదరు. వాభా చెరసాలలను చూచుట కనుమతనియ్యవలెనని వాభా సంస్థాపాధికారికి తింతివార్తనంపిరి. (ఆ.ప్రె.)

విదేశ వార్తలు

ఆంగ్లో జర్నల్ వర్తకపు టాడంబడిక

వివరములు

లండన్, డిసెంబరు 4:—ఆంగ్లో జర్నల్ వర్తకపు టాడంబడిక రి ఏండ్లు అమలులో నుండును. 1898 లో జేసికొన్న టాడంబడిక ప్లాన్ కొన్ని సవరణలతో ఇది ప్రవేశపెట్టబడినది. పన్నులు, ఓడనుంకముల విషయమై బ్రిటిషు ప్రజలకు, కంపెనీలకు పాకర్లములు జూపెదరు. తీరమున జేయు వర్తకమునకు ఇది అనువర్తించదు. బ్రిటనుకు ప్రత్యేక పాకర్లములు గలగ జేయుటచే యుద్ధసమయమున జర్నలు ప్రజలు, కంపెనీలు కొన్ని పరిశ్రమలందు ప్రవేశపెడరాదనియు బ్రిటిషు నౌకల మీద జర్నలును నియమింపరాదనియు, యుద్ధ కింగ్డం లో బ్యాంకింగు పాకర్లమున జర్నలును ప్రవేశపెడరాదనియు విధించిన నిర్బంధములను తొలగించుటకు బ్రిటనులో కాసిన మును జేయవలెను. జర్నలికి దిగుమతిజేయు విషయమై ఎన్ని యో నిషేధములు జేయబడినవి. దానివలన బ్రిటిషు వర్తకము నకు అడ్డువచ్చెను. అనిషేధములన్నిటిని ఇప్పుడు, తీసివేయ వలెను. ఇవన్నియు తీసివేయబడును. పాకర్లములను జూపు మరతులను ఉపాధిభావముతో అర్జము జేసెదరు. ఉభయపక్ష ములవారును నుంకములను చూసెదరు. బార్నిలోనా, జనీవాలో వర్తకము విషయమై జేసికొన్న ఆంతర్జాతీయ ఓడంబడికను అమలించెదరు.

ఈ ఓడంబడిక యుద్ధ కింగ్డం వర్తించును. దీనిని అంటిబెల్టుకొనుటకు జొమియనుట, ఇండియా, ఆఫ్రికా వేళములు, సంతర్క రాష్ట్రములు, బ్రిటిషు మ్యాండేటురాష్ట్రములకు అధికారముగలదు. వివిధరకలగుటచే ప్రత్యేక పాకర్లములు జూపింపబడును. 1926 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు 1 న తేదీనుండి సామ్రాజ్యములో ఏభాగమునైన ఈ పాకర్లములను తీసివేయుటకు జర్నలి కధికారమున్నది. ఈ ఓడంబడిక ఇండియాకు ఇతర బ్రిటిషు ఆఫ్రికా వేళములకు వర్తించదు.

మిడ్లండు బ్యాంకు నేరము

లో జర్నలికి ఆంగ్లమున వేరు కర్తవ్యముగా వర్తించి ఆంగ్లన్ ఆక్రమణి చార్తాపత్రికలన్నియు ప్రకటించినది. యుద్ధసమయమున ఇతనికి రోయలు తీరమిదగములలో తాత్కాలికముగ కమిషనరీయబడినది. ఇండియాలో ఉండెను. నయను 48 సంవత్సరములు. ఇతడిట్లు అరెస్టు జేయబడినపుడు జేప్పనట "రాజామయడు గ్రహించిన చెక్కు నాదగ్గరలేదు. దానివలన నాకు లభియుగూడ కొంచెమైనలేదు. నేను నిర్దోషిని. నేను విచారణసమయమున తేకపోవుట నాపై ఏమో అపవాదములను జూపిరి. కాని నిజము బయల్పడక మానదు. బ్రిటిషు న్యాయాధిపతి ఎదుట విచారణకై ఆతురతతో నున్నాను. ఈ రాజామయిని సంగతంతయు రావకయ్యవనకలయు." ఇతని తరపున మేయిటరు జేరుగారు వాదించెదరు. ఇతనిని రెండు గంటలు పరీక్షించిరి. అంతయు రహస్యముగ నుంచుకొను. అధ్యము ఒక పక్షములో పుగ ప్రాంసునుండి ఇంగ్లండుకు బంపునది తేనీది తేలును.

నల్లమందు నభ

లండన్, డిసెంబరు 4:—రెండవనల్లమందునభ తాలూకు జనీవా ఉపసంఘమువారు వారి వర్సలను నేడు చర్చించిరి. వీరు చేసిన పనినిబట్టి నిండుసభ సమావేశమగునని ఎన్నడో తేలును. క్రీస్తునులోపుగ సభపని పూర్తిగాజాలనని తేలినది. నెలపులైనదికడ ఆపుజేయు విషయమై ఆలోచించెదరు. తేవటిదినము మొదటినల్లమందునభ ఓడంబడిక వరతులను చీనా ప్రతినిధిమూసిన ఆక్షేపణలను చర్చించుటకు సమావేశమగునున్నారు. ఓడంబడిక కుదురు నమకొనుచున్నారు.

చీనా నాయకుని గతి

లండన్, డిసెంబరు 4:—పూపూపూ గున్న సేనాని అంత్యసంజేమునిచ్చుచే ఆ ప్రదేశమునుండి పారిపోవలసివచ్చెను. ఆతని సేనలో నేనినకులు దిరుగబడిరి.

స్వేయిన విప్లవకారుల విచారణ

లండన్, డిసెంబరు 4:—మహిమోర్థు మార్గమువారు రెండవ తేదీ తంకిలో జేప్పబడిన బంధీలలో ముగ్గురికి ఉరిశిక్షను విధించిరి. నాలవవానిని వదలిపెట్టిరి. పాంపియానాకోర్టు మారముల న్యాయాధికారులు నందరిని అరెస్టుజేసిరి. వీరలలో పోరాడిచనిపోయిన పోలీసువారి కుటుంబమునకు పరిహారముగూడ ఉరిశిక్షకు పాత్రులైనవారియ వలెనట.

మరాఠో స్వేయిన ప్రభుత్వము

లండన్, డిసెంబరు 4:—మరాఠో వార్తలు తొందరను భయమును గలగజేయుచున్నవి. ట్యాటునుకర్గర్ స్వేయిన నుననలు రహమాద్దికానగర్ నెనుకకుపోవలసివచ్చెనట.

నంసకరణ విచారణసంఘము

లండన్, డిసెంబరు 1:—మంత్రిల తీరములను జూతుగ నిరాకరించుటకు వీలులేకుండగను, కాసనభూభక్తులపై హైకోర్టు కధికారము లేకుండగను, లంబగొండేతనమును శిక్షించుటకును, స్వరాజ్యవాదుల ఎత్తులచే జూపబడినలోపములను పూర్తి జేసికొనుటకును, ప్రతిష్టంభనములేకుండ, రాజ్యాంగవిధానము నడుచుటకును, కొన్ని రాష్ట్రములకు ఒకటారెండో కాఖులను మార్పుటకును నిబంధనలు కట్టుదిట్టములుజేయబడునని అంచనా జేసిరి. ఇతర రాష్ట్రములందు కాఖులను మార్చునని ఇండియానుండి అంచనాగా తేలినవిరిరి.

ఇండియాకు కొత్త రైలు యింజనులు

లెంగాలు నాగపురం ఇనువదారి నిమిత్తము రెండు రైలు ఇంజనులను (కొత్త మోటరు ఇంజనులను బంపెదరని మోడరక్ ట్రాన్సుపోర్టు ప్రతిక తెలుపుచున్నది. రీసునుండి అర్జరు ప్రకారము ఈ ఇంజనులను బంపెదరట.

రేవాలలో రెడ్ విప్లవము

లండన్, డిసెంబరు 8:—రేవాలలో ఇంకొక 10 కమ్యూనిస్టులను విచారించి కాబ్చిరి.

చాంబర్లెను గారు

విక్టోరియానుండి ప్యారిసుకు బయలుదేరిరి. రోమకు పోవుటకు ఇట్లు జోయెదరు.

ఇటలీ

లండన్, డిసెంబరు 4:—వోయిస్ రిపబ్లికను పత్రికపై దెచ్చిన అభియోగములో బాల్బోనేనాని ఓడిపోయెను. ప్యాసిస్టు నైన్యాధిపత్యమును ఇతడు వదలినవాడు.

జవరపాపాగారి ప్రకటనము

లండన్, డిసెంబరు 4:—పార్లమెంటును సమావేశము జేయవలెనని ప్రభుత్వమువారు పాదురాజుతో జెప్పిరినియు ఆయుద్ధజ్యము లేదనియు జవరపాపాగారు ప్రకటించిరి.

ప్యారిసులో సంచలనము

ఉరిశిక్షలోనున్న ఫెంచీకమ్యూనిస్టు తప్పించుకొనుట

లండన్, డిసెంబరు 4:—యుద్ధసమయమున శత్రువులతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరప్రచారము సర్వసరి 1919 లో సోషిస్టు ఎర్టిస్టు అను ప్రెంచి కమ్యూనిస్టుకు ఉరిశిక్షనువిధించిరి. ఇతడిపుడు రష్యావర్గ క్రియనిపించుకొనుచున్నాడు. ఇతడు తన మరణశిక్ష విషయమై వాదించుటకువచ్చెనట. దీనివలన సంచలనము బయలుదేరినది. ఇతనిని న్యాయవాదికార్యాలయమున అరెస్టుజేసిరి తెలియుచున్నది. ఇతని ఆరెస్టునుగూర్చి చర్చించుటకు ప్రెంచిపార్లమెంటువారు నిరాకరించిరి.

కామన్సు నభ

మరల సమావేశమగుట
లండన్, డిసెంబరు 4:—కామన్సుసభలో నేడు 584 గరు ప్రభుత్వ క్రిప్రమాణమును గైకొనిరి. సర్దాలూడ్ పకల త్యాలాగార్లుగూడ ప్రభుత్వ క్రిప్రమాణమును జేసిరి.

ప్యారిస్లో క్ర్యాసిన్ గారు

సోవియటుల ఉద్దేశ్య సూచనలు
లండన్, డిసెంబరు 4:—క్ర్యాసిన్ గారిని కేలకాలది కమ్యూనిస్టులు అవ్వగించిరి. రషియా ప్రాంసుతో తక్షణము మామూలుగ ఆర్థిక వర్తక సంబంధముల నేర్పాటు జేయుటకు సోవియటు ప్రభుత్వమువారు ప్రజుత్వింపుచున్నారనియు తక్షణమే ప్రాంసులో బుణమును జేయవలంబలేదనియు క్ర్యాసిన్ గారు పత్రికావిలేఖరులతో తెలియజేసిరి.
లండన్, డిసెంబరు 4:—క్రొత్త సోవియటు రాయచారి బెర్లినుకు వచ్చెను.

ఆంగ్లో జర్నల్ వర్తకపు టాడంబడిక

మాంచెస్టరు గార్డియనుపత్రిక యభిప్రాయము
లీఫ్టు, డిసెంబరు 8:—రెండు ప్రభుత్వములకును ఈ ఓడంబడిక చాల గౌరవముగ నున్నది. కట్టుదిట్టములగుటచే జాగ్రత్త జేసిరి. రెండు ప్రభుత్వమువారును నిష్క్రమణ్యముగ నున్నా ద్దావముతో జేసికొనిరి. ఉభయ వర్తకమును యభివృద్ధిజేసికొను తలంపును జూపిరి. అయిప్రయు, ఒక తెత్తుగుణములేకుండ ఏర్పాటుజరుగుటచే ముందుగూడ ఇతర దేశములతో లాభకరముగ ఓడంబడికను జేసికొనుటకు అవకాశముండును. ఇది ఆధారముగ నుండును. యూరపీయను కాంతికి కొటవలె తోడ్పడునని మాంచెస్టరు గార్డియను పత్రిక తెలుపుచున్నది.

చీనావంశెనను కూల్చుట

హోకో, డిసెంబరు 4:—పూపూపూ అనుచరులు హోకోకికింగు రైల్వేవంశెనను తగలబెట్టిరి. చీనాలో ఇంత పాడుగు వంశెన ఇంకొకటిలేదు. పూపూపూ గారు సింగియాంగునోలో ప్రవేశించిరి. చికాంతిగాని అక్కడనే కాలనిర్ణయము జేకుండ ఉండెదరని తెలియుచున్నది.

బ్రిటిషుపైకుట

లీఫ్టు, డిసెంబరు 8:—బ్రిటిషు మంత్రులమువారిలో ప్రమాణులను జంపుటకు ఈజిప్టు అతివాదులు కొందరుకుట్రబున్ను చున్నారని డెయిలీ మెయిలు డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రికలు తెలుపుచున్నవి. బ్రిటిషు అధికారులు తగిన కట్టుదిట్టములను జేయుచున్నారు. జాగ్రత్తగ ప్రవర్తించుచున్నారు.

జర్నల్ పరాజయమునకు లూడన్ డార్పు గారే ఉత్తరవాదులు

జర్నల్ పరాజయమునకు అందరికంటె లూడన్ డార్పు గారే ఎక్కువ బాధ్యులు. ఇతని అవసరతచే జర్నలులు ఓడిపో రనుయియు యుద్ధానంతరమున లూడన్ డార్పు గారు యుద్ధములో తేసినవనినంతను రిచిప్టాగువారు విచారింపి పరీక్షించిరి. లూడన్ డార్పు గారు సమర్థులైయుండియు 1918 లో నిగ్గును మైన యుద్ధములో సైనిక నాయకుడు ప్రవర్తించవలసినింత సామర్థ్యముతో ప్రవర్తించలేదని డెట్టాను గారు తెలియజేసిరి.

వెలింగుట నీ సీమా,

మాంటు రోడ్డు, ముద్రాసు.
6-12-24 తేది శనివారమునుండి 12-12-24 తేది శుక్రవారము వరకు ఒక వారము వరకు మాత్రమే.
యూనివర్సల్ జ్యాయల్ అభ్యివృద్ధిమైన పంచెయ్యగలిగి.
స్వేరింగు యూత్
రెజివల్టా డెన్సి, సాహస భైర్యకార్యములు మాతెగినవి.
మ్యాన్ లెదరుభు మర్కూడ చూపబడును.

ఈజిప్టు నమస్క

బ్రిటీషు ప్రకటన

డెయిలీ న్యూస్పత్రిక విమర్శ

"మర్యాద పోవుచు"

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకతనివార్త)

నవంబరు 8:— ఈజిప్టును గూర్చి బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు జారీసమితికి బంపిన ప్రకటన గూర్చి డెయిలీన్యూస్కు పత్రిక మాత్రము విమర్శించినది:—

ఈవిషయమున సాంకేతిక హక్కులకు సంబంధించినంతవరకు యీ ప్రకటన బాగుగనేయన్నది. అనుల్లంఘనీయమగు పట్టుదలచూపి ఈజిప్టువారిని భయపెట్టుటయే ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశమైయుండనోవు. కాని జారీసమితి బోక్యముకలుగజేసి కొనుటయనగనే భయపడుచుండినచో అన్ని దేశములలో మనకు గలమర్యాదపోవును. ఈతగవునందు మనకు నైతిక బలములేదని భయపడుచున్నటులు స్పష్టమగును మరియు మనము ఈజిప్టుకేతమును చివరకు దారుణముగ కఠినచర్య నిర్వహణమువలననే లొంగించియుంచెదమని స్పష్టము కాకమానదు.

బెంగాలు నిర్బంధములు

లండనులో భారతీయసంఘము నిరసనము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతనివార్త)

లండనులోని భారతీయసంఘము వారు ఒక బహిరంగ సభకేసి బెంగాలులోనిర్బంధకాసనము ప్రయోగించిగౌరవనీయు అగు పురజనుల నరెడ్డుజేసిన నైస్రాయాగారిచర్యను నిరసించుచు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి. ఈచర్య, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవాదులకును, ఆర్యులభేదరాజులకును కనుకూల మగునట్లు యితర దేశవాసులకు వారివారి స్వదేశములలో సహజమగు స్వాతంత్ర్యహక్కులను లోలగించుటకు జేయు ప్రయత్నములలో నొకటిగా యీతీర్మానమునందు నూచింపబడినది.

దేశకీ సిద్ధాగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు యీ నిర్బంధకాసన ఫలితముగా దేశమొత్తమునకై పనిజేయుచున్న అన్నిపక్షములందు వికమత్యము కుదిరినదని నుడిచిరి.

ఈజిప్టునకు సానుభూతి

ఈజిప్టు దేశీయులయడ సానుభూతి యెప్పుడు తీర్మానముకట్టి సభలోనుండి అధ్యక్షున కందజేయబడెను. కానిని ప్రతిపాదించుచు అధ్యక్షుడు.

అణచివేయబడుచున్న దేశములన్నియు విక్రమై ఆణచివేయుచున్న దేశము నెదుర్కొనవలెనని నూచించిరి. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా నామోదించబడెను.

నోటీసు

ఆంధ్రపత్రికలో ౩.9.1924 తేదీని నోటీసు అని సత్యనారాయణరావు, లెజవాడ వారు ప్రచురించిన హంకము శేషము అజద్దము.

దామోదీపురపు శీతమ్మగార్కి తాడేపల్లిగూడెం గ్రామంలో ఆమెభర్తగారి తా|| సంక్రమించిన బాపతు యానత్తు భూములు తాడేపల్లిగూడెం కాపురములు కర్ర సత్యమ్మగారి యూర్ద కితారామయ్యకు కోర్టుద్వారా సదరు భూములకు జిరాయితీహక్కు నిరపదే తకారభ్యాయే సంవత్సరం కిక్రి అసం|| రం సాలీసా రు 80 లు సదరు శీతమ్మగారు తీసుకుంటూ తడిలు యిస్తాయన్నారు. సదరు జిరాయితీ హక్కుగల భూములు తాడేపల్లిగూడెంలో శీతమ్మగార్కి యున్నవనియు కర్ర శీతారామయ్య స్వాధీనానుభవములో యుండియున్నవి కాని మరియు యితరుల ఆధీనములో లేవని యిందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయడమైనది.

మరిన్ని సదరు శీతమ్మగార్కి దామోదీపురపు కొండయ్యగారి తా|| య 102.80 ట్లు మెర్కపల్లము భూమి సంక్రమించి యుండలేదు. ఆమెకు యేమి హక్కులేదు అని సర్వ అబద్ధముగాన ప్రజలు మోసపోతుండా యీసంగతి ప్రచురింపబడునది.

కర్ర శీతారామయ్య,

తాడేపల్లిగూడెం.

EVANS

లైమ్యు అండు, గిసరెన్

మీ పుట్టను మిక్కిలి ఆరోగ్యముగాను చల్లగాను నుంచుటయే గాక మీ తలవెంట్రులను అత్యద్భుతముగా పెంచును.

ఇది వెంట్రుకలకు మంచికాంతినికూడా నిచ్చును.

మీరు ఒకబుడ్డిని కొనునప్పుడు దానికి ఎట్టశీలు ప్రండుటను గమనింపవలెను.

ఇవాన్సు నన్ను. లెక్కర్ అండ్ వెబ్,

లి మి టె డ్.,

లండన్, లివర్ పూల్

ఇండియాకు గల రీప్రజెంటేటివ్ విలసము

పోస్టుబాక్సు నెం 313 బొంబాయి.

డెల్లి డాగ్ బిస్కత్తులు

కుక్కలకు తగిన ఆహారము

హిందూదేశపు శీతోష్ణస్థితికి తగినట్లు కుక్కల బిస్కత్తులు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడినవి. ఇది వాడుకలోనికి వచ్చినది మొదలుకొని కుక్కల స్వంతదారులు దీనిని మిక్కిలి ప్లా ఫింపుచునేయున్నారు. నదరు విషయము అడుగకయే మా కంపెనీన ఈదిగువ ఉత్తరములవలన విశదముగా తెలియును.

మీ బిస్కత్తులు చాలముచిది. దిగుమతి యగుచున్నవాటికంటెను శ్రేష్ఠమైనది.

(Sd) Major.....

అజ్మరు

14 పౌనుల డాగ్ బిస్కత్తు డబ్బా 1 టిని పంపకోరెదను. యిదివరలో నేను కొన్నవాటికన్నిటి కంటెను ఇది శ్రేష్ఠమైనది.

(Sd).....I. C. S.

చిన్నకుక్కపిల్లలకు, పెద్దకుక్కలకు తగినవి. 7 పౌనులు, 14 పౌనులు టిన్నులలో ప్యాకు చేయబడియున్నవి. 60 పౌనులు పెట్టెలలోను, లేక గోనెనంచులలోను ప్యాకుచేయబడును.

దిగుమతియగుచున్న బిస్కత్తులకంటెను 100 కి 35 చొప్పున నయమైనది. హిందూదేశముండు అంతటనుగల పేటకుక్కలకు, కుక్కలమండలకు సరఫరా చేయుచున్నాము. మీవాడుక దుకాణాదారుని దీనికై అడుగడు. లేక మాకు నేరుగావాసిన పంపబడును.

మద్రాసు రాజధానికి, మైసూరురాజ్యమునకు, నైజామురాజ్యమునకు పోల్వజంట్లు:—

మహమ్మదు మూసా హాజి ఇబ్రాహిం, అండుకో.

32 గిడ్డంగివీధి, మద్రాసు.

మద్రాసు స్టాకిస్టులు:—

మహమ్మదు ఇస్మాయిల్ అండుకో., 263 చై నాబజారు, మద్రాసు.

ఎస్. దేశాయిగౌండర్, చై నాబజారు, మద్రాసు.

కె. మహమ్మదు హుస్సేన్ సాహెబు, బందరువీధి, మద్రాసు.

సి. ఆర్. నడివేలు మొదలియార్, మూర్ మార్కెట్టు, మద్రాసు.

పి. వీరాస్వామిచెట్టియార్, మూర్ మార్కెట్టు, మద్రాసు.

బెంగుళూరు స్టాకిస్టులు:—

మహమ్మదు ఇస్మాయిల్ అండుకో., 80, ఏ. ఓల్డు ఫూర్ హానురోడ్డు, బెంగుళూరు కంటోన్ మెంటు.

డి. సైడ్ ఉస్మాన్ అండుకో., 47/49 న్యూమార్కెట్టు, దానిబ్రాంచీలు, కంటోన్మెంటు.

పి. ఎమ్. జబ్బల్ రహీమాన్ సాహెబు, న్యూమార్కెట్టు, కంటోన్మెంటు.

మహమ్మదు ఇస్మాయిల్ అండుకో., అవెస్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ.

ఇలాఫతునఖ

మహాత్ముడు అమృతనరకు వెల్లెను

మహాత్మాజీ, మాలానా మెకతాల్, నేటు జమునాలాలు బజారు, కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి, కంకరలూ బాంకరు, సుహృద దేశాయిగారు నిన్న రోజు లేదీ ఉదయమున లాహోరు నుండి అమృతనరకు బయలుదేరిరి. వారు అమృతనరకు చేరగానే ఊరేగింపులు మున్నగునవేమియు లేకుండ కాంతముగా జనత తీసుకొనివెళ్లిరి. మహాత్ముడు చాలవంద ప్రముఖులతో సభా పించుచున్నాడు. మహాత్ముడు స్వర్ణదేవాలయమునకు వెల్లెను. అకాలీలు తమవిషయమనుగుర్చిన చరిత్రాంశమును తెలుపగా మహాత్ముడు శ్రద్ధతో విన్నవించెను. నిన్న రోజు లేదీ మధ్యాహ్నము ఆకాలీకులవద్ద దివాన జరిగినది. ఆసభకు మహాత్ముడుగూడ వెల్లెను. సర్దారు మంగళసింగుగారు ఆసభలో దీర్ఘోపన్యాసము చేసెడిరి. అకాలీల ఆందోళనము మతసంబంధము గాని సాంఘికము కాదు. వారు కోరుచున్నది దేవాలయసంస్కరణము. అకాలీలు చెరసాలలలో చాలకష్టముల ననుభవించుచున్నారు. దౌర్జన్యమును పరిశోజించిరి. ఖద్దరును ధరించుచున్నారు. అస్పృశ్యులను తొలగించుచున్నారు. వారు ఆపదలోనున్నారు గాని మహాత్మునిసహాయము నపేక్షించుచున్నారని ఆసభలో మంగళసింగుగారు నడిచిరి. "అకాలీలు సత్యాగ్రహవ్రతమును బూనిరి. సత్యాగ్రహమునగా సత్యశక్తియే. అమహాశక్తి నాశ్రయించినవారిని మానవులలో నెంతటిబలకాలునుగూడ అడిచి వేయజాలరు. అకాలీలు సత్యమును తమను వదలగూడదు. స్వరాజ్యము వచ్చినగాని గురుద్వారముల సంస్కరణము జరుగదు. అకాలీయదుమలు తొలగవు. గాన నెల్లవామను స్వకా జ్యముకొరకే దీక్షగా పనిచేయవలెను. మతకలహములు బయలు దేరుట విచారకరము. అమతకలహము లిప్పుడు భిన్నమతములకు మాత్రమేగాక మతములోని భిన్నభావముగూడ వ్యాపించుట మరింతవిచారకరము. అది యన్నియును వెంటనే తొలగవలెను." అని మహాత్ముడు నడిచెను. పిమ్మట వారందరను అటనుండి జలనువాలాబాగులో జరుగుచున్న ఇలాఫతునఖకు వెళ్లిరి. (అ. ప్రె.)

పంజాబు సనాతనధర్మసభ

తీర్మానములు

- (1) కోహాటులో సెప్టెంబరు 9 వ లేదీని జరిగిన కొట్లాటలవలన హిందువులను సిక్కులను 28 మందియును మహమ్మదీయులు 11 మందియును మృతి నొందిరి. హిందువుల యిండ్లలో 476 యిండ్లు తగులబడినవి. హిందువుల ఆస్తిలో 2 కోట్ల రూపాయల వెలగల ఆస్తి నష్టమైనది. చాల హిందూదేవాలయములు పాడుచేయబడెను అని ఉద్యోగులు ప్రకటించిరి. అందువలన కోహాటులోనుండి హిందువులును సిక్కులును యావస్థుండియును యిండ్లను వాకిళ్ళను వదలి కుటుంబములతో రావల్సింది మున్నగుస్థలములకు వెళ్లిరి. ఇందులకు 1200 మంది ప్రతినిధులు గల యాసభవారు చాల విచారమును ఆగ్రహమును తెలుపుచున్నారు.
- (2) ఈకొట్లాటలు జరుగనని ముందుగా తెలిసియుండి నను ఉద్యోగులు ముందును వెనుకనుగూడ చాల ఉపేక్ష పహించుట చాల కోచనియ్యదు. వారు కొంచెమైనను శ్రద్ధపుచ్చుకొనలేదు.
- (3) మూడువేలమంది హిందువు లిట్లూ మూడువేల మంది యిండ్లను వదలి అస్సగ్రామములలో ఆరకాము లేకుండ అన్నవస్త్రములకొర కలమటించుచుండ ఆరావ్రిము దొరతనమునాను కేవలము ఉపేక్షబూనుట మిక్కిలి విచారకరము. మొదట కలహమునకు గడంగినవారు మహమ్మదీయులగుటచే ఆత్యంతగణము కొరకే హిందువులు తమకులు తాల్చిరి. అట్టిచో హిందువులలో చాల ముగ్ధుల గలవారిని 16 గురిని ఆరెన్సు చేసి మహమ్మదీయులలో నీరులను ముగ్గురిని మాత్రమే ఉద్యోగులు ఆరెన్సు చేయుట చాల ఆక్రమము. కోహాటు హిందూసభాధ్యక్షుడును గొప్ప జమీందారుడును రాయబహదరు సర్దారు సుఖనుసింగుగారిని ఆయన కుమారుడగు బాల్ద్యురు సర్దారు సువసింగుగారిని విచారణ లేకుండ 2 1/2 మాసములనుండి చెరసాలలో నుంచిరి. వారిని జామీనుమీద వదులుటకు కోహాటుమహమ్మదీయుల లంగీకరింపలేదను కారణమున వారిని జామీనుమీద వదలలేదు. ఈర్థి

గా చేసి హిందువులు మరల నెట్టిచరతులను కోరకుండ కోహాటుకు వెళ్లువట్లు నిగ్గుంధింపజూచుట చాల ఆక్రమము. (4) ఈవిషయమున నిజమును తెలిపకొనగోరి రాజప్రతినిధి తన కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులలో నొకరిని విదేశకార్యదర్శిని అచటికి పంపించుటకు సంతసింప చున్నాము గాని దీనినిగూర్చి విచారించుటకు హిందువులు, సిక్కులు, మహమ్మదీయులు, పాశ్చాత్యులను గూడ సభ్యులు గాగల స్వతంత్రసంఘమును త్వరలో ఏర్పరుపవలెనని కోరచున్నాము. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును పరిమితకాలము లోపల సమాధానము కుదురనిచో మరల ఆరెన్సుచేసెదమును మరల లేకుండ హిందువులను సిక్కులను వెంటనే జామీను మీద ఆదొరతనమువారు వదలివేయవలెను. దోమకొనబడిన సాతును పిల్లనంతవరక రాబట్టవలెను. కోహాటు పోలీసుదళమున సగముమంది హిందువులు సిక్కులు ఉండునట్లు ఏర్పాటుచేయవలెను. వ్యాధిపాతకులుగాను కార్యనిర్వాహకద్యోగులుగను చాలమంది హిందువులను సిక్కులనుగూడ యియించవలెను. (5) పడగొట్టబడిన యిండ్లు మున్నగువానిని మరల కట్టించుట కెంతవ్వయునుగో నిర్ణయించుట కొకసంఘమును నియమించవలెను. (6) త్వరలో నొక ప్రతినిధిసభ్యుని స్వయముగా రాజప్రతినిధిని సందర్శించి విన్నవించుటకు అర్హుడు ఏర్పాటు చేయవలెను. (7) రావల్పిండి హిందువులు స్వాగత్యైగ మొనరించి కోహాటు హిందువులకు వెళ్లువిధముల సహాయముచేసినందుల కీసభవారు వారిని ప్రశంసించుచున్నారు. (8) హిందూమహమ్మదీయనాయకులు కోహాటులో మరల రెండుమతములవారీగని సభ్యమును కలిగింపవలెనని యాసభవారు కోరుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

ఓడదిగినప్రముఖులు

బొంబాయి, డిసెంబరు 5:— నేటి తపానాన యగు "వైవా"లో ప్రయాణము గావించి బొంబాయిరేవులో దిగిన వారిలో సర్ ఫిలిప్ గ్రేయాగర్ టాక్, కెప్టెన్ జె. డి. యంగ్లీస్, సర్ శంకరన్ నాయర్, సర్ మహమ్మద్ రఫీక్ గార్లు ముఖ్యులు. (అ. ప్రె.)

లాటరీ

కొండాపురంలో గొప్పజిన్నింగ్ గ్రంట్ నట్ ప్యాక్టరీ లాటరీ

(1732)

కనెక్టువారి L. DIS. 3505-1924 గా తెలియపరచి లాటరీమూలముగా విక్రయించుచున్నాము.

త్వరపడుము. **లాటరీ కలుపు లేదీ 1925 ఏప్రిల్ 22** మంచితరుణము.

రూ 52,500 లకు లాటరీ. టికెట్లు 1 కి రూ 5-0-0. 10500 టికెట్లుమాత్రమే. మహాఆర్థుద్వారా సొమ్ము ముప్పై ముప్పై టికెట్లు పంపబడును.

లాటరీవేయు ఆస్తివివరము:—కడపజిల్లా జమ్మలమడుగుతాలూక కొండాపురంలో మాస్టాధీనానుభవములో వున్న సుమారు 4 యకరముల భూమిన్ని చుట్టూ కాంపౌండుగోడ. అందులో వున్న 11 హార్స్ పవర్ పోర్టబుల్ స్టీయింజింజ్ 10 ప్లాట్బ్రదర్స్ జిన్నులు. 3 సి. టైప్ డికార్బ్ కేటర్లు, వెల్వేటర్, క్లినింగ్ మిషిన్, ఫిటింగ్ చేయని 2 ఆయిల్ ఎక్స్ట్రాక్టుమిషనులు, వీటికి సంబంధించిన బిల్డింగులు గోడవునులు, సామానులు, కాపుముందుటకు దివ్యమైన మహాలు గల గొప్ప యిల్లున్న, కాంపౌండులోకి చేరిన మరివక యిల్లున్న, కూలీలకు 6 కొట్లములు, బావి, నిమ్మతోటగలిగి మంచివర్షింగు ఆర్థులలోవున్నది

సాకర్యములు వగైరా:—రైల్వేస్టేషన్ కాంపౌండులో యీ ఫ్యాక్టరీగోడ కలుసుకొని రైలుకు మిగుల చేరకగా వున్నది. కడపనుంచి తాడిపత్రినరకు బాగుగా పనిచేసిన మొదటితరగతి ఫ్యాక్టరీలలో నిది యొకటి. దినం 1-కి 12 గంటలు పనిచేసిన 100 బార్లల శనిగెకాయ పప్పు, 8 బార్లల దూది తయారగును. ప్రతి శనిగెకాయ విశేషముగా పండు పల్లెలకు మధ్య నున్నది. కొండాపురం శనిగెకాయవ్యాపారము నకు విశేష ప్రసిద్ధికెక్కినదని నర్వలకు తెలిసిన విషయమేను.

కమీషను యేజెంట్లు కావలెను. ముచికమీషన్ యివ్వబడును. అన్నివిషయములకు క్రింది అడ్రసుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

లాటరీ కలుపు పెద్దమనుష్యులు
మ||రా||శ్రీ బివాబహదూర్ పి. కేశవపిల్లగారు, గు.తి.

ఇతరవిషయములు:—టికెట్లయొక్క పూర్తి అయిన వెంటనే లాటరీకలుపులేదీ పినాకిని ఆంధ్రప్రదేశ్, హిందూప్రదేశలలో ప్రచురముచేయించి మ||రా|| గు.తి దివాన్ బహదూర్ పి. కేశవపిల్లగారును యింకా తగుపెద్దమనుష్యులయెదుట లాటరీ కలిపి మెత్తబడును. వసూలు అయినసొమ్ములో ఖర్చులుపోను, మిగతసొమ్ము కడప యింపీరియల్ బ్యాంక్ లో డిపాజిట్ చేయబడును. గెలుపొందువారికి వెంటనే పోస్టుద్వారా తెలుపుతూ పై పత్రికలలో ప్రచురము చేయబడును. ఆ వెంటనే 15 రోజులలో వారి స్వంతఖర్చులపైని మాన్యక్రమమైన దస్తావేజును పొందవచ్చును.

లాటరీ టికెట్లు మావద్దగాని, మేము నియమించిన ఏజెంట్లవద్ద గాని, స్వయముగాగాని, మనియార్డర్ ద్వారా సొమ్ముపంపిగాని పొందగలరు. లాటరీ టికెట్లు అమ్ముటకుగాను, కమీషన్ యేజెంట్లు కావలెను. ముచికమీషన్ యివ్వబడును. ఏజెంట్లుగా పనిచేయువారు, గొప్ప లాభము పొందుటకు మంచితరుణము. కమీషన్ వగైరా అన్ని విషయములకు లాటరీ స్వంతదారుల మగు మాకు, యూక్రింది అడ్రసుకు వ్రాసిగాని, స్వంతంగా వచ్చిగాని, యేర్పాట్లు చేసుకొనవచ్చును.

అడ్రసు:—శి. యం. పెద్దరామారెడ్డి, బి. సి. మలారెడ్డి పోస్టు, కొండాపురం. కడప డిస్ట్రిక్టు. M. S. M. Ry.

కార్వేటింగరం జమీందారి

రైతులమహాసభ

30 నవంబరు 1924 తేదీని నగరియందు

సమావేశ మగుట

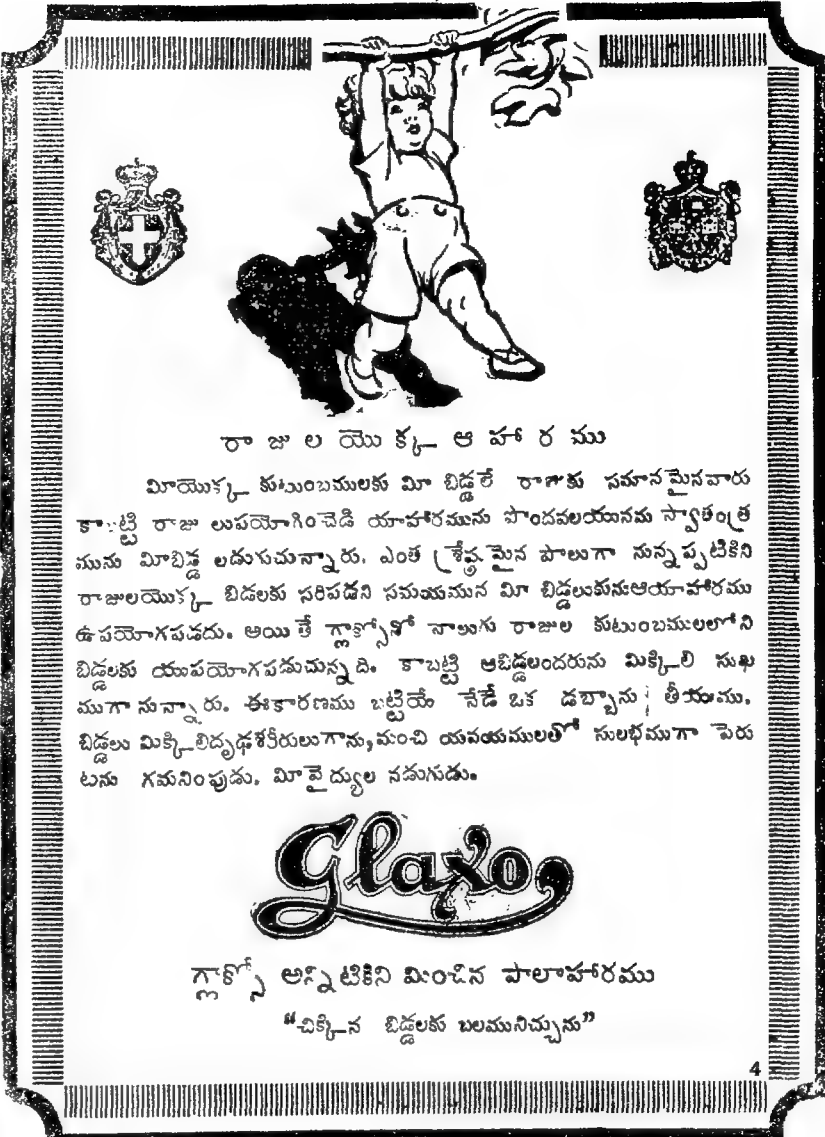
(స్వీయవిలేఖరి)

చిత్తూరు మండలమందలి కార్వేటింగర సంస్థానమునకుం జేరిన ముఖ్యమారులతో నొకటియగు నగరి క్రీడాశ్రమం చెంగమనాయనివారి మధ్యమహాసభ హాలులో మహాసభ నవంబరు 30 తేదీ మధ్యాహ్నము 1 1/2 గంటలకు రైతుప్రార్థనము తో ప్రారంభించబడినది.

తిరుత్తనీ నారాయణవరము పల్లిపట్టు తాలూకాలలోని ముఖ్యరైతులును చిత్తూరు తిరుపతి యోగపురము మున్నగు ప్రజామండలి పరిపాలన మండలనాయకులును సభ నలంకరించి యుండిరి. సభ నలంకరించినవారిలో క్రియతులు బి.మునుస్వామి నాయుడుగారు, బి.ఎ. బి.ఎల్.ఎం.ఎల్.సి. కట్టమంచి రామ లింగారెడ్డిగారు, ఎం.ఎ.ఎం.ఎల్.సి.సి. దుర్రైస్వామయ్యగారు.

ఎం.ఎల్.సి. ఆర్. పార్థసారథియ్యంగారు, బి.ఎ. బి.ఎల్, యం. దేవరాజులనాయుడుగారు, బి.ఎ. బి.ఎల్, రాజా బొ. రామకృష్ణరాజులుంగారు, బి.ఎ. బి.ఎల్, ఆర్. వెంకటరెడ్డిగారు, బి.ఎ. బి.ఎల్, కె. ఆర్. వేంకటాచారిగారు బి.ఎ. బి.ఎల్, యం. వరదాచారిగారు, బి.ఎ. బి.ఎల్, సి. సుబ్బరామయ్యగారు, బి.ఎ. టి. వరదయ్యగారు (పీఠకు), వేమన వేంకటాచలనాయుడుగారు, పూడి ముత్య లురెడ్డిగారు, గుండారెడ్డి రంగయ్యరెడ్డిగారు, పైదా వరదరా జులురెడ్డిగారు, బూదూరు రామానుజులురెడ్డిగారు, బొ. కుప్ప సామిరెడ్డిగారు, వే. రామచంద్రయ్యగారు, యం. అరుణాచల నాయుడుగారు, డి. పుల్లమరాజుగారు. పాళాల సంజీవరాజు గారు, మురుగేశమొదలియ్యగారు. వడకలూరు ముత్యాల నాయుడుగారు. పాముల, రామచంద్ర కొండారెడ్డిగారు, ఘట్టం, వేంకట్రామా నాయుడుగారు, ఆనం - తప్పస్వామి నాయుడుగారు మున్నగురైతు ప్రముఖు లాదిగాగలవారుండిరి. మొత్తము సుమారు మూడువందల ప్రజలు సభకు విచ్చేసి యుండిరి.

ప్రత్యక్షమున శ్రీ దేవరాజులనాయుడుగారు సభ ను ప్రకటించుచు సభాద్దేశముల వివరించి, నేటి మహాసభకు శ్రీయుతులు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారిని అధ్యక్షత వహింపజేసినదిగ కోరిరి. కరతాళధ్వనలమధ్య శ్రీ కెడ్డిగారగ్రాసన ములంకరించిరి. శ్రీ కెడ్డిగారు తమప్రారంభోపన్యాసమున ప్రారంభించుచు రైతు విషయముగను ఎన్నేట్లొందు అట్ట సవరణకు రానుండుటచే అందుకు గావించవలసినకార్య విధానములనుగూర్చియు కొంతవడి మాట్లాడుచు తా మానాడు రాత్రి బొంబాయి వెయిలున పంజాబు అకాలీ విచారణసంఘ సభ్యులగు వెల్లవలసియన్నందున కార్యక్రమ మనసరముగ ముగింపు చేయవలయు ననియును మాట్లాడిరి. అటువెనుక శ్రీ మాన్ సి. దొరైస్వామయ్యంగారు ఎం. ఎల్. ఏ, వారును ఆంధ్రముననే మిగులసంతోషముగ మాట్లాడుచు, ఎన్నేట్లొందు అట్టలోని లోపములను ఆవిష్కరణగలవలసినపద్ధతులను సూచించుచు మాట్లాడిరి. శ్రీయుతులు బి. మునుస్వామినాయుడుగారు ఎం. ఎల్. సి. వారును తేచి, సుమారుగంటకు మీదుగ గంభీరముగమాట్లాడుచు రైతాంగమునకును జమీందార్లు అడమా దార్లు ప్రాప్రయింతురు చిల్లకోరియందార్లుకును అవినా భావసంబంధములనుగూర్చియు వీరిహదానదులచే రైతులపడుచుండు కష్టములను ప్రస్తుతము జూరిలోనుండు ఎన్నేట్లొందు డాక్టురీడ తమకు గలిగిన అనుభవములను అందుచే రైతులపడు చిక్కులను అందలికెక్కునులకు గల జేడిమి, వానిని దగ్గించుకొనుట కుపాయములను బాగుగవివరించుచు గతనాలుగేండ్లనుండి యు తమకు కాసనసభయందు గలిగిన యనుభవములను బాగుగ విశేషముల ప్రస్తుత మీ డిజిటరు మానము 15 న తారీఖుననే “ఎన్నేట్లొందు డాక్టు సమాఖ సంగ్రహము” (సెలెక్షన్ కమిటీ) వారు కూర్చొని విచారణ సలహానట్లు తా నా సంఘమున నొక సభ్యుడుగా నున్నందున నిన్ననే యుత్తర్యలో వచ్చినవనియు కేరీశేషులైన న్యాయకాఖా సభ్యుల శ్రీమాన్ కే. శ్రీనివాసయ్యంగారి కాలముననే యీ యాత్మ విషయముగ రైతాంగమునకు అనుకూల మగు విధముగ అనేకసవరణలు గొంపోయి దివాంచిరిమనియు నా కాసయమున విచారణ సంఘము

రాజులయొక్క ఆహారము

మియెక్కు కుటుంబములకు మీ బిడ్డలే రాజులు సమానమైనవారు కాబట్టి రాజులు పయ్యోగించెడి యాహారమును పొందవలయునను స్వాతంత్ర్యమును మీబిడ్డలకునున్నది. ఎంత శ్రేష్ఠమైన పాలుగా నున్నప్పటికిని రాజులయొక్క బిడ్డలకు సరిపడని సమయమున మీ బిడ్డలకును ఆయాహారము ఉపయోగపడదు. అయితే గ్లాక్సోతో నాలుగు రాజుల కుటుంబములలోని బిడ్డలకు యుపయోగపడుచున్నది. కాబట్టి ఆబిడ్డలందరును మిక్కిలి సుఖముగా నున్నారు. ఈకారణము బట్టియే నేడే ఒక డబ్బాను తీయుము. బిడ్డలు మిక్కిలిదృఢశక్తిరులుగాను, మంచి యవయములతో సులభముగా పెరుటను గవనింపుడు. మీ బిడ్డయొక్క నడుగుడు.

Glaxo

గ్లాక్సో అన్నిటికిని మించిన పాలాహారము

“చిక్కిన బిడ్డలకు బలమునిచ్చును”

గ్లాక్సోచే నాలుగు రాజకుటుంబముల బిడ్డలు మిక్కిలి జయప్రదముగా పెంచబడిరి

టోకుగా సరఫరాచేయువారు ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు ఆండు కో., లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకావోరేలు చేయబడినవి.) తపాలపెట్టె నెం. 40 ప్రదాను.

నందు నాతోడి సభ్యులగు శ్రీ వేమనపు రామదాసు పంతులు గారును మిగుల పాయమొనర్చినయి ఇప్పుడును రైతులందరే కాళియబద్ధులైసంఘముగాచేరి విచారణసంఘమునెదుటసాక్ష్య మిచ్చి తగుమైన ప్రచారముగావించి, అట్టలో మన కనుకూల మగు పద్ధతులతో సవరణలను గావించుకొను మార్గమును ముఖ్యముగ జూడవలయుననియు నేను విచారణసంఘసభ్యుడుగా నున్నను రైతులపరముగ సాక్ష్యమియ సేయుగనుండి రైతాంగమునకునేత కేరీవంశనలేక జేయుదుమనియు వివరించిరి.

అటువెనుక శ్రీమాన్ కె. ఆర్. వెంకటాచారిగారు బి. ఏ, బి. ఎల్. (చిత్తూరు) ఎన్నేట్లొందు అట్టను బాగుగ పరిశీలించి తమకు తోచినవిధముగ అట్టను ఏయే సవరణల నెట్లు మార్పు రైతాంగమున కనుకూలముగ జేయవలయునో అట్టివిధానముల సూచించుచు నొకవ్యాసమున ఆంగ్లమున వ్రాసి ముద్రింపించి తెచ్చి వానిని సభయందు జదివి వినిపించుచు కొంతసేపు ఆరవమున మాట్లాడుచు యీజమీందారి రైతుల యభివృద్ధికోరి అన్నివిధముల అట్టకు సవరింపుటకు బూనుకొని రైతులకుగాను పాలుబడుటకు శ్రీమునుస్వామి నాయుడుగారు మిక్కిలి ససర్థులని జెప్పిరి.

శ్రీమాన్ సి. ఆర్. పార్థసారథియ్యంగారు బి.ఏ. బి. ఎల్. వారును రైతుపక్షమున మాట్లాడిరి:—

శ్రీయుతులు యం. దేవరాజులనాయుడు బి. ఏ, బి. ఎల్. వారును, వేమనపద్మములను, భగండ్లీతా శ్లోకములను, వైష్ణవమత గ్రంథములలోని శ్లోకములను యువాహారముగా గొని చదువుచు, తమ యనుభవమునుబట్టియు, అట్టలోని నిరంకుశములగు పెక్కునలను మార్పుజేయవలసిన సూచనలను విరివిగా చెప్పుచు గంభీరముగ చాలసేపు మాట్లాడిరి.

రైతులలోను శ్రీ వేమన వెంకటాచలనాయుడుగారు గుండారెడ్డి రంగయ్యరెడ్డిగారు, బూదూరు రామానుజులురెడ్డి గారు మాట్లాడిన తిరుపతి అట్టలోని పెక్కునల సవరణజేయు విధానమున ప్రజలమను చర్చజరిగి తురకీవిధముగ తీర్మానములు గావించిరి.

తీర్మానములు

(1) గ్రంథము జూరిలోనుండు ఎన్నేట్లొందు అట్ట ను తగువిధముగ సవరించుచు చట్టమునందుండు రైతులకుగల ప్రతిభావిశేషములను తీసికేయుచు చట్టముగ తీర్మానమున ని

మిత్తము కాసనసభయందు ప్రజాకేటెట్టవలసినదనియు ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారిని ప్రేరేపించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు: యం. దేవరాజులనాయుడుగారు.

ఆమోదకులు: వేమన వేంకటాచలనాయుడుగారు.

(తీర్మానము సభకారీచే ఆమోదింపబడినది)

(2) ఆ. ఎన్నేట్లొందు అట్ట ప్రస్తుతమునగల లోపముల నెత్తిచూపుచు ప్రస్తుతము చేయవలసిన మార్పుల నెత్తిచూపుచు కాసనసభయందు రైట్టుట కుపయోగముగ నొక “యూవాన్త (మెమోరాండము)ను తయారుచేయునిమిత్తము యీ క్రిందివారి నొకసంఘముగ నీసభవారు నియమించుచున్నారు.

క్రియతులు బి. మునుస్వామినాయుడుగారు ఎం.ఎల్.సి.సి, రాజా బొ. రామకృష్ణరాజులుగారు బి.ఏ, బి.ఎల్, సి. దొరైస్వామయ్యంగారు ఎం.ఎల్.ఏ, సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు బి.ఎ. బి.ఎల్, గుండారెడ్డి రంగయ్యరెడ్డి, వేమన వేంకటాచలనాయుడు, మురుగేశమొదలియ్య, సి. దైవశిఖామణిమొదలియ్య, బి. వేంగోపాల్ నాయుడు, నాయుడు, బొమ్మిని కుప్పసామిరెడ్డి, ఆనం కుప్పసామినాయుడు, పైదా వరదరాజులురెడ్డి, డొ. పుల్లమరాజు, పూడి ముత్యాలరెడ్డి, యం. అరుణాచలనాయుడు, వడకలూరు ముత్యాలనాయుడు, ఘట్టం వేంకట్రామానాయుడుగారు.

వీరందరు యీనెల 5 వ తారీఖున ఆదివారమునాడు చిత్తూరున శ్రీ యం. దేవరాజులనాయుడు బి. ఏ. బి. ఎల్. వారి ఆఫీసున సమావేశమై మెమోరాండము తయారుచేయవలసినదిగను తీర్మానించిరి.

శ్రీ యం. దేవరాజులనాయుడుగారు యీసంఘమునకు అధ్యక్షులుగను, శ్రీమాన్. యం. వరదాచారియ్య బి. ఏ. బి.ఎల్. గారును కె. ఆర్. వెంకటాచారి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారును సభ్యులుగను నుండి వీరందరు గలసి తయారుచేసిన మెమోరాండమును గొని కార్వేటింగరం జమీందారిరైతుల పక్షమున విచారణసంఘమునకు సాక్ష్యమిచ్చుటకు వైము వ్యవసాయ సంఘసేవననియు తీర్మానించిన తిరుపతి రైతుల పక్షమున క్రిమాన్ యం. కె. వరదాచారియ్యగారు రధ్యక్షులకును తదితరనాయకులకును వందనము లర్పించుటతోడను అధ్యక్ష కాది ప్రభుత్వలకు పుష్పమాలలు వైచుటతోడను పరస్పరాభివందనములతోడను సభ సాయంతన ముగంటలకు ముగింపు గావించబడినది.

లక్ష్మీ ఇన్సురెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1686

10, నిన్ బెట్ రోడ్డు, లాహోరు.

(1924 సం. 28 వ తేదీన 1918 సం. ఇండియన్ కంపెనీల అక్టు ననుసరించి రిజిస్టరు చేయబడినది.)

అనుమతిబొందిన మూలధనము రూ 10,00,000 చందాలు వేయబడిన మూలధనము రూ 10,00,000

1-11-1924 తేదీవరకు చెల్లించబడిన మూలధనము రూ 88, 255 లు

1-11 1924 తేదీన వసూలుకావలసిన అలాటుమెంటుపై కము రూ 11,745

మూలధనమునకు పైగా నే చందాలు వేయబడినది. వాటాలకు యికముందు దరఖాస్తులు అంగీకరింపబడవు.

బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లు

1. లాలా లజపతిరాయ్ గారు, 2. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు, 3. రాయ్ జడభగత్ రామ్ గారు, 4. రాయ్ బహదూర్ లాలా ధన్ పత్ రాయ్ గారు, 5. లాలా దివాన్ చంద్ గారు, 6. డాక్టర్ నిహాల్ చంద్ సిక్రిగారు, 7. పండిత కె. సంతానం గారు. (మేనేజింగ్ డైరెక్టరు)

అసాధారణ, అపూర్వ విజయము గలిగినది. మొదటి 5 వేల మాసములలోనే రూ 14,00,000 లకు పైగానే ప్రాప్తి లభించినది. అందరికిని అనుకూలమైన పాలీసీలు, పాలీసిఫోర్మరులకు లొంగదరకలుగ జేయునట్టి నియమములు లేవు.

మిక్కిలి నిపుణతగాను, మితవ్యముతోను నిర్వహించబడుచున్నది.

ప్రాసెక్యూటర్లు, ఫారములు, ఇతర సంగతులకు ప్రధాన కార్యాలయమునకు దరఖాస్తుపంపిన పంపబడును.

పండిత కె. సంతానం (మేనేజింగ్ డైరెక్టరు)

మంచి పలుకుబడి, పూర్తిగాలవాదులను దరఖాస్తులు ఈ దిగువవిలాసమునకు పంపుకొనవలెను.

లోకల్ అడ్వైజరు కార్యాలయము, 16 నుంకురామ కెట్టివీధి, మద్రాసు.

కాపుపత్రికా కార్యాలయము

మండవల్లి,

లింగాలపేట, కృష్ణాజిల్లా

ఇది యొక వార్తాపత్రిక. కాపు, తెలగ, బలిజ, ఒంగారి మహా

జరులయొక్కయు తదితర వ్రాత్తాజేతరులయొక్కయు దేశాభి

మానులయొక్కయు సాంఘిక, ఆర్థిక, పారిశ్రామిక, వ్యవసా

యక, రాజకీయపరిస్థితులను హక్కులను కాపాడుటకు వెలువడి

ఉన్నది. గానవ్రాత్తాజేతరులకును జంబాదారులై సంభాషింపగ వలెను.

ఇది వార్తాపత్రిక.

సంవత్సర చందా రూ. 3-0-0

కాలపాడువడి బారువడి జాబితా

చుస్తకము

వక్రితకున్న, వర్తకులకున్న, వడ్డీవ్యాపారస్తులకున్న అమూల్యము

అసలుమొత్త మంతయునును యెంతకాలమునకైనను నెల 1-కి రు 100-కి రు 0.80 లు మొదలు రు 2.0-0 లు వరకు 28 విధములగు వడ్డీరేట్లను సాల్పరి కాంపౌండు వడ్డీతో అయ్యే అసలీఫాయిదాలు కలిపినమొత్తమున నెల 1-కి రు 100-కి 0.4-0 లు మొదలు రు 2.0-0 వరకు 50 విధములగు వడ్డీరేట్లను బాంధవత్వమున నెల 2-కి మొత్తమునను 28, 29, 30, 31 రోజులుగల నెలలలో యెన్నిరోజులైనను యింటిఅడ్డము, జీతములు మొదలగునవియున్న కనపర్చుబడి యున్నవి. క్లజ్ కాగితములపై ముద్రితము. నిండు క్యాలికోలైండు. వెల రు 2-0-0 లు. తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము. పలయవారు:—వంక సూర్యనారాయణ బి. ఏ., బి. ఎల్. ప్లీడరు, రాజమండ్రి

ది ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

బొంబాయి

మిక్కిలినమ్మకమైనవి అడంబరములేని పాలీసీయని ప్రపంచమందు అంతటను తెలియును.

పాలీసీలు మంచిక్రయమునకు యిచ్చుటకు వీలుగలను.

ప్రీమియములు చాల తక్కువ కాలము గడచిన పాలీసీలు పునరుద్ధారణచేయబడును.

మరతులు సులభమైనవి. హక్కుదారులకు సకాలమున పైకమివ్వబడును.

గడిచిన సంవత్సరపు బాలన్సుషీటుకు, ప్రాప్తికముకు ఈదిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

లెంగుహుబ్బించి

152 కమ్మర్షియల్ వీధి

మద్రాసుబ్బించి

9/10, సెకండులై నువీచి

సర్ పాత్రికారికి

గుడివాడలో సమర్పించిన వినతిపత్రము

మద్రాసు దొరతనపు విద్యాశాఖామంత్రి గౌరవనీయులగు శ్రీ పరశురామపాత్రికారికి

గుడివాడ ఆదిమాంధ్రులను, నిమ్మజాతులను, సవనయనుగ జేయు విన్నపము.

మహాశయ!

నిమ్మజాతులయెడల అభిమానముచే పురికొల్పబడి తామిచ్చటకు విచ్చేసి తమరిని సంబంధించుభాగ్యము గలుగజేసినందులకు యెంతయు కృతజ్ఞులము. గుడివాడయందు రాత్రిపాతకాలయొకటి నిమ్మజాతులకును, సామాన్యులకు బీదలకును నుచితముగ విద్యగరపునిమిత్తము 1906 వ సంవత్సరమున స్థాపించబడినది. సుమారు ఒకసంవత్సరం కడచినవెనుక మరియొకపాతకాలగూడ స్థాపించబడి రెండుపాతకాలలుచేరి 40,50 మంది పిల్లలతో 1920 వ సంవత్సరంవరకు నిర్వహింపబడుచు వచ్చెను. 1918 వ సంవత్సరం దీపావళిసమయమున పగటిధర్మపాతకాల సుమారు 25 మంది విద్యార్థులతో స్థాపించబడి సుమారు 100 గురు విద్యార్థులవరకు నాకర్షించి అభివృద్ధి చెంది నేటివరకు జరుగుచున్నది. సుమారు 1922 సంవత్సరంమొదలు యీసంవత్సరం జూన్ మాసమువరకు జరిగినకాలములో రాత్రిపాతకాలయొకటి పూర్తిగ మృగ్యమై రెండవది నామమాత్రావశిష్టమై యున్నది. గత జూన్ మాసములో పాటకపుజునలమధ్య తిరిగి రాత్రిపాతకాల యొకటి నెలకొల్పబడి దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. రెండవరాత్రిపాతకాలగూడ సరియగు స్థితిలోనికి తీసికొనివచ్చుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. పగటిధర్మపాతకాల 1922 వ సంవత్సరంమొదలు 1924 వ సంవత్సరం మే నెలవరకు కొంచెము డీబడకనొంది అప్పుడు నూతనముగ నియమింపబడిన దాలిపత్రి వెంకటాద్రియ్యగారి పరిపాలనకింద తిరిగి విద్యార్థుల నాకర్షించుచు కొలదిదినములలో విద్యార్థుల సంఖ్య 100 మందికిపైగా అభివృద్ధిగాంచునను విశ్వాసము గలిగించుచున్నది. నూత్నములో మోక్షమనునట్లు దగ్గజ యితర గ్రామములనుండివచ్చు యేకొలదిమందివిద్యార్థులతో మధ్యాహ్న భోజనసౌకర్యము గలుగజేసిన ప్రధానోపాధ్యాయుల కృషియే యీ యభివృద్ధికి కారణము. ఈప్రకారము మధ్యాహ్నము ఒక్కపూట భోజనపని గలుగజేసినచో చుట్టుప్రక్కలనుండి సుమారు 100 మంది రానున్నట్లు అగపడుచున్నది.

వనతిగృహము

బీదలను, అందుముఖ్యముగా నిమ్మజాతుల విద్యనభ్యసించుటకు రుసుమునిచ్చుకొనుటకు శక్తిలేనివారుగుడియేగాక భోజనముగూడ ఉచితముగ లభించినగాని యెట్టిఉచితవిద్యావిధానమైనను వారికుపయోగపడ దనుసంగతి అందరికిని తెల్లమే. అట్లుభోజనము, విద్యయు, ఉచితముగ లభించినను కుటుంబ పోషణకై సిల్లలస్వల్ప అర్జనములమీదగూడ ఆధారపడియుండవలసినవచ్చు కడవాతులకు అట్టియార్జనములయొక్క లోపము నివారించునట్లు దొరతనమువారు సహాయము చేసినగాని నిర్బంధించి తవిద్యయు వీరికింతకష్టమునకే కారణమగును. ఇట్లుయెన్నియున్నను భోజనపనియు, విద్యాపరికరములను, వస్త్రములు గూడభర్తృముగలభించినగాని విద్యావ్యాపనము బీదలకుసాధ్యము కాజాలదు. మఱియు యిట్టిజాతులకు పారిశ్రామిక శిక్షణగూడ అవసరము. కనుక వనతిగృహ పారిశ్రామికశాఖల రెంటియొక్క స్థావరమునిమిత్తము సుమారు ఆరు (6) యొకరమలభిమి దొరతనమువారిచేత యిక్కిలవను చేయుచుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఇట్టి యిక్కిలవను అధికారపు సహాయముతోపాటు అందుకుగవ్యయమునకుగూడ దొరతనమువారి ఉదారసహాయము వాంఛించుచున్నాము.

పోషణ

ఈప్రయత్నము లన్నిటియొక్కయు పోషణకు సర్కారువారిచ్చు గ్రాంటును, దీపావళిమట్టియును, ఈభారమంతయు వహించువారి ఒక్కరిసహాయమునే ఆధారముగా.

స్థావరము

ధర్మపాతకాల నిమిత్తము యాభివనము సుమారు 15000 రూ॥లతో నిర్మింపబడినది. ఇందుకు స్థలదొరతనమువారివల్లను యిటుకకాల్పటకు సుమారు రు 400 ల ఖరీదుగల తుమ్మచెట్లు గుడివాడతాలూకాబోర్డువారివల్లను సహాయము మాత్రము లభించినది. తక్కినవి ఒక్కరి ఈబియే యొందున్నది. యెట్లుప్రహరిగోడ, భవనముమిట్టి వసారా విద్యార్థులకు వైద్యసహాయము మొదలగు యేర్పాట్లుచేసి యీపాతకాల సర్వాంగ సుందరముగ జేయుటకు అధము యింకా రు 10000 లు అయినను కావలసియున్నవి. ఇందుకు భవనపు విరాళము దొరతనమువారి యొద్దనుండి ఆపేక్షించుచున్నాము. సమీప గ్రామముగుబ్బామ్యులూరులోగూడ యొకపగటిధర్మపాతకాల నిర్వహింపబడుచున్నది. ఇందుకు స్థలనిమిత్తము దొరతనమువారిని కోరగా వారొసగుచున్నారు. మా ఆదిమాంధ్ర సహకారసంఘము

మగు ధర్మభక్తగాని, సరియగు కొలతకుగాని అవి లభించకద్రవ్యము చాలకొల్పవుచుండును. ఈ నష్టమునుండివారిని తప్పించుటకు వస్తు నిలయములు (Stores) చాల సహకారిగా నుండుటయేగాక కుటుంబము 1 కి నెల 1 కి రు 8, 10 లు కొనుబడి చొప్పున చూచినను ప్రతి ఆదిమాంధ్రపక్షమున (రు 1 కి అధమము ఒక అణా లాభము చొప్పున) సుమారు రు 25, 30 లు లాభము సమహరి యితరుల సహాయము నక్కర లేకయే అక్కడివారికి పాకకాల పడుపుటకు సాధ్యమగును. ఇట్టి ప్రయత్నము స్వల్పముగా యిక్కడమోడ జరిగినది. కాని సరియగు నిర్వాహకులు దొరకనందున యిది పూర్ణముగా సఫలము కాలేదు. కొలదికాలములో యేమియు ఆదిమాంధ్ర ప్రముఖులగు శ్రీ ఎల్లెల సూర్యనారాయణ గారిండుటకు పూనుకొని నందున యిందలి సత్వములను త్వరలో చేపూరునని విశ్వసించుచున్నాము.

నైతికము

ఆర్థిక ప్రయత్నముల నైతిక ఫలములుకూడ చేకూరవని. త్రాగుడు తగ్గినది. మారుమనువుల యొడల విముఖత యేర్పడుచున్నది. చచ్చినగొడ్డమాంసము తినుట, గోహింసయు కూడ చాలవరకు తగ్గినది.

మతము

శ్రీకృష్ణాష్టమి, వినాయకచతుర్థి, దసరా, నృసింహ జయంతి మొదలగు పర్వపునరులులో వండుగలు, ఉత్సవములు, భజనలు జరుపుటవలన స్వయంతాభిమానము హెచ్చుటకు అవకాశముగల్గుచున్నది. ధర్మపాతకాలావిద్యారంభము, సామాన్యముగ ఆదిమాంధ్రుల సంఘములలోని గ్రామములవారికిని ఉపయోగార్థమై శ్రీ గౌడమంత్రిసర్వస్వాధిపతిగారిచే ఈ భవనమున కెదురుగ నున్న గ్రామచావిడి దొరతనమువారు రు 110 లు ఖరీదు తీసుకొని మా నేనాశ్రమమునకు ఒసగియున్నారు. ఈ విషయమున దేశీయులలో కొంత వ్యతిరేకభావము కల్గినను శ్రీపరమేశ్వరానుగ్రహమువల్ల అంతయు చక్కబడునని విశ్వసించుచున్నాము. ఈ సామ్యకూడ శ్రీ గూడూరి రామచంద్రరావు పంతులుగారిచేతనే అధ్యాప్తమయ్యబడినది.

ప్రచారము

చుట్టుప్రక్క గ్రామములలోని నిమ్మజాతులకు ముఖ్యముగా నైతికముగ ఉద్బోధచేయుటకు 1921 వ సంవత్సరములో 10, 12 ఆదిమాంధ్రప్రముఖులు కుటుంబములలో యిక్కడని వాసముగ నుండి పనిచేయ ప్రారంభించిరి. ఇప్పటికిని యిద్దరు ముగ్గురు అప్రకారమే కృషిచేయుచున్నారు. వీరిపాపము కాంగ్రెసువారి విరాళము, శ్రీ గూడూరి రామచంద్రరావుపంతులుగారిసహాయమున ఆధారములు.

ప్రస్తుతము

ధర్మపాతకాల కనుబంధముగ భోజనవివాసములకు ఒక వసతిగృహమును పాశ్చాత్యిక కాఖయి అవసరమని వైస విన్నవించియున్నాము. ఇందుకు సుమారు య రీక్రీ భూమి దొరతనమువారిచేత మాకు యక్కిజమనుచేయబడుచున్నది. కాని అందుకు ఖరీదు ఆ ప రి మి త ము గ రు 30000 ల వరకు మడింపుచేయబడి అది మేమిచ్చినచో సంపాదించియచ్చెదమనిదొరతనమువారు తెలిపియున్నారు. ఖరీదువ్యత్యాసములు తుదకుయేవిధముగానిర్ణయమైనను యిందులో చాల వ ర కు వి వ్యా కా ఖ వారు సహాయమొనర్చినగాని యావ్రత్యము మాకేక్రికి మించినవగును.

నిమ్మజాతులకు మానవనివాసయోగ్యము లగు కుటీరములైనను తేకుండుట లోకవిదితము. ఒక్కచోటయైనను యేచిన్నవైనను నివాసార్థముగు కుటీరములు నిర్మించి నిదర్శనపరచెయొకటి నిర్మాణముచేయుటకై యిక్కడకు మైలులోపు దూరముననున్న నాగవరపుపాడు గ్రామములో య రీ భూమిసంపాదించివెట్టమని దొరతనమువారిని కోరగా యిందుకుగు ఖరీదు రు 80000 లు యిచ్చినయెడల యక్కిజమకాచేసి యిచ్చెదమని ఉత్తరువుచేసియున్నారు. మొత్తము యేయనగడదీయినను ద్రవ్యము దిబోజిటుచేసినను, యావినయములోను, గృహనిర్మాణమునకు కావలసినపైకము విషయములోను దొరతనమువారు నెల 1 కి 100 కి రు 0-8-0 కంటె హెచ్చునొడ్డిచొప్పున 15, 20 సంవత్సరములలో తీర్మానముచేయు వరకుమీద ఋణమును వైనను సహాయముచేసినగాని యిదియును కష్టసాధ్యమగును. స్థితి గ ల వారి కి ని, వై కు ల ము వారి కిని, ప్రతిచోటను గృహనిర్మాణసంఘములు స్థాపించి రు 30, 40, 50 వేలు వరకు దొరతనమువారు సహాయము చేయ నున్నారు. అట్టిసందర్భములో ఆంధ్రదేశమంతటను ఒక్కచోటనే యొక్క నిదర్శనపరచె కావలసిన ఒక్క రు 20 వేలు ఋణముగ నిచ్చుటకు దొరతనమువారికి ధృక్పథమును, కర్తవ్యమును అని చెప్పసాహించుచున్నాము. ఇది తమప్రత్యేక పరిపాలనా కాఖకు సంబంధించుచున్నను తమసహాయము అమూల్యము. ఈ యుత్సవమునకు శ్రీగూడూరి రామచంద్రరావు పంతులుగారిచే య రు 50 పల్లపుభూమి దానముగా వ్రాయబడినది. అయినను ఆఖండమునకు కాలవ కల్గరా ప్రత్యేకపు యేర్పాట్లు లేక పోవుటకల ఉద్యమమునకీతన గట్టి ఆధారము యేర్పడలేదు.

అస్పృశ్యతా పాపనివారణము ఆర్థికంబకమగు సమస్యయేనీ గుర్తెలుగుదుము. కాని లోలో తరపురుషు ధన శ్రీ గాంధీ మహాత్ముడు యిది చేపట్టిన వెనుక, మాకుకొంత ఆశగల్గినది. నిజముగ విచారించిన తో, పాపము వై జాతులను ఆవరించియున్నదని చెప్పట యుక్తము. తో పాపనివారణమును ఉన్నత జాతులకే ఆత్యవసరము.

తమబోటిదేశప్రముఖులును తో వివేచనమునకుసహకారము గాగల అధికారఅవకాశము గలవారును నిమ్మలనుస్థితియెడల యింతసానుభూతి చూపుట శుభమనాచకము. మొన్న కాసనభలో సత్రములు, నూతులు మొదలగువాటినిగురించి ఆమోదింపబడిన తీర్మానమున కెంతయోకృతజ్ఞులము. కాని దేశీయులతడ నుగుణ్యమగు సంసిద్ధత కనబరపక పోవుటవల్ల తీర్మానము విశేషప్రయోజన కారియగులేదు. సోదర దేశీయులలో తద్వివేచనమును గూర్చి పరిపూర్ణమును, సత్యమును ఆగు భావోత్సాహములు ప్రబలితగాని సర్వమానర వాంఛితములగు జాతీయ స్వాతంత్ర్య వాంఛయు గగనపుష్పము మాత్రమని విన్నవించ సాహించినందులకు పున్నింతురు గాక.

ఇక్కడ జరుగు స్వల్పకృషిని గూర్చి తమముపన్యాసములందు చేయుఅభినందనములకు మామృదయ పూర్వకమును సహాయమును అగుకృతజ్ఞతను అర్పించుచున్నాము. వైచెప్పిన విషయము లన్నిటిలోను తమముహూర్తముగ సహాయము నపేక్షించుచున్నాము.

నిమ్మజాతుల అభ్యుదయమునకును, తమూలమున జాతీయోన్మత్తముకును తోడ్పడునట్లు కృషిసల్పుటకై తమకు దీర్ఘాయురారోగ్యైశ్వర్యములుప్రపాదించు గాకయని శ్రీపరమేశ్వరుని సర్వదా ఆరాధించుచున్నాము.

సుండు వెంకయ్య,

ఆదిమాంధ్ర సంఘాధ్యక్షుడు,
శ్రీ అహింసా సాంప్రదాయము- నేనాశ్రమము, గుడివాడ,
కృష్ణాజిల్లా.

రెడ్డిరాణి సచిత్రమాసపత్రక సం||ర చందారు 3 మత,సాంఘిక,వ్యవసాయకవిద్యావిషయములు చర్చింపబడును.

వారకాంత (నాటకము) విలులయు,విట కలెయు అద్భుతచర్యలు, శీచివర్ణన చదివితీరవలయును. నెల ఆ 12

మిథునానురాగము(పేరుగన్ననలు)నెల ఆ 12 గర్వభంగము(గరుడ, బలరామ, అంజనేయ, సత్య భామ గర్వభంగకథలు గలనాటకము)నెల ఆ 10

వాసంతిక (చెంచునాటకము. చక్కనివర్ణనలు)ఆ 10 ఆంద్రీనామసంగ్రహము(నటీక)నెల ఆ 4

రెడ్డిబ్రదర్సు రాయవరము,గోదావరిజిల్లా.

ఆనందాశ్రమగ్రంథరత్నమాల

విక్రయమునకు సిద్ధముగానుండు గ్రంథముల పట్టిక.	
క్రీస్తుగవద్దీత సవ్యాఖ్యానము	8 0 0
క్రీస్తువాంధ్రమహాభారతము పద్యకావ్యము 18 పర్వములు 7 సంపుటములు. క్యాలికోలైదు గిల్లు	
చేరుగలది	15 12 0
క్రీస్తుగవద్దీత క్యాలికోలైదు గిల్లుచేరు	1 18 0
సహస్రనామ స్తవకం	0 12 0
క్రీగోపాలసహస్రనామస్తోత్ర నామాభిసహితం	0 8 0
క్రీష్టిసహస్రనామస్తోత్రం	0 8 0
క్రీరామసహస్రనామస్తోత్రం	0 8 0
ముకుందమాల టీకాతాత్పర్యసహితం	0 4 0
భజగోవింద శ్లోకములు	0 2 0
లక్ష్మీనరసింహస్తోత్రం	0 2 0
గజేంద్రమోక్షణము సానానైందు	0 8 0
చేమన పద్యములు	0 4 0
భోగినీదండకం	0 2 0
అమరకోశము క్యాలికోలైదు	1 12 0
సానాకాశికములు క్యాలికోలైదు	1 8 0
అట్టలైదు	1 0 0
బల్లడియం పేపరులైదు	0 8 0
సారిజాతాపహరణము	0 8 0

(50) ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెని, 286 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ముల 2

అపజయముచున్నది. ఇట్లుమిత్ర ఒక్కవిశేషముగ నుండుట కనిపెట్టి యదు కృష్ణా, గుంటూరుజిల్లాల స్కూళ్లయిన స్వేచ్ఛరుగాను ప్ప బ్రయర్లి గారు "పాకకాలనిర్వాహకులు భవనము పూర్తిచేయవచ్చుననియు అందుక గువ్యయములో సగమువంతుకొరతనము వారిని విరాళముగా నివ్వవలెననియు" సిఫారసుచేసినపిమ్మట డైరక్టర్ ఇదిఅమలులోపెట్టి అసగమువంతు విరాళమువైనను కి ప్రముగ శోసగుడుకని విశ్వసించుచున్నాము. ఇంతప్రతిభలో స్థాపించబడనున్న పాతకాలలకుకూడ భవనపువిరాళములను, పరికరములు, లైబ్రరీవగైరాలకు విరాళములను అపేక్షింతుము.

ఆర్థికము

అస్పృశ్యతాపాపమునకు ముఖ్యకారణము నిమ్మజాతుల ఆర్థికనిమ్మతయే (Economic Depression)యని మానమ్మకమగుటచేత అది నివారించుటకు ప్రథమప్రయత్నమునుమారు 10 సంవత్సరములక్రిందట ప్రారంభింపబడినది.

ఈయూరుపాకీవాండు అప్పటికి సుమారు 16 సంవత్సరములనుండి అక్కడక్కడ నెల 1 కి రు 1-0-0 ఒకకానిమొదలు 0-1-0 ఒకకావరకువడ్డీచొప్పున ఋణములుచేసి యప్పటికప్పుడు వడ్డీతీర్పులయే కష్టముగానుండి ఋణములుతీర్చు మార్గములేక శ్రీ గూడూరి రామచంద్రరావుపంతులుగారి సహాయముగోరగా ఒకసహకారసంఘము స్థాపింపబడినది. కాని ఆస్తిలేనివారికి అప్పుయిచ్చుటకు సెంట్రల్ బాంకు సాహసించబడకుండుటచే అందు శ్రీ గూడూరి రామచంద్రరావుపంతులుగారుకూడచేరి గ్రామములో ముగ్గురి, నలుగురివద్దనుండి తలవక రు 30, 40లును రి, 6 వందలు స్వయముగా తామును దిబోజిటుగాజేసి మొత్తముమీద బియ్యముకొని పాకీవాండుకు వ్యాయమగుధర్మలకును, కొలతకును, మంచిబియ్యము లభింపజేయుట వల్ల యిప్పుడు వాళ్లు ఋణవిముక్తు లగుటయేగాక ఫలములు, యిండ్లు సంపాదించగల్గుటయు, ఆసంఘమునకు సుమారు రు 300 లు మూలధనమేర్పడుటయు తలస్థించినది.

1919 వ సంవత్సరములో యాప్రకారమే చుట్టుప్రక్కల సుమారు 16 గ్రామములలోనున్న దాదాపు 400 నిమ్మజాతులకుటుంబములకు ఆర్థికసహాయము నిమిత్తము సహకార సంఘమొకటి నెలకొల్పి యిందుకు వరపరికొరకు శ్రీ గూడూరి రామచంద్రరావుపంతులుగారు తమకుటుంబపు ఆస్తిఅంతయు క్కయు జవాబుదారిమీద కై) సెంట్రల్ బాంకువారియొక్కయు, కాంగ్రెస్ వారియొక్కయు సహాయమున సుమారు రు 12000 లు వాండ్లకు ఋణసౌకర్యముకొరకును, మాల్దొరకని కార్తీకమాసము మొదలగు కష్టకాలములలో ధాన్యము, జనుకులు మొదలగునవి మామూలులేట్లకిచ్చి సాహకారు, భూస్వాముల బారినండి తప్పించుటకు వినియోగింపబడుచున్నది.

దీని ఫలితములు మొదటి సంవత్సరమే విదితమయ్యెను. భూస్వాములు విధించులేట్లుగాక పాటకపుజనము కొరుప్రకారము కూలి హెచ్చెను. పుట్టికి, పుట్టు, వండుములు నాములు అరుదయ్యెను. ఋణగ్రస్తత బాయలువల్ల స్వతంత్రతగల్గి కొందరైనను భూస్థితి వగైరాలు సంపాదించుటకును, అభివృద్ధిచేసుకొనుటకును సాధ్యమయ్యెను. ఋణముల తీర్మానముల విషయములో కులపంచాయితీలు మొదలగు కట్టుబాట్లు చాలయవయోగకారిగా నున్నవి. పరస్పరవైషమ్యములును, అంతకలహములును కొంతవరకు తగ్గి సామాన్యముగా ఐక్యభావము యేర్పడుచున్నది. నిమ్మజాతుల ఆర్థికనిమ్మతకు మరియొక కారణముకూడ గలదు. వారు తమకు కావలసిన అహారవస్తువులు, పరికరములు మొదలగునవి కొనుటలో కొద్దికొద్దిగనే కొనుక్కొనవలసిన స్వల్పఅవాయముగల వారగుటచేత వ్యాయ

అత్యద్భుతకుమ్భరోగనివారిణి

గుణము లేదని రుజువుచేయువారికి రు 116-0-0 లు బహుమాన వివృతము. అష్టాదశ కుమ్భరోగములు గాఢరంటిగ వదుర్చబడును 1 నెలకు సరిపడు ఔషధము ధర రు. 6-0-0 రెండు నెలకు పరిపడు ఔషధము వెల రు. 10-0-0 ప్యాకింగు ఖర్చులు వేరు. నూరు యోగ్యతాపత్రికలు గల క్యాటలాగు యినాం. 1278
రెడ్డి అందు కో, ప్రొఫెసరు, యం. సుబ్బారెడ్డి, గోపాలపురం, క్రొత్తపేటపొస్టు గోదావరిజిల్లా.

అన్ని కెవిస్టులకు, ఔషధశాలలకు వైద్యశాలలకు

టీన్ క్చరు కార్డ్ మమ్, సెనెగె మొదలగు మైకమును గలిగించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్టబడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే ఏటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టీన్ క్చరులకే వ్రాయుడు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల జాబితా పంపబడును. 1587

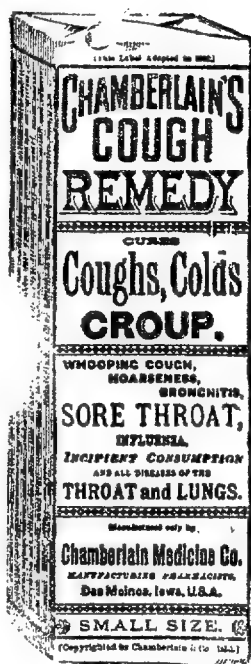
"Depot for Burroughs Wellcome & Co.,"
W. E. SMITH & Co. Ltd.

Chemists, Druggists and Aerated Water Manufacturers.
MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel : KARDYL
Branches : Esplanade,
37

Phone : 225
Vepery
102

P. B. No. 314
Ootacamund

దగ్గు నివారిణి

దగ్గు, జలుబు, కాక వాయువు అను బిడ్డలకు వచ్చు రోగము, గొంతుపుండు గొంతురాపు, రొమ్మువడి సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని రకముల గొంతు వ్యాధులు మొదలగునవి వలూ వంచలై పోవును, అన్నిజాగాలలో విక్రయించ జూచున్నది. (33-3)

పసిద్ధిచెందినది, నమ్మకమైనది, కల్తీలేని వెండికి, సవరముబంగారుకు శ్రేష్ఠమైన మణులకు, పూచి యివ్వబడును.

స్థాపితము 1893.

హాళి తెదగుకి సహాయ 55-0-0
అన్ని రకముల వెండి, బంగారములు, పట్టెకంపులు, పువ్వురాగములు నగలు, యితర సామానులు గల క్యాటలాగునకు ఉత్తరమువ్రాసిన ఇనామగా పంపబడును.
1687 ఏకంసి చిల్దాస్ అండ్ సన్సు, నగలవర్తకులు, తపాలపెట్టె నెం 225, 112 చెనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి కలరామందులు

ఆయుర్వేదాశ్రమము

జార్జిటౌన్ మదరాసు

సుప్రసిద్ధ శాస్త్రీయాయుర్వేదదివ్యోషధములు దొరకు స్థలము

క్యాటలాగులు కోరు వారికి ఉచితముగ పంపబడును

ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పన్ వీధి, జార్జిటౌన్, మద్రాసు.

రక్తాక్షి సం||రం మార్గశిరమాస శు||ం||, శనివారము

మ లి- భ రాం
(తుల్యప్రభువు క్రీ. శ. 1550)

[వేంపాటి - వెంకటరామాయమ్మగారు]

క. తినినను గారెలు తినవలె
వినినను భారతము భవిని వినఁగా వలయున్
గనినను నిన్నే కనవలె
మన సొప్పంగ సార్వభౌమ మల్కిభరామా!
జ. కొండపలి కొండపి డ్విను
కొండను తంకేడుకొండ కోటల నెల్లన్
దండిగ వశమునఁ జేకొని
మండితముగ నేలితివిగ మల్కిభరామా!
క. గద్దరి యగు నీయన్నకుఁ
దద్దయు భీతిల్లి పాటి దాగిన వేళన్
బెద్దనకడ విద్దెల నట
బద్దండవై నేర్చితివిగ మల్కిభరామా!
పీ. ధరఁ దురుష్కుడ వయ్య నరయ నాంధ్రంబునఁ
బ్రఖ్యాతిఁ గాంచిన ప్రభుడ వీవె
కవిసార్వభౌములఁ గనకనర్థంబుచే
దనిని నొందించిన దాత వీవె
హిందూముసల్మాను లందున సమదృష్టి
సారించి యేలిన సరసుఁ డీవె
పరమతనహనంబు బాటించి యీర్ష్యను
జంపి పాలించిన సాధు వీవె
గీ. అహహ! మే మెంత పుణ్యుల మవనియందు
నీవు మా కొండపల్లికి నేత వయ్య
నొప్పి యంటివి అని చెప్ప గొప్ప కాదె?
రమ్యగుణవర్తి మల్కిభరామమూర్తి!
పీ. ఇభరామ! నీచేర నిభరామ పట్టంబుఁ
గట్టించితివి కదా ఘనత మీఱ
మల్కిభరామ! ఆ మల్కాపురంబును
గట్టించితివి కదా ఘనత మీఱ
వేలు లక్షలు సంఖ్య గ్రాల మసీదుల
గట్టించితివి కదా ఘనత మీఱ
కొండపల్లిని గొప్ప మండలంబుగఁ జేసి
కట్టించితివి కదా ఘనత మీఱ
గీ. నిజకులచారధర్మంబు నిర్వహించి
ప్రజల నెల్లర సమదృష్టిఁ బరగఁ గాంచి
కీర్తి నొందితి వయ్య సంపూర్తిగాను
రమ్యగుణవర్తి! మల్కిభరామమూర్తి!
పీ. నీసభాస్థలి నెక్క నిముస మున్న జనుండు
స్వర్గసౌఖ్యము నైన సరకు గొనఁడు
నీచేతి దానంబు నెమ్మి బట్టిన యర్థి
దేవేంద్రు డదవి తా నేవగించు
నీసైన్యసమితిలో నలిచి యుండినవాఁడు
మూడుమూర్తులకై న నోడితొడు
నీపండితాళిలో నెఱి నిల్వినయతండు
అల బృహస్పతివైన జలకబటచు

క లి రాజ్యము

[అప్పల వీరవెంకటజోగయ్యశాస్త్రిగారు]

గీతమాలిక

సరసిజాపుండు తన వేయికిరణములను
పఱసి మిన్నెక్కిచూడంగ పంఘుఁ డొకఁడు
దారిఁ బోవుచు తుంభయను దాహ మార్ప
తెరపుఁ గానక యెండకు వెలిచి యొక్క
చెట్టునీడను గూర్చుండి చింతిలంగ
నలనికనులకుఁ గానంగవయ్య నచట
చూతఫల మొందు దానిని జూచి యతఁడు
ఎవరి వృక్షంబు? ఈఫల మేను దినఁగ
వచ్చునా? యంచు నెవరైన వచ్చుకొఱకు
నాచ్చి యెవరును రామికి నచ్చరుపడి
ఎద్ది గతి? దీనిఁ గలవారు నిచట లేరు
పాప మీ పండుఁ దిన్నచో వారి కెట్టి
నష్టమో! దీని వెల యొక్క నాల్గుపైస
లుండు, నాకలి కడుపున మండఁజొచ్చె
ప్రాణములుఁ బోవు నిముసంబు పాటు లిట్లు
లున్న యని బొడ్డుకొంగున నున్న రూకఁ
బైకిఁ దీసియఁ దనలోనఁ బలుకఁజొచ్చె
కాపువానికి నష్టంబు గలుగకుండ
గట్టిగా దీనిఁ జెట్టుకుఁ గట్టి ఫలము
నారగించియు వెడలెడ ననుచు నతఁడు
దాని వృక్షంబునకుఁ గట్టి తగ ఫలంబుఁ
గోసి భక్షింప నెంచుచుఁ గొఱకె దాని
పాప మా పండులో నుండి పాప యోర్తు
రుధిరమునుఁ గ్రక్కుచును జచ్చి పృథివిఁ బడియె.

గీ. నీసభాస్థలి నీయూగి నీదు నేన
నీదు పంకితబృందంబు నీకె తగును
కొండపలిరాజ్యమండలకుముదమూర్తి
రమ్యగుణవర్తి! మల్కిభరామమూర్తి!
సీ. కృతి నందితివిగ యయాతీచార్మిరంబుఁ
దెలఁగనాడుని యచ్చ తెలుఁగులోనఁ
దవతినవరణ మద్దంకి కవివరుచే
గృతినీ గొంటివిగ ప్రఖ్యాతిగాను
హృద్యంబుగను నిలఁ బద్మంబులను జెప్ప
కవులఁ బోషించి తి పుర సీవు
హిందుదేవతములయందు భక్తిని జూపి
యధరించితి వయ్య యిధర్మి
గీ. మామలంబును మావిద్య మాసుఖమును
మాదుత్తమంబు మమ్ముల మోడ మలరఁ
గాచి రక్షించి తి వెల ఘనతమీఱ
రమ్యగుణవర్తి! మల్కిభరామమూర్తి!

ని రో ధ ము

[పంద్యారం వెంకటసుబ్బయ్యగారు]

వానిప్రేమ అపారమ కాని యెపుడఁ
బ్రీతిఁ గనలేదు రెక్కకు రెక్క జేర్చి
గాలి రాఁ బో నమచ్చిన కంఠగుండఁ
జూచుకొను నవి యొండొటి సోయగములు
ఏమిఫలము? పరస్పరహృదయములను
జూచుకొన లేవు చిక్కులు పూచునట్లు.
కోరిక యెసంగ రెక్కలు గొట్టుకొంచు
“రా చెలీ” యను నొకదానిఁ జూచి యొకటి
బైల విహరించు పులుఁ గల్గ వలకు “నకట”
వాకిలియు మూఁడుబడియెఁ గావలయుఁ జెలియ
నాఁగ శోకము దన్ను బైకోఁగ బోను
లోని పులుఁ గేడ్పు రెక్కలు లేనిదివలె.
పంఘుఁ డంతయుఁ గని విభ్రాంతుఁ డయ్యె
నాల్గుదిక్కుల నుండియు నల్గు రొక్క
పెట్టునను వచ్చి వానిని జూట్టుముట్టి
ఓరి! పాపాత్మ! యె తటి ఘోర మెంచి
నాడ ర మృని వానిని దోడితెచ్చి
ప్రభునియెదుటను బెట్టియుఁ బల్కినార
లఖిలవృత్తాంతమును పంఘుఁ డా ననంగ
నంతఁ గారాగృహంబున నతని నుంప
నాజ్ఞ యిడె రాజు, పంఘుఁడు, నక్కటకట!
నిరపరాధిని నా కెట్టి నింద కల్గె
దైవమా! నన్నుఁ గాపాడఁ దరలి రావె
యంచుఁ గారాగృహంబున యామ మొక్క
యుగముగా కాలమును బుచ్చ నొక్కనాఁడు
మున్ను పంఘునిచే జనిపోయినట్టి
బాల యాతని యెదుటకు వచ్చి యోరి!
ధర్మమార్గంబునను పోవఁ దలఁచినావు
తెలిసికొంటివె యింకనైన దెల్లముగను
కామహారాజరాజ్యంబు కాని యిద్ది
కలిదురా! మూఢ! ధర్మజుకాల మీవు
పిలువ నెవ్వరు రాకున్న నెలమితోడ
ఫలముఁ దినిపోక దానికి బదులుగాఁగ
పైకమును గట్టినాడవె పండ! యనుచుఁ
ద్రోసె నాతని గృహమును బాసిపోవ
పంఘుఁ డీవలఁ బడి యింక బ్రతికినాడ
నంచు నానందభయవిస్మయంబు లొడవ
చనియెఁ దనదారి నాతఁడు సత్వరముగ!

ఒకసందేహమునకు నివృత్తి

దీనిచే కాదు.

[వాసా సూర్యసారాయణశాస్త్రిగారు]

రక్తాక్షిసంఖ్య 130 శనివారపు సారస్వతానుబంధములో [టి. వెంకటరావుగారు] "ఒకసందేహము" అనే వ్యాసమును ప్రకటింపగా [యం. నరసింహరావుగారు] ఈ భాష్యపద 20 శనివారపు సారస్వతానుబంధములో "ఒకసందేహమునకు నివృత్తి" అనే వ్యాకరణమును ప్రకటించారు. న్యక్తులు ఎవ్వరయినదేమి? విషయము ప్రధానమయినది. ఈవరసింగరావుగారు బ్ర. పారవంది రామకృష్ణిలుగారి వాదమునే ఆక్షరణముగా అనుసరించినారు. ఇట్టి వ్యాసములు పండితులనన్నిధిని తలచుచున్నందున పామరలను మోసాపెట్టి సదుద్యమములను భ్రష్టంపఱచుచుండుటకు ప్రయత్నము ఉపకరించును. ఈచర్చ గతఫలిలో పల్లాకిమిడి శ్రీ కృష్ణవిలాసగ్రంథాలయములో నాకున్న శ్రీ రామకృష్ణిలుగారికిని, విపులముగా జరిగినది. ఆచర్యయందు పలువురు పండిత శిరోమణులు తమ సిద్ధాంతములను పత్రికలలో నివ్వియున్నారు. వాటిని నిండు సంగ్రహించెదను. నరసింహరావుగారి యాక్షేపములకు సంపూర్ణ సమాధానములు వాటిలో గలవు. దానిచే చదువరులకు సత్యముగా సందేహానివృత్తి కలుగునుగాని నరసింహరావుగారి వ్యాసముచే కాదు.

చర్చావతరణము

గ్రంథాలయసభ్యులు శ్రీ ప్రవచనము మున్నగు పరమతములలో ప్రవేశించినవాని ప్రాయశ్చిత్త పూర్వకముగా తిరిగి మనమతములో చేర్చుకొనవచ్చునా? అనే విషయమును గూర్చి నన్ను ఉపన్యసింపుమని నియోగించగా నేనిట్లు చెప్పితిని.

ఈ మతాంతరప్రవేశము యజ్ఞవల్క్య వ్రాసిన సారముగా బ్రహ్మహత్యాసమమనినీ, బ్రహ్మహత్యకు విధించిన ద్వారాక్షి కవితముతో సమమనుటచే నాల్గవపాట తినించగా, నవవార్షికవ్రతము ఈ మతాంతరప్రవేశమునకు ప్రాయశ్చిత్త మగుననినీ, ఈకలియుగములో సాక్షాత్తు వ్రతముచేయుడము శక్యముకాదు కాబట్టి వ్రతప్రత్యక్షముయములయిన గోదానాదులచే పాపికి నరకనిష్ఠుత్తిని, వ్యవహార్యత్వమును, నిర్వివాదగా సిద్ధించుననినీ, యువస్వస్థించి నావాదమునకు సంవాదముగా శ్రీశివాపుర సదాచారనిబంధినిసభవాదచే ప్రచురింపబడి "అవైదికమతప్రవిష్టప్రాయశ్చిత్త వివేకము" అనే గ్రంథమును చూపితిని.

రామకృష్ణిలుగారి యాక్షేపము.

మతాంతరప్రవేశము కామకృత బ్రహ్మహత్యాసమమనినీ, కామకృత బ్రహ్మహత్యకు శాస్త్రములో మరణము తప్ప వేరే ప్రాయశ్చిత్తములేదు కాబట్టి తత్సమయిన యీ మతాంతర ప్రవేశమునకున్నూ, మరణాంతర్యతిరక్త ప్రాయశ్చిత్తములేదు. అని.

వాసమాధానము.

బుద్ధిపూర్వకమయిన మతాంతరప్రవేశమే బ్రహ్మహత్యాసమమగును. అబుద్ధిపూర్వకమయిన మతాంతరప్రవేశము వేలము ఉపపాతకములలో నే చేరును. దాని కింతప్రాయశ్చిత్తము అనవసరము. కామకృత బ్రహ్మహత్యకుకూడా ద్వైగుణ ప్రాయశ్చిత్తముచే (అనగా ఇరువది నాలుగు సంవత్సరముల వ్రతముచే) వ్యవహార్యత్వమున్నూ, మరణాంతిక ప్రాయశ్చిత్తముచే నరకనిష్ఠుత్తిని కలుగునని చెప్పి ప్రమాణములను చూపితిని. రామకృష్ణిలుగారు మిగిలిన విషయములను బారవిడిచి కామకృత బ్రహ్మహత్యవిషయములోనే 4.5 వారములు పెద్ద చర్చ చేసిరి. గ్రంథాలయసభ్యులు తత్వజ్ఞానచే ఇచ్చుటి పండితులను స్వాభిప్రాయములను లిఖితరూపముగా నిమ్నని వేడిరి.

పల్లాకిమిడి పండితులు.

- 1. శ్రీయత ఆర్తతామిశ్రోగారు.
2. శ్రీయత వసుచూడన మహాపాత్రోగారు.
3. బ్ర. బంకపల్లి వల్లభుశాస్త్రిలుగారు.
4. బ్ర. గుమ్మలూరు నరసింహశాస్త్రిలుగారు
5. బ్ర. గుమ్మలూరు పంతులశాస్త్రిలుగారు.
6. మి. గాడె నరసింహరావుపంతులుగారు.

ఈ పండితులందఱున్నూ స్మృతినిబంధనాదులను పరిశీలించి కామకృత బ్రహ్మహత్యకు ద్వైగుణప్రాయశ్చిత్తముచే న్యవహార్యత్వమున్నూ, మరణాంతిక ప్రాయశ్చిత్తముచే నరకనిష్ఠుత్తిని, కలుగునని సిద్ధాంతీకరించి చేవ్రాల్లో పత్రి

కలనిచ్చిరి. రామకృష్ణిలుగారు అంతతో కాంతింపక యిచ్చుటి పండితులవ్యతిరేకినీ, ధర్మశాస్త్రసమయము తెలియదని యాక్షేపింప మొదలుపెట్టిరి. పిమ్మట సభ్యులు మాయురత్వరివాదమును ముద్రింపించి కొన్ని ప్రామాణిక పండిత పరివర్తుల కంపించితి. ఇటు ఆపరివర్తుల సిద్ధాంతసారమును సంగ్రహించుచున్నాను.

1 శ్రీ రామేశ్వర దేవస్థానపాఠశాలా పరివర్తు, వధుగ.
"అత్ర బ్రహ్మహత్యాప్రాయశ్చిత్తవిషయే సూర్యనారాయణశాస్త్రిజా మాత్రయః ప్రమాణబద్ధః ధర్మజ్ఞసమయాన గుణశ్చ. అతోద్విగుణప్రాయశ్చిత్తేన నరకోత్పాదాశక్త్యవినా శేషే వ్యవహరనిరోధికాశక్తి ర్నశ్యత్యే వేతి స్పష్టం యజ్ఞవిల్లంసస్య తే రవగమ్యత ఇతి"

ఆర్. కృష్ణమాచార్యర్,
28.10.28 పిన్ సిపాల్.

తా|| ద్వైగుణప్రాయశ్చిత్తముచే నరకనిష్ఠుత్తికాపాయనా, వ్యవహార్యత్వసిద్ధింపన యజ్ఞవల్క్యవ్యత్యభిప్రాయము

2 సెంట్రల్ సాంస్క్రిట్ కాలేజి.
(పల్లాకిమిడి మలబార్)

కామతో బ్రాహ్మణ్యవధే. ప్రాయశ్చిత్తమస్త్యేవ...
న్యవహార్యతా తు... యజ్ఞవల్క్యవల్క్యవదనానారోచనా ఆ కామకృత ప్రాయశ్చిత్తకరణమాత్రేణాపి సంభవతి నిశ్చయేనోనిష్ఠుత్తిః పునః అగ్నాశక్తి కత్యాది విశితప్రాయశ్చిత్తేన పాపస్య వ్యవహరనిరోధికాశక్తి స్తావన్నాత్రేణ నశ్యే తీతి చక్షేతవదన ప్రామాణ్యాత్ కల్పయితం శక్యం ఇతి.

(సం) పున్నస్సెరి నాంబి నీలకంఠశర్మ.
7.9.28 పిన్ సిపాల్

తా|| వ్యవహార్యత్వ సిద్ధింపటకు ద్వైగుణప్రాయశ్చిత్తము అనవసర మనినీ ద్వాదశశాస్త్రకమే చాలుననినీ యీవరవర్తు వారు తీర్మానించినారు.

3 శ్రీముక్తిమండపనధ
శ్రీ జగన్నాథమండరం

"శ్రీ సూర్యనారాయణశాస్త్రిజాం. వ్యవస్థేయం దేశకాలాద్యనగతయూ సమీచినాపతిభాతి... కించ శాస్త్రమహాదయై రేత్రత్వామ్యాబలేనహి ప్రాయశ్చిత్తద్వైగుణ్య విధానత ఏన వ్యవహరనిరోధికాయా ఇవ నరకోత్పాదికాయా అపి శక్తే రభయాత్మికాయాః కృతే వివాశ్యత్వ కృతపాపనే పక్షాంతరవ్యవస్థాపనం నాపాదితం స్యా దితిచూషాం పరామర్శః-ఇతి

మహామహాపాధ్యాయ
(సం) పండిత శ్రీనదాశివమిత్రశర్మ,
సంపాదకః.

తా. కలియుగములో మరణాంతిక ప్రాయశ్చిత్తము సిద్ధిద్ధముకాబట్టి యాద్విగుణప్రాయశ్చిత్తముచేతనే వ్యవహార్యత్వమున్నూ నరకనిష్ఠుత్తిని సిద్ధించు నని తీర్మానించిరి.

4 శ్రీమద్వైత శిరోమణిపాఠశాల,
ఉడిపి.

...యద్యపి సూర్యనారాయణశాస్త్రిభి రుక్తమత్ర సత్యం తేభాపి కామకృత మహాపాతకస్య య న్యరణాంతిక ప్రాయశ్చిత్తం ధర్మశాస్త్రీవ్యభిశితం తత్ (స్మృతిమక్తాఫరే ప్రా|| కాల|| నిషిధ్య సంవ్యవహార్యతా మాత్రం విహితం. అతో మరణాంతిక ప్రాయశ్చిత్తవిషయే ఉభయోక్తి రపి విచారణీయమాలైవ.

(సం) కే. పద్మానాభాగ్య,
6.9.28. పిన్ సిపాల్.

(సం) ఉ. శ్రీనివాసాచార్యః,
(సం) రామకృష్ణాచార్యః,

(సం) వి. శ్రీనివాసభట్ట,
సాహిత్యశిరోమణి.

ఆ. నారాయణతంత్రీ,
విద్యాన-వేదాంతశిరోమణి.

తా. కలియుగములో మరణాంతికము సిద్ధిద్ధముకాబట్టి ద్వైగుణప్రాయశ్చిత్తముచే వ్యవహార్యత్వము మాత్రమే సిద్ధింపను.

శ్రీమహామహాపాధ్యాయ,
తాతా. సుబ్బారాయశాస్త్రిలువారు,
విజయనగరం.

కామకృత బ్రహ్మహత్యకు అంగీకరించవలసివచ్చి ద్వైగుణప్రాయశ్చిత్తముని కుల్లకభట్టు మాధవాదులు వ్రాసిరి. వారిని నమ్మవచ్చును. వారుకూడ ధర్మశాస్త్రము బాగుగ తెలిసినవారు కారనివచో మరియెవ్వరిని నమ్మవచ్చును? కేవలస్మృతులనుమాత్రమే అనుకొందము. ఆస్మృతులకు తాత్పర్యమును నిరూపించువారెవరు? మనముకదా నిష్ఠాయించవలసిందే. న్నడి! మనపాటియోగ్యత మాధవాదులకు లేదా! మాధవాదులనే నమ్మనివారు మనలను నమ్మరురా? నవ్వరు. శ్రీరామకృష్ణిలువారికి తమసిద్ధాంతమందే నమ్మకముగాని మరియెవ్వరును చెప్పినను నమ్మకముండదు. గనుక వారిలో చెప్పట పిష్టమేమగును. ...యజ్ఞవల్క్యడు అకామకృతపాపనిష్ఠుత్తియే ప్రాయశ్చిత్తముచే నానో ఆప్రాయశ్చిత్తముచేత కామకృతములో వ్యవహార్యత్వ ప్రాయశ్చిత్తచరసామ్యమున సిద్ధింపనని పరిభాషగాచెప్పి బ్రహ్మహత్యకు ద్వాదశశాస్త్రకప్రాయశ్చిత్తమును చెప్పినప్పుడు దానిచే వ్యవహార్యత్వయొందుకు బోధింపబడదు! కావున ద్వాదశశాస్త్రముచే వ్యవహార్యత్వ నిర్వివాదము. మరియు మరణాంతికము కలిసిపిద్ధముగలచే కలియుగమున నరకనిష్ఠుత్తి ద్వైగుణప్రాయశ్చిత్తముచే నగునని స్పష్టమగును. ఈరీతిగ విమర్శించిన కుల్లకమాధవాదులుకూడ కొంతవరకుతెలిసి వ్రాసినవారుగాని యంగపరంపరచే వ్రాసినవారు కారని మనముగ్రహింపవచ్చును. శ్రీశాస్త్రిలువారు వ్రాసినది వారియభిప్రాయమైనను పూర్వపుగ్రంథకర్తవ్యయ ఆయభిప్రాయమును స్థిరపరచు. ఏకాభిప్రాయము ధర్మనిర్ణయమునకు సాధకము కావని యెల్లరకును విశేషమే.

(సం) తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి
17.10.1928 అని యున్నది.

ఈ పత్రికలకు వచ్చినవిమ్మట సభ్యులు రావుసాహెబ్ శ్రీ. గిడుగు రామమూర్తి పంతులవారి యధ్యక్షతకేంద్రమగు గ్రంథాలయములో సభచేసి పరివర్తనకలను మైదిచేసిరి. నాటిసభకు ఎన్నిసారులు ఆహ్వానించినను శ్రీ రామకృష్ణిలుగారు దయచేయలేదు. సభ్యులు సత్యమును తెలిసికొని యంతతో విరిమిచిరి. రామకృష్ణిలుగారుమాత్రము అంతతో విక్రేమింపక శ్రీ రామమూర్తిపంతులుగారిని అగ్యతులుగా కోరి శ్రీ మహారాజావారి సత్రములో సభచేసి తిరిగి యీవిషయమునే యుపన్యసించిరి. అచ్చట జరిగిన చర్చయొక్క వివరను పంతులుగారు తమ తీర్మానమును 24 పుటలలో నిచ్చిరి. దాని సారమును సంగ్రహించుచున్నాను.

రావుసాహెబ్ శ్రీ. గి. రామమూర్తిపంతులవారి
యధ్యక్షతతీర్మాన సారసంగ్రహము.

సభ్యులారా, గ్రంథాలయములో నేటికి 8 మాసములనుండి కామకృత బ్రహ్మహత్యనుగూర్చి జరుగుతూ ఉన్న చర్చ మిశంబరికి తెలిసినదే. ఈతరువునకు కారణమును ముందుగా విచారింపవలయును. సోంపేటనివాసి యయిన నాగవరపు జగన్నాథరావు అనే బ్రాహ్మణునిన్నాడు 6.7 సం|| క్రిందట క్రీస్తుమతంలో ప్రవేశించినాడు. అతని బంధుమిత్రులు బలవంతగా తీసుకొనివచ్చి ప్రాయశ్చిత్తంచేయించి తమలో కలుపుకున్నారు. కాని ఆపని వ్యర్థమయినది. తిరిగి జగన్నాథరావు క్రీస్తుమతంలో ప్రవేశించి మరణాలుగుమాసములు ఉన్నాడు. ఆపిమ్మట నిజమయిన పశ్చాత్తాపం కలిగెనట. తనంతులానే బంధువుల సాయముతో శ్రీ కనకదండిస్వామిలవారి సన్నిధికివెళ్లి వారు విధించిన ప్రాయశ్చిత్తమును చేయించుకొని నాటివల్ల సుధృఢత్వము సాధించాడు. దానివల్ల విశాఖపట్నంజిల్లా బంధుమిత్రులు అనేకులు జగన్నాథరావుతో వ్యవహార్యత్వమున కంగీకరించిరి. పుమ్మట జగన్నాథరావు భార్య చనిపోయినది. యభ్యాధిగా శ్రాద్ధం చేసినాడు. పిమ్మట తగిన కుటుంబస్థులు పిల్లనిచ్చినందున తిరిగి జగన్నాథరావుకు వివాహం జరిగినది. ఈయనపట్టికినీ, గంజాంజిల్లా బంధుప్రముఖులు కొందరు పెండ్లిచేసారు. తిరిగి జగన్నాథరావు మాయెదుట ప్రాయశ్చిత్తంచేయించునంటే కాని కలుపుకొనుటకు తీసులేదని వారియభిప్రాయమట. జగన్నాథరావు తిరిగి ప్రాయశ్చిత్తమునకు వప్పించి బ్ర|| పా|| రామకృష్ణిలుగారు మొదలయినవారిని శిరోమణిపాఠశాల అంగీకరించి ప్రాయశ్చిత్తవిధానం నిమిత్తం బ్ర|| వాసా సూర్యనారాయణశాస్త్రిలుగారిని విజయనగరం పంపించినారట. ఆయన శ్రీమహామహాపాధ్యాయ తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రిలువారిని సంవర్ధింపగా వారు శ్రీశివాపురసదాచారనిబంధిని సభవారిచే ప్రచురింపబడిన "అవైదికమతప్రవిష్ట ప్రాయశ్చిత్త వివేకము" అనే గ్రంథమునిచ్చి దానిప్రకారం ప్రకృతపాపికి నవవార్షికవ్రతము లేక

నడచుచున్నది. ఈ క్రమముననుగుణముగా నానాదల ను చేయించి పునఃపునః పునఃపునః ముగియించుచు వలసివచ్చినట్లు పాపి కోరినప్పుడు శాస్త్రజ్ఞులు ప్రాయశ్చిత్తం చేయించుటకు వానితో సమానపాతకములను దురనిష్ఠి స్వరూపి తో వ్రాసి యిచ్చినారు. దానిని రామశాస్త్రిలుగారు చూచి దీని ప్రకారం చేయించడం ఆసాధ్యమనినట్లు, జగన్నాథరావు యొక్కరంగా కాశీరామేశ్వరములు వెళ్లడం నన్ను కల్గు మంచి దేమా అని నూచినచేత బ్రాహ్మణుల కృష్ణమూర్తి పంతులుగారి పేరను స్వరూపి తో ఉత్తరం వ్రాసి యిచ్చినారు. అపు థమున నేను స్వయంగా చూచి రామశాస్త్రిలుగారికి కూడా చూపించి మట్టాడినాను. అపు థమున బట్టి రామశాస్త్రిలు గారికి మాడ మొదట జగన్నాథరావును ప్రాయశ్చిత్తపురస్కర ముగా కలుపుకొనుటయిచ్చమయినట్లు నాకున్న కనపడెడిది. పిమ్మట రామశాస్త్రిలుగారికిని వారాయణశాస్త్రిలుగారికిని ప్రాయ శ్చిత్తవిషయమై గ్రంథాలయంలో 4-5 వారములు చర్చ జరిగి నది. సభ్యులు సభ్యులను తెలుసుకొనుటకై ఉభయల వాద మలను కొన్ని పక్షములకు అంపించినారు. రి ఫలములనుండి మాత్రమే జవాబులు వచ్చినవి. అని అన్నీ ఈమధ్యమధ్యలో వారాయణశాస్త్రిలుగారి వాదమునే సమర్థించినట్లు కనబడు తున్నది. సభ్యులు సభ్యులను తెలుసుకొని అంతలో విరమించి నారు. అపిమ్మట శ్రీరామశాస్త్రిలుగారు నన్ను సభకు అధ్యక్షునిగా కోరి గ్రంథాలయంలో జరిగిన చర్చ ఒకపక్షంలోనే జరిగినదనినట్లు, తనపక్షం ప్రారంభించి నెవ్వరినీ దనినట్లు చెప్పి శ్రీమహారాజావారి సత్రింలో తాము వ్రాసుకొని వచ్చిన వ్యాసం చదివి వినిపించినారు. ఆవ్యాసముఖ నారాయణ శాస్త్రిలుగారికి ఇప్పించవలసినదనినట్లు దానిని గురించి వారు చెప్పేదానిని విని నాయభిప్రాయమును చెప్పతాననినట్లు నేను చెప్పినాను. వారు తమవ్యాసముఖ ఇచ్చినారుకారు. నారాయణ శాస్త్రిలుగారు విన్న జ్ఞాపకంపట్టి రామశాస్త్రిలుగారి వ్యాస విషయములను ఖండించి యాకాగితములను నాపంగా ఇచ్చినారు. అసభకు నేను స్వయంగా పిలిచినా రామశాస్త్రిలుగారు రాలేదు. నారాయణశాస్త్రిలుగారి ఖండినకాగితములను వారికి అంపించినాను. వాటిని సుమారు ఒక నెల తరువాత గ్రంథాలయంలో వాటిపై తిరిగి యేమిన్న వ్రాయుకుండానే నాకు అంపించి వేసినారు. అయినప్పటికీ నాయభిప్రాయం వెల్లడించడం సాధింప.

నాయభిప్రాయం

ఈ శాస్త్రీచర్యలలో మధ్యస్థుణ్ణి గ ఉండుటకు నా కధి కారం చాలదని నే నెరుంగుదును. పెద్దలమున రామశాస్త్రిలుగా రే నన్ను కోరినందున అంగీకరించినాను. ఈ చర్య ప్రారంభమయినదిగిరినందుండి ఇద్దరివాదములను వారముఖములనుండి వినడమే కాకుండా మను, యజ్ఞవిగ్రహ, పర శర, గౌతమీ, అప స్రం బ, ప్రాయశ్చిత్తేదుశేఖర, నిర్ణయసింధు, హేమాద్రులు మొదలయిన గ్రంథములను నన్ను, పితాపుర పరివర్తన, త్రిక ను నన్ను వైపండితులు ఇచ్చిన యభిప్రాయములనున్నా నాశక్తి కొలది చదివి చూచినాను. నైదికమతమును విడిచి క్రీస్తుమతంలో ప్రవేశించడమును క్రీస్తుం గారివారున్ను, పితాపురపరివర్తనవారున్ను, బ్రహ్మహత్యాసమయిన వేదనిండిలో చేర్చినారు. తిరుపతి మహామహాపాధ్యాయ క పి థ లం దేశికాచార్యుల వారు దీనిని సురాపాన సమయంలో చేర్చినారు. క్రీతిశేషులయిన శ్రీమహామహా పాధ్యాయ పరబ్రహ్మ వెంకటాచార్యులువారు “ఈమతాంతరప్రవేశము మహాపాతకములలో చేరినదికాదు సరేకదా నా సిక్యంబను నుపపాతకముపాటిదియంగాదు” అని తమ యార్జవతోపన్యాసంలో వ్రాసియున్నారు. వీరే విశాఖపట్నంలో 40 సం॥ క్రిందట క్రీస్తుమతంలో ప్రవేశించిన కొందరు యువకులను సాధారణప్రాయశ్చిత్తపురస్కరంగా పంపుములో చేర్చినట్లు ప్రబలదృఢములు కలవు. ఈసం॥ మే పూనాలో నత్తు అనే బ్రాహ్మణయవకుడు క్రీశుద్ధురంతం రావార్యులు వారున్ను, భోపత్కూర్, కేలూర్, మొదలగు పండితవర్తములనున్ను, పతిప్రాయశ్చిత్తము చేయించి పంపుంలో చేర్చు కున్నట్లు వారాపత్రికలలో చదివినాము. ఈసం॥ మే చాలా కాలముక్రిందట క్రీస్తుమతంలో ప్రవేశించిన ప్రవృత్తి వయస్సుకు ని కుం థ కో ణ లో పండిత మండలి హుమ్మారాద్ వోమములను చేయించి పంపుంలో చేర్చుకున్నట్లు వారాపత్రికలలో చదివినాము. ఈసం॥ తర్వాత మహాజనసభవారు శతాబ్దములనుండి మతాంతరంలో ప్రవేశించిన మూలానారాజపుత్రులను ప్రాయశ్చిత్తపురస్కర

ముగా స్వయంతో చేర్చుకొనుటకు తీర్మానించినట్లు పత్రికలలో చదివినాము. ఈమతాంతర ప్రవేశమునకు బ్రహ్మహత్యా ప్రతమున పితాపురం పరివర్తన వారి విధించినారు. వీరియందు ఎవ్వరికి ఎంత అగ్రహం ఉన్నాను రియంతింకంటే ఎక్కువ ప్రాయశ్చిత్తం విధించలేదని నానమ్మకం. ముఖ్యముగా ప్రాయశ్చిత్తం పాత్రకంటే ఎక్కువ పాపంమరితే. అధివాపమునకు చేసిన ప్రాయశ్చిత్తంపల్ల అల్పపాపములన్నీ సోపవనినట్లు వాటికి ప్రత్యేక ప్రాయశ్చిత్తములు అననరనినట్లు ప్రాయశ్చిత్తేందు శేఖరంలో చెప్పబడ్డది. ఖనుము ఉత్తమ బ్రాహ్మణులము కాము జాతిమతాంతరము శిష్టత్వము. కేవలదండవరముచే న చేర్చి కారు. గుండెవిడ చేయవేసిన నేను బ్రాహ్మణుడను అని చెప్పగలవాడు ఈకాల మందొకడైనా కలదా? ఒక పతికున్న బహిష్కరింపవలయునంటే బంధులు యధావిధిగా ఘట స్థాపించేసి న్యుజ్జమనే కాధించేసి బహిష్కరింప వలయును. లేదా ప్రాయశ్చిత్తం చేయించి కలుపుకొనవలయును. రెండున్ను చేయుకుండా ఊరుకుంటే, జ్ఞాతులకు వానికుటుంబముతో జాతాశాచారులను పాలించడం ఎట్టి? శిష్టులు ఈవిషయంముందుగా ఆలోచింపవలయును. కొందరు జగన్నాథరావుకు సరియయిన తత్వాతాపం కలిగినదా? అని ప్రశ్ని నూఉన్నారు. వారిని తిరిగి నేటికీ ప్రశ్ని నూ ఉన్నారు. మీకు ప్రాయశ్చిత్తం విధించుటకు సరియయిన సభ్యతాయోగ్యత కలదా? కాలానుసారంగా చూచుకోవలయును కాని లేనిపోని ప్రశ్నలతో ఏమి లాభం? కొందరు జగన్నాథరావుకు ఒకసారి ప్రాయశ్చిత్తం చేయిస్తే తిరిగి క్రీస్తుమతంలో కలిసిపోయినాడు కాబట్టి తిరిగి ప్రాయశ్చిత్తం చేయించడం వీలుకాదు అని అంటూ ఉన్నారు. మీరు శాస్త్రం చూడకుండా ఈ ప్రశ్న చేసినారు. మ॥ “విధే ప్రాథమిక దస్సాద్వితీయే ద్విగుణం భవేత్ తృతీయే త్రిగుణం ప్రోక్తం చతుర్థే నాస్తివివృత్తిః” చేసిన పాపముతిరిగి మూడుసార్లుచేసిన కెట్టింది ప్రాయశ్చిత్తం చేయించవలసినదని న్ని నాలుగోమాటు చేస్తే ప్రాయశ్చిత్తం లేదని న్ని కొందరు ఋషులు చెప్పినారు మరొకందరు ఋషులు ప్రాయశ్చిత్తం నైమిత్తికము కాట్టి ఎన్నిసార్లు పాపం చేస్తే అన్నిసార్లు ప్రాయశ్చిత్తం చేయించవలసినదే అని చెప్పతూ ఉన్నారు. ప్రాజ్ఞులకు మాడ ఇంద్రియ బలముచే బహుప్రమాదములు కలుగుతూ ఉండగా యువకులు ఏదో కారణంచేత మతాంతరంలో ప్రవేశించినాని అగ్రహ పరవశుల మయి ఋషుల విశాలస్మృదయమును పరికింపక కుటుంబములను మాలద్రోయుట న్యాయమా? బ్రహ్మహత్యా సురాపానాది మహాపాతక సమయలయిన కుటుంబాశ్చ్యుదులను బారివిడిచి తత్వమానమైన మతాంతరప్రవేశ మొక్కదానిపై దురవేశంచూపడం నిష్కృతపాతిధ్యమగునా? ఇంతకున్న ఈమతాంతరప్రవేశం పాతకం కాని మహాపాతకం కాదు. మ॥ విజ్ఞానేత్వరం: శ్లో॥” మహాపాతకములన్ని పాపాన్యక్తాని యానితు; తానిపాతకసంజ్ఞాని తన్నున మహాపాతకం. పాతకములకు ప్రాయశ్చిత్తంచే వ్యవహార్యత్వమున్నా నరకనిష్ఠత్వత్వీ కాదని యెచ్చటను చెప్పబడలేదు.

కామకృత బ్రహ్మహత్య

కొందరు మనులు కామకృత బ్రహ్మహత్యకు ప్రాయశ్చిత్తం కలదని చెప్పినారు. కొందరు లేదన్నారు. నిబంధనకర్రలు ఈరెండు పక్షములకు సామరస్యం చేయుటకు పాపమునకు శక్తివ్యయమునన్ను, ప్రాయశ్చిత్తమునకు శక్తివ్యయమునున్ను అంగీకరించి ఉన్నదేవార మతంలో ప్రాయశ్చిత్తముచే వ్యవహార్యత్వమునాత్రమే నిడిస్తుందన్న లేదనేవారిమతంలో నరకనిష్ఠత్వకావినట్లు, చెప్పి దీనికి ప్రమాణముగా “కామతో వ్యవహార్యస్తు వచ నాది హ జా య తే ” అనే యాజుర్వేద్యకవసమనున్ను, “సాస్యాస్మిన్ లో శే ప్రత్యాపత్రి: నరకంతు నిర్ణయతే ” అనే యాప సంబంధన మనున్ను చూపిం.” నిష్కృతిర్నవిధీయతే” అనే మనువచనము ప్రాయశ్చిత్త గౌరవపరముగాని ప్రాయశ్చిత్తాభివరము కావనిది. ప్రాయశ్చిత్తం లేదనేవారి మతంలోమాడ భూముకు త్రిత్రోయము యజ్ఞ ఘడు, ఆచార్యుడు, అయిన విశిష్ట బ్రాహ్మణ్ణి చంపడమే మరణాంతర్యతిక్ర ప్రాయశ్చిత్తం లేని పాతకముగా చెప్పబడ్డది కాని సాధారణ బ్రాహ్మణుడగును. అట్టి బ్రాహ్మణుడు ఈయగంలో లేనేలేదని మనవారు చెప్పేయున్నారు. దానినిగురించి తగువులాట వృథా ప్రయోసము. ఒకప్పుడు సభ్యులలో నైవిధ్యం ఉన్నదని చెప్పినా “భూగహత్యాం వా ఏత్సేవంతి” “నిరతి బ్రహ్మహత్యాం” “ఇంద్రో యతీన్ సాలావృతేభ్యః ప్రాయచ్చత్ తమస్థితావా గత్యానంతో సప్రహ

పతి మహాధావత్ తస్మాత్త మహావ్యం ప్రాయచ్చత్” ఇత్యాది గ్రంథులు కామకృత బ్రహ్మహత్యకు మరణాంతర్యతిక్ర ప్రాయశ్చిత్తములను విధిస్తూ ఉన్నవి. కాట్టి సభ్యులకంటే బలవంతరప్రమాణము యైన శ్రుతులను బట్టి మరణాంతర్యతిక్ర ప్రాయశ్చిత్తం లేదనే రామశాస్త్రిలుగారి వాదము ఆదరణీయము కాదని నాయభిప్రాయము

సమాప్తి

జగన్నాథరావు క్రీస్తుమతంలో కొన్నిమామలు మాత్రమే ఉన్నాడు. శ్రీస్వామిలువారు ఒకసారి ప్రాయశ్చిత్తం చేయించే ఉన్నారు. నేడు తిరిగి ప్రాయశ్చిత్తం చేయించు కొనుటకు ఒకబడుతునే ఉన్నాడు. అట్టివానిని బంధుమిత్రులు బహిష్కరించడం కేవలం అశాస్త్రీయమున్ను, మహా ఘోరమున్ను అని చెప్పి యంతటితో మగిస్తూ ఉన్నాను. ఇది నా ఉపన్యాసమునకు సంప్రదానము.

గి. వెం. రామమూర్తి.

ఈ మీద క్రిలి వాసా న్యూనారాయణ శాస్త్రిలు గారు సంగ్రహించిన యావద్విషయమును శత్య మని మేము ధృవపరిచుచున్నాము.

1. ఇవటూరి కనకాచలము వాగ్వి:—అధ్యక్షుడు శ్రీ కృష్ణవిలాసగ్రంథాలయము పర్రాకిమిడి.
2. కేవలం సేవోచలమువాగ్వి:—శ్రీ కృష్ణవిలాస గ్రంథాలయకార్యదర్శి.
3. ఒంతుపల్లె మల్లయ్యశాస్త్రి వాగ్వి:—కాలేజి సంస్కృతాంధ్ర ప్రధానోపాధ్యాయులు.
4. గాధినరసింహ రావువాగ్వి:—కాలేజి గణితశాస్త్రోపన్యాసక.
5. గిడుగు వెంకటసీతాపతివాగ్వి:—కాలేజిలో చారిత్రోపన్యాసకులు.

ఈవిధముగా నానాదేశవాస్థులయిన శ్రీజగద్గురు పీఠములన్ను, మహామహాపాధ్యాయ బిరుదాంకితులన్ను, సుప్రసిద్ధులయిన పలువురు పండితశ్రోవణులన్ను, ధర్మపరిష్కృతులన్ను, మతాంతర ప్రవేశమునకున్న కామకృత బ్రహ్మ హత్యకున్న ప్రాయశ్చిత్తములనున్ను, వాటిచే వ్యవహార్యత్వ దులనున్ను, ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించుచుండగ రామశాస్త్రిలుగారు అంతలో నయినను శాంతింపక యీసం॥ ఉగాదిసంచికలో “ధర్మశాస్త్రం మహామహేంద్రబాలం” అనే వ్యాసము ను వ్రాసి యందులో యీపండితపంతు లిచ్చిన తీర్మానపత్రికతో కేకచీట్లని వెక్కిరించియున్నారు. ఇది యెంతటియు దారస్యభావమో చదువరులే యూహింతురుగాక. నేడు సారస్వతానుబంధములో “ఒకసందేశమునకు నిష్పత్తి” అనేవ్యాసము “నరసింహరావుగారి” పేరితో బయట వెడలినది. దీనిలో విశేష మేమనగా “ఇంద్రోయతీన్ సాలావృతేభ్యః ప్రాయచ్చత్” అనేపత్రిలో “సప్రజాపతి మహాధావత్ తస్మాత్త మహావ్యం ప్రాయచ్చత్” అనే రెండుకావ్యములున్ను తమకు బుక్ యజుర్వేదములలో కానరానందున కల్పితములట! ఏరు మిగిలినసామాధర్మణవేదములను బ్రాహ్మణములను ఆరణ్యకములను వెదకినారా? లేనిది కల్పిత మని యెట్లు చెప్పగలరు? వేరువేరు దేశములయందు ముద్రితమయిన క్షుల్లూకుభటియవ్యాఖ్యాప్రతులయందు వివరణతోమాడ కానవచ్చుచున్న యీశ్రుతివాక్యములు కల్పితము లన్న శ్రోత్రియులు సహింతురా? తమ కల్పితపక్షమునకు ఉపహావ్య మనే ప్రాయశ్చిత్తము సభ్యులలో కానరాక పావులను ఒక కారణముగా జూపిరి. క్రొత్త ప్రాయశ్చిత్తములు సభ్యులలో నుండునని వీరెరుంగరా? కారీచేష్టిమున్నగు ప్రాయశ్చిత్తములు కేవలశ్రుతులలోనే కానవచ్చుచున్నవి. వాటినిమాడ కల్పితము లనవలయునా? ఏమి వీరి పాపాసము! అపరార్థవ్యాప్తిలో “ఏకచ్చమహాపాతకేష్యేవ” అను పంకిమాడా ప్రశ్న ప్రమట! కల్పితము ప్రశ్న ప్రమటకు స్వపక్ష బాధకత్వమే కారణము కాబోలు! జ్ఞాత్యసత్కల్పనలచే స్వపక్షము సాధింపబడునా? ప్రామాణికుడు తా నెన్నుకొనిన యగ్గృతునితీర్మానమునకు కట్టుబడవలయును లేదా, ఎదుటివారైనను అట్టివాలో వాచమనకు విరమించవలయును. పత్రికలలో శేయు వాచోపవాదములలో మధ్యస్థుడు లేకపోవుటచే సర్వజనగ్రాహ్యమయిన సత్యము బయలుపడదు. రామశాస్త్రిలుగారి, లేక యీ నరసింహరావుగారి తమ కభిమతిమయిన మరీయకపక్షమునకు ఈవ్యాసములలో చయచేయుచునని నెచ్చట చర్చించుటకు నేను సర్వధాసంసిదుడను. లేనిచో విరమించుటయే మర్యాద.

హేమ సుందరోపాఖ్యానము

[శ్రీరంగం సోమేశ్వరశాస్త్రిగారు]

(గత సారస్వతానుబంధము తరువాయి)

విక్రమసింహ - విశ్రమించుమనఁబడెను విక్రమముని ఘోషాత్మకముగాఁ జెప్పినందున - తమిషిం మనుష్యలోకప్రదేశవిక్రమశాఖిని"మని మరొకయు-విక్రమం లభితమిదంచ శిశులభ్యాంభ మున్నదను" అని కాశిదాసును జెప్పిననుగాని- మితాంప్రాప్యః అనుమాత్రమున ప్రాప్యము రాఁ గా విశ్రమయని యుండవలె ననియు విక్రమో పశబ్ద ఇతికాశికాయా మన్నందువలన విశ్రమశబ్దమే యుండవలె గనక - కథం కథం విక్రమ అని వ్యాసకారులు చెప్పినం గాని వ్యాకరణాంతరము వలన సుపధాన్వృద్ధి రావలెగనక విక్రాంతింభవతా" మని కాకుం థలవ్యాఖ్యానములోను వ్రాసివాడు గనకను, విక్రాంతిసీమా యనెడునదియు మంచిపాఠము.

“విక్రమం లభతా మిదంచ శిశులభ్యాంభ మున్నదను” అనుచో విక్రమ మిత్యపాణినియఃపాఠః విక్రాంతి మితి పఠనీయం అని వ్యాఖ్యానమునందు రాసువధట్టు.

ఆంధ్రదేశియుండు ముద్రింపబడిన రెండు కాకుంఠలనాటకములను నేను జదివినది. ఒక్కటి వృత్త్యంజయనిశ్చంకభూపాలవిరచితవ్యాఖ్యానసంయతము. రెండవది వైఖానసకులతిలక శ్రీనివాసాచార్య రచితవ్యాఖ్యా సంవళితము. ఈరెండు గ్రంథములయందుగూడ విక్రాంతిం లభితాం అనిపాఠమున్నది.

పరిశీలనగాఁ జరకాలమునుండియు నీపాఠ మున్నట్లు తెలియుచున్నది. మనదేశమునందు గూడ నీపాఠమే యుపయోగమునం దుండెను. క్షేమేంద్రకవి తాను రచించిన సున్నతలిలకమునందు “విక్రాంతి లభతా” మనియే యుదాహరించి యున్నాడు.

అట్లయిన నీశబ్దము సాధువా అసాధువా అనినచో సాధువుగానే కొందరు వ్యాఖ్యాతలు పఠింపియున్నారు. ఉదాహరించుచున్నాఁడను:-

పూర్వమేఘులులోని, “నీచై రాఖ్యంగిరి మధివనేస్తత విక్రమ హేతోస్త్యుతపర్వాత్సులకిమివ ప్రాథమ్యైః కథంభైః” అను శ్లోకమునకు వ్యాఖ్యానము వ్రాయుచు మల్లివాధ నూరి యిట్లు వ్రాసియున్నాడు:

“విక్రమా - భద్రాపనయః భావాత్ విశ్రమః-ఘృష్ణ త్యయః సమీపాత్పుస్త్య విక్రమహేతోః విక్రమకారణాత్- విశ్రమార్థమత్సర్గః వ్యాకరణవిశేషః-“వక్త్రీ హేతు ప్రయోగ” ఇతివక్త్రీ విక్రమేత్సర్గ “నోదాత్ప్రదేశకస్యమాంతస్యానానమే” రితి పాణినియేషుద్ధిప్రతిపేదేపి, వాక్రమావే”తి చాంద్ర వ్యాకరణే వికల్పేనవృద్ధివిధానా ద్రూపసిద్ధిః.

పైమల్లివాధనూరి చెప్పిన సమాధానము సనుసరించుచు యు తరరామచంద్ర త్ర నాటకమునందలి

“అద్యైతం సుఖముఖయో రనుగుణం పశ్యా స్వపథాను య ద్విక్రమా హృదయస్య యత్ర జరసా యస్మి న్నహోర్యోగః” అను శ్లోకమునకు వ్యాఖ్యానమునందు:-

“విక్రమః వైర్భక్త్యా శ్రమావసోదః విపూర్వాచ్చా మ్యతేర్భ భారూంసోదాత్ప్రదేశకస్య మాంతస్యానావమేరితి పాణినియేషుద్ధిప్రతిపేదేపి వాక్రమావేతి చాంద్రవ్యాకరణాద్వి ధి మల్లిప్రయః కవయ ఏవం బహులంప్రయోజితే యథా “నీచై రాఖ్యం గిరిమధివస్త్రుద్ధివిక్రమహేతో” రితి కాశిదాసః విక్రమానువ్రజతి చరమం శైలమఖ్యానం క్షేపి రిత్యన్యత్” అని కుమారతాతాచార్యులవారు వ్రాసియున్నారు.

ఇంకను నవశత్రుల ప్రయోగముల నుదాహరించుచు న్నాను.

“జయతి విక్రమావసో దేవస్య” అనియును యత్సు నర్దనో విక్రమమండపమలంకృతవాంస్తన్నాన మేతద్దర్శః జన్యామస్యథావేగ ఏవ వివిక్తస్థానస్థితిముపదిశేతి అనియు బిల్లణః కవిర్మనుష్యకాటికాయందు శుద్ధవిమగ్నంభకమునందు రెండు సారు లుపయోగించియున్నాడు.

ఉ||కోమలతామ్రమాళికల-క్రావ్యజంజనంబ్రోదివెట్టెనిన్నీను కళారతారయతిఁ - త్తెప్పలూపుచు నట్టలెత్తి వి, క్రామము పోఁగూనె విల-సచ్చరమాచల కూటపక్కజగ్రామటికా కుటీరశిఖరంబులఁ నుత్కృతచక్రవాళముల్||

అని యెఱుఁగమునందు శ్రీవాణి (ఆత్మమత్వాసము-188)

“విద్యకు నిమగ్నయై, విక్రమంబునకు ధామంబును నై యొప్పునప్రకృణంబునకధీశ్వరుండు” అని దక్షరామవర్ణనంబు నందు శ్రీవాణిఁడు. (భీమేశ్వరపురాణము-ప్రథమాశ్వాసము)

శ|| శ్రీవిశ్వేశ్వరదేవదేవుని కృపా-శ్రీచే దివోదాసువా, హావిక్రాంతలంబుచేత ధవళ - వ్యాధిప్రవాసాద్ధి నోవై, విక్రమముగల్గి సుఖీరతరం బైయుండి భాసిల్లఁగా నీవారాణసి లోన భిక్ష కఱవ - య్యెంజూతుమీ కుంభజా!

(భీమేశ్వరపురాణము- ఆశ్వా- 2.98)

ఇట్లు మహాకవుల ప్రయోగములచేత నేమి, వ్యాఖ్యాత లు చూపిన వ్యాకరణాంతరప్రక్రియచేతనేమి విక్రమశబ్దము సాధువయినను భట్టోజదీక్షితులు దీని నపాణినియముగఁ దృణీకరించియున్నాఁడు. కాని కాశికాకారుఁడుకూడ వైరితినేచెప్పెను. అందుచేత నీశబ్దమునకుఁ బాణినియమునందే ప్రక్రియ యవసరము. ఇట్టిప్రక్రియ వీరికున్నది. పూర్వరే దీనిని సాధించి యున్నారు. రఘువంశము నందలి ప్రథమస్తంభమునందు “అథ యంతార మదిశ్య భూర్యాన్విక్రమయేతిసః; తా మహోహ హయ కృత్వీం రథా దవతారచ” (1 స్తం-58 శ్లోకము) అను శ్లోకమునకు వ్యాఖ్యానము వ్రాయుచు మల్లివాధ నూరి యిట్లు వ్రాసియున్నాడు:-

భూర్యాన్విక్రమయేతిక్రమయ - విసీతక్రమా స్ఫుర్తి త్యాదిశ్యః ఆజ్ఞాప్య తాం పత్నీం-రథా దవతారహయ దవతారి తవా న్యయించావతార “విశ్రమయ” ఇతిప్రాప్యపాతే జనీ జ్ఞాత్ ఇత్యాదినామిత్యై “మితాంప్రాప్యః” ఇతిప్రాప్యః దీర్ఘపాతే “మితాంప్రాప్యః” ఇతి నూత్రే, “వాది త్తవరాశ్చ” ఇత్యేతో “వా” ఇత్యన్యవర్త్య వ్యవస్థిత విభాషాశ్రయణత్వాద్ధీన్వాభావ ఇతి వృత్తికారః” ఇందువలన “శ్రమయతి, క్రామయతి ఇత్యాదిరూపములు సిద్ధించును. శ్రమతపసిభేదేన” అని భాతుపాఠము. అందులకే మహాకవులు “విక్రమ్యతి” “విక్రమయతి” ఇత్యాది రూపములను వాడుక యొనర్చుచున్నారు. “విగతక్రమా, విశ్రమః, విగతక్రమా విక్రమః” అనిరెండురూపములును సిద్ధించును. అట్లు కాక హయినహో మఱి యొక ప్రక్రియ మాపుచున్నాను. విరామశబ్దమువలెనే యీప్రక్రియ:- “శ్రమ తపసిభేదేన” ఇతివాచోః “అకర్తరి చకారకే సంజ్ఞాయా” మిత్యధికరణే ఘణ్ తస్యాత్, క్రామ ఇతిరూపసిద్ధిః విగతక్రమా విక్రమః. విరామశబ్దమునకుఁగూడ యీరీతి నే. “రమ క్రిదాయాం” ఇతిధాతోః “అకర్తరిచకారకే సంజ్ఞాయా” మిత్యధికరణే ఘణ్ తేనరా మఇతిశబ్దః “విగతక్రమా విరామః” విరామ, విక్రమశబ్దములు సమానవాచకములు. లఘుపాణినియమునందు రాజర జవర్కగారు వ్యవస్థితవిభాషాశ్రయణముచేతనే విక్రమాది శబ్దములు సాధువులగునని వాక్రచ్చిరి. ఇట్లు పాణినియవ్యాకరణముచేతను విక్రమశబ్దము సాధువయి యుండుటచేత భట్టోజ ప్రభృతు లెందులకిది సాధువుకాదనిగో తేలియదు. ఎట్లయినను మహాకవులప్రయోగములు బహుశముగ నున్నప్పుడు సాధింపక విలులేదు. “నిరంపశాః ఇలు కవయః సార్వపక్షినా ఇత్యలయతి ప్రసంగేన” అనువ్యాఖ్యాతల వాక్యముల నాలకించి యొక విక్రమశబ్దమును గూర్చిన చర్చ విడిచి కొంచెమువిక్రమము నేను గూడతీసికొందును. ఈ శబ్దసాధుత్వమునకు మహాకవులప్రయో గములు చాలును. అయినను వ్యాకరణముచేతగూడ సాధించుట విధియగుటచేత నింత వ్రాయవలసివచ్చెను.

ఇంక నీ హేమసుందరోపాఖ్యానమునందలి నీతినిగూర్చి ప్రసంగింతము. ఈ గ్రంథమును వీరిబోధకాళికే కవి రచించెను. సమకాలము నచ్చివచ్చుదెల్ల నీతిపద్యములతో గ్రంథము నలంకరించెను. గ్రంథముయొక్క మొదటనే కవి తనయుక్తేతము నిట్లు ముద్రించియున్నాడు:-

మ.పడవుంగొమ్మలయె మైలన్వచియు, పైతెవన్నెలంజూచిగోఁ, బడియగోగ్యముభోగ్యమున్వయముగా-వరించువా రాత్మ లో, నడల నృజ్జనులెల్ల మేలన సుపా ఖ్యానప్రబంధంబుకాఁ, బడుగ్రంథ. బురచించువాఁడెఁదొ-ప్రాగల్భ్యమేపారగన్. కావున గ్రంథమునంతయుఁ జదువఁపూర్వమే దాని యొక్క మఖ్యోద్దేశము వెల్లడియగుచున్నది. మ.మహాకీంఠయు లేకయున్నఁ గపటవ్యాపారపారీశీతక, మలపున్నట్లునడించి, పల్లవుమైత్యోగ్యంబుఁ గొల్లాడు గో, పాలతుల్ దేవతలంచు సంతకము వ్యామోహంబున వ్యాది యా, తల్ల నైక్యంబగు హేమసుందరియ సా మా న్యుండు గాకన్యఁడే.

అని వారకాంతలస్యభావంబు వర్ణింపబడియె.

మ. అహహ! యాత్మసతీపవిత్రముఖ చంద్రాలోక జాత్యంధులై కుమారాగణినాంగ నామఖుపహ-ఘోశంబులై మోహచి గ్రహులై |కుర్విలభిగజాతి | మఖ్యో గ్రగ్రస్త వారాంగ నా గృహముం జేరుదు, రిట్టికామములు సంగీతవ దేశంబునకే||

గ్రంథపరిచయము

శ్రీమద్యాత్మీకరామాయణము:- (శతప

తాండ్ర వివరణ భావనాసార్థప్రతీనమేతము. శ్రీయూత భమిడి పాటి కామేశ్వరశాస్త్రిగారితే ప్రకటితము. ఇత్యది నాల్గవ సంపుటము. సంపూర్ణ ఆంధ్రవ్యాఖ్యాన సహితము. రెండు మాసముల కొకసంపుటము వెలువడును. జనసామాన్యమునను, ఆంగ్లవిద్యయందు ప్రమత్తులై రామాయణకథ పూర్తిగ తెలియనివారికిని, పద్యకావ్యమును సులభముగ అర్థము జేసికొన జాలనివారికిని సుబోధకముగ తెల్పని తేటపదములతో రచింప బడినదగుటచే ఇ దంతయు ఉపకారిగ నుండును. సంస్కృత వ్యాత్మీకరామాయణమునండి ప్రతిశ్లోకమును వానికి (పరిపదార్థమును నాసార్థభావనాలను ఆంధ్రమున ఇందు ప్రకటింపబడి నవి. సంస్కృతభాషజ్ఞానము లేనివారుగూడ ఈ రామాయణమును మొదటి సంపుటమునుండి చదివిన సంస్కృత భాషజ్ఞానమును బొందగలరు. శైలి ద్రాక్షపాకము. శాస్త్రిగారు పూనుకొన్న యీకార్యము మహత్తర మైనది. భాషాభిమానులు శ్రీమంతులును వారికి తోడ్పడినచో ఇహపరములు దక్కును. భాషామతల్లికి మహాత్మేన నొనర్చినవా రగుదురు. ఈ రామాయణసంపుటములు శ్రతియింట నుండవలసివి. ఎల్లరకును అందు బాటుగ నుండుటకై ఒక్కొక్క సంపుటము 12.0 చొ||న ఖరీదు నిర్ణయింపబడెను. రామాయణ పురాకథను జనసామాన్యమున కందరకును కులభసాధ్యముగజేయు సమకట్టిశాస్త్రి గారెంతయు వంద్యులు. శాస్త్రిగారు తలపెట్టిన మహోద్దమము త్వరలో పూర్తియగుటకు అలోకకల్యాణుడు తోడ్పడుగాక! ప్రతులు వలయువారు భీమిడిపాటి కామేశ్వరశాస్త్రిగారు, శ్రీమద్రామాయణగ్రంథమాలా కార్యస్థానము, ఆర్యాపురం రాజమహేంద్రవర మని వ్రాయవలెను.

అనుపద్యమునఁ గాయకులకును, వారకాంతలకును ప్రథమ సమావేశకారణంబు సంగీతాపదేశ మేయినదని చెప్పబడినది. మూడవయాశ్వాసమున హేమసుందరునకు స్నేహితుడగు నొక విప్రుఁడు, చిరకాలము వేశ్యలసహవాసముచేసి భ్రష్టుడయి తనయొక్క యనుభవమునంతయు వాని కుపదేశించి, వారకాం తలనెన్నఁడును గలలోనైనఁ దలఁపవల దని యుపదేశించిన పట్టునందలికొన్ని పద్యముల నిటు నుదాహరించెదను.

గీ. వారవనితాపరివ్వంగవైభవంబు
స్వర్గచుని యెంచి కామివై సరసరించి
చిత్తమిగురొత్త నకట వెచ్చించినాడ
నూర్చి తిండైన యమితపితృత్వతంబు.

మ. తలచినయంతలే యమితతాపముఁ గూర్చును చూచినంతలే, యెలమిని మోసత్తిచ్చి మఱిహీనునిజేయును, తాకినంతలే, వలపులఁ గుర్చి మోహమునువారిధిలోఁ బడవైచు నక్కటా కులట తపించుచో కులముకోమరిఁ బోలు న హేమసుందరా! ఈపద్యము:-

శ్లో. స్వృతా శవతి తాపాం దృష్టుచోవ్యాదకాలిణీ,
స్పృష్టావతి మోహాయ సానామ దయతా కథను.

అనుశ్లోకమునకు సరియైనది:-

గీ. వారికామిమనస్సుభవహీకిల
కపటకూపేధనంబులఁ గ్రాలుతుండు
విటులుయోవనధనమును వేల్చి వేల్చి
తుదకు జీవచ్ఛంబులై బ్రదుకుచుండు.

అనుపద్యము:-

శ్లో. వేశ్యాసౌ మదనజ్వాలా రూపేంధనవిభక్తా
కామిభి ర్యత్ర హూతుంలే యోవనాని ధనానిచ.
అనుభర్తృహరిశ్లోకమునకుఁ బ్రతిబింబము.

గీ|| విటులు సంతక మమి నెడు పీడిదాను,
హీనకాముకన్యకముల కినుపబోదు,
వలపుకాండను వంచించు శలపుచేత,
హనిఁ గలిగించునెతాను సాహిమేను.

ఉ|| హేమముగాఁజ చూచియు సహింపఁగవచ్చునె విత్తకామిని
కాయము, సంతలోనిసారకాయలకు నెల్లచాన లూనచ
నోయికి భేదమేమిగల-నో? కపటానశీలై నక
నోయి హారంగురంగులఁ గ-నుంగొని తెంగలి వై కలంగుజే
ఉ|| విక్కినవలబాలు గారునును జెక్కులగా వని నతగల్ల తే
పెక్కినగడ్డిగుబ్బు లవియే సారకాయలుగాక, సొంపుమేం
పెక్కినకాచిమోవియగునే యది యెంగలిబావి గాక, ఛి
పొక్కిలికిందనుండునొక...మిక్కిలి పొక్కినేటికి||

(సతేమము)

లికవిషనురిపోర్టు

సార్వభౌమునిసౌరతనమువారామోదించిరి

1924 ఏప్రిల్ 1-న తేది నుండియు సెవిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులకు హెచ్చుతీసులు ముట్టును

డి.టి. డిశంబరు 5:—ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రకటనము:—సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగుల జీతములు, ఫీచరులు, వారి బలైములవిషయమున రాయల్ కమిషనువారిచే వీయబడిన సిఫార్సులను 6,7,8 ఆర్డరుములయొడ యిండియా ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయములతో సార్వభౌముని ప్రభుత్వము అంగీకరించెను. లీ కమిషనువారు నూదించిన ప్రకారము 1924 ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ మొదలు సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగులకు హెచ్చుతీసులు ముట్టును. లీపోర్టు ఆర్డరుములలో నూదించబడిన రెండు ముఖ్యవిషయములందు ప్రభుత్వమువారు తరలటకు నిశ్చయించిరి. కొంతమంది బెద్ద ఉద్యోగులకు హెచ్చుతీసులను నీయవలసినదని లీపోర్టువారు నూదించిరి. ఈ విషయమున యిండియా ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయముతో నేకీకరించి అమలునందుమటకు సార్వభౌముని ప్రభుత్వమువారియొక్క సలేదు. రూపాయల రెండు పిల్లింగుల ప్రకారము విదేశమునందున్న ఉద్యోగులకు (Overseas pay) నీయవలయునను విషయముపై లీ కమిషను సభ్యులందే భేదాభిప్రాయములు జెనించెను. యిండియా ప్రభుత్వమువారి అనుమతిపై నెలకు మూడువేలరూపాయల కెచ్చుగ జీతము దీసికొనని ఉద్యోగులకు నెలకు పా 18.6.8 యెచ్చటకు అంగీకరింపబడెను. సార్వభౌమునిచేగాని, యిండియా మంత్రిచేగాని ని

యమింపబడిన ఉద్యోగులకియబడిన హెచ్చుతీసులు ఉద్యోగులకు కావ్యతేపు జీతము మాదిరిగానే నెంచవలయును. అనగా హెచ్చుతీసుబడిన జీతములుగాని ఉద్యోగులుగాని యేటేట హెంచబ కానవలయునని నీయబడు వోటుపై నాధారపడియుండును. ప్రస్తుతము సమావేశమైయున్న పార్లమెంటునందు యిండియా పరిపాలనచట్టమునం దిందులకు నొక సవరణ సాధ్యమైనంత స్వల్పకాలములో చేయబడును.

ఇండియా పరిపాలనచట్టము క్రింద దయారుకాబడిన స్టాట్యూటరీ నిబంధనలు సార్వభౌముని ప్రభుత్వతీర్మానముల సమయంలో బెట్టును. లీపోర్టునం దయదవఆర్డరుమున నూదించబడిన సిఫార్సులను సామాన్యముగ అమలులో బెట్టుటకు బ్రిటిషుదొరతనమువారింగీకరించిరి. రెండవ ఆర్డరుములో బెట్టుబడిన రీతిని కేంద్ర ప్రభుత్వమునందలి కొన్ని కాలను పరిపాలించుటకు యిండియా ప్రభుత్వమువారే అట్టి ఉద్యోగులను నియమించుటకు, ప్రజాయిత్తకాల పరిపాలనకొరకు ఉద్యోగులను నియమించుటకు స్థానిక ప్రభుత్వమునకు అధికారము నీయవలయుననియు, హైద్రాబాదు బెద్ద ఉద్యోగులకు నీయు విషయమున సార్వభౌముని ప్రభుత్వమువారు యిండియా ప్రభుత్వమువారికి అధికారము యిచ్చుచున్నారు. ఆలస్యముగాకుండ లీ కమిషనునందలి యితర నూచనలు సమీతము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిచే ఆలోచింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి ప్రసంగము

బొంబాయి, డిశంబరు 5:—నిన్న భారతదేశముయొక్క సింహద్వారమును దెరుచునప్పుడు యాదిగున ప్రసంగము రాజప్రతినిధి గావించెను.

నేను యీ సింహద్వారమును దెరుచుటకు మిగుల సంతసింపుచున్నాను. ఈ ప్రకటన సింహద్వారమును నిర్మించినందునకు బొంబాయి ప్రభుత్వమును, కార్పొరేషనును, అన్నితరగతుల బొంబాయి ప్రజలను కొనియాడుచున్నాను. సార్వభౌమునియు సార్వభౌముని సతియు ఆగమనభావకార్యము నిర్మింపబడిన యీ సింహద్వారమునకు బొంబాయి పౌరులు మిగులగర్విం చెదరు. అన్ని నగరములకంటె బొంబాయి నగరమునకు చాలకాలమునుండి బ్రిటిషురాజులతో కలయికగలదు. సుమారు రెండు వందలయేబది సంవత్సరముల క్రితము నొక బ్రిటిషురాజీ కట్టముగా బొంబాయి యంగ్లీషు రాజునకు యాయబడితి. అప్పుడదియుక పల్లె. ఇప్పుడది మహాపట్టణరాజమై విలసిల్లుచున్నది.

రాజుల సందర్శనములు

సార్వభౌముడును సతియు రెండుపర్యాయములు యిచ్చటకువచ్చిరి. 1875 సంవత్సరములో యువరాజుగానున్న యెడ్వర్డుగా రిచ్చటకువచ్చిరి. 1921 సంవత్సరములో యువరాజు మీచేతమును జూడవచ్చెను. అనేక పర్యాయములు బొంబాయివాస్తవ్యులు కన్నాట ప్రభువును ఆహ్వానించిరి. ఆయనకొంతకాలము మీనగరమున నివసించుట తలపించెను. రాజులసందర్శనములనెల్ల నీ సింహద్వారమెల్లప్పుడును జ్వలికి దెచ్చుచుండును.

బొంబాయి పౌరులకుమాత్రమేగాక యిండియానందలి ఎల్ల ప్రజలకును ఈ సింహద్వారము నొకవిధమగు ఆనందమును గలుగజేయును. సార్వభౌముడు సార్వభౌముని సతియు యీ దేశమునకు వచ్చిరి. వారిరాకయొక్క ప్రాముఖ్యతదెల్పజాలను. తానీదేశమునకువచ్చి పట్టాభిషిక్తుడయ్యెదనని సార్వభౌముడు దెల్పుటకు కారణము తిరిగి యీ దేశమునొకసారి సందర్శించుచుయొగాకమరియొక ప్రబలకారణముగలదు. తనపూర్వీకులు భారతీయులకుచేసిన వాగ్దానములను తాను మన్నించెదనని అభయమిచ్చుటకు ఈ దేశమునకు సార్వభౌముడు సతియు క్షుడైవచ్చి పట్టాభిషిక్తుడయ్యెను. అనర్థశ్రమగ బ్రిటిషురాజులు భారతీయులయొడ దీసికొనుక్రమము హైద్రాబాదులయొక్క నిధి భారతీయుల ఆశ్రయముయొడను, వారి సౌఖ్యముయొడను సార్వభౌముడు దీసికొనుక్రమ ప్రసంగార్థము. యువరాజుచే నంపిన సందేశము మీరెల్లరును జ్వలికి దెచ్చుకొనుదు.

పాక్షిమసంయోగ చిహ్నము

ఈసింహద్వారము జూచినవారికెల్ల పెక్కుటూహాలు ముట్టుచుండును. ప్రాచ్యదేశములకును తూర్పుదేశములమైత్రికి నిది నిదర్శనమిచ్చును బ్రిటిషువారికిని భారతీయులకునుగల సంబంధవ్యమునుజూపును. బ్రిటిషువారియొక్క సామర్యతయు, ప్రేమయు, న్యాయదీక్షయు, మత స్వాతంత్ర్యమును, భారతీయుల ఆశ్రయములను నిది చాటుచుండును. కాన నన్నయిప్పుడు యీ సింహద్వారమును దెరువనిండు. బొంబాయి నగర సౌకర్యముల కిందుమూలమున వృద్ధిఅగుగాక. బొంబాయి పౌరులకును, అఖిలభారతీయులకును బ్రిటిషువారితో గూడిన రాజకీయసంబంధమును యెల్లప్పు డిది నిదర్శనమిచ్చుగాక.

బొంబాయి వర్నరుగారికి రాజప్రతినిధి పంపినతంతరి

బొంబాయి, డిశంబరు 5:—రాజప్రతినిధి బొంబాయివర్నరుగారి కీక్రిందితంతరింపిరి:— “అధికవిచారముతో బొంబాయివిధిది తి ని. స్థితి గ తు లు న న్న యింకను మరికొంతకాలము మీతోనుండనీయమికి చింతించుచున్నాను. (వెసిడెంసీలో ప్రజాహితీవనమందు పాల్గొనుచున్న అధికారులను అనధికారులనుమాడ గలిగినందునకు కాకధిక సంతోషముగనున్నది. ప్రజలసౌకర్యములను అభివృద్ధిచేయుటకు మీరలోచనయందున్న రెండుస్కీముల విషయమున గొంతెలిసికొనగలిగితిని. మీరభివృద్ధియును బొంబాయి భావిభాగ్యోదయమునకు భంగమురాదని నానిశ్చితాభిప్రాయము. రాత్రింబవళ్లు వారాకకొరకు అధికప్రయత్నములు సల్పిచక్కని యేర్పాట్లుగావించిన యెల్ల అధికార అనధికార ఉద్యోగులకును నానభ్యుక్తులర్పింపజేడెద”

గవర్నరుగారి సమాధానము

“దీర్ఘకాలమిచ్చట నుండజాలనందులకు మీరొందుచున్న విచారము నాకును గలదు. ప్రజాహితీవనమందు పాల్గొనుచున్న వారియొడ మీరుజూపిన సహాభిప్రాయములకు వారందరి తరపున మీకు నమస్కారము లర్పించుచున్నాను. మీరిచ్చు ప్రోత్సాహమే మేము చేయబోవు కార్యసాధనమునకు తోడ్పడును. ఏర్పాట్లను గురించి మీరాడినపలుకులు ఏర్పాట్లుచేయుటయందు నియమింపబడిన వారికెల్లరికిని దెల్పెద”

బ్రాహ్మజేతరుల డిప్యూటీమన్

బొంబాయి, డిశంబరు 4:—దొరతనమువారి భవనమందు రాజప్రతినిధి బ్రాహ్మజేతరుల డిప్యూటీమన్ దీసికొనెను. రాజప్రతినిధిని సందర్శించుట బొంబాయి, డిశంబరు 4:—కొల్హాపురం మహారాజు,

సాధంతవాడిరాజు, బరీయారాజు, మధోలురాజు, సాంగ్లీరాజు, అంధరాజు భోయరాజు, ఫాల్ తాన్ రా, మిరాజ్ సినియర్ రాజు. మిరాజ్ జూనియర్ రాజు, రామదుర్గమురాజు గార్లు రాజప్రతినిధిని బొంబాయి దొరతనమువారి భవనమందు సందర్శించిరి. రావుబహదూరు బి. బి. పరాసెన్ గారిచే ప్రాస చేయబడుచున్న చిత్రపటములను రాజప్రతినిధి చూచెను.

ఎల్లోరాగుహలను సందర్శించుట

వైదంగిరి, డిశంబరు 5:—దౌలతాబాదుమీదుకబోయి రీడింగుదంపతులు ఎల్లోరాగుహలను సందర్శించిరి. కోజాలోని వైజాముగారి బంగారాలో ఫలహారముగావించి రీడింగుదంపతులు దౌలతాబాదుకొటను విడిచిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయిగవర్నరుగారి వర్తటనము

బొంబాయి, డిశంబరు 5:—బొంబాయిగవర్నరుగారు వారిభార్యయు నేడుబయలుదేరి కరాచీనగరమునకు స్త్రీముఖంబోయిరి. సింధుదేశముందు దీర్ఘకాలము వీరు పర్యటనము సల్పెదరు. నేడు ఉదయము 11 గంటలకు ఆల్మోరావ్రాచేవులో యస్. యస్. వహోసాస్త్రీమరులో ప్రయాణమైరి. శనివారము నాటిరాత్రికి కరాచీనగరము చేరెదరు. ఆదివారమున ఓడదిగి మంగళవార ముదయమువరకు కరాచీలో నుండెదరు. కేరుపురము, జగోబాదు, కుక్నూరు, లాల్ కానా, హైదరాబాదు నగరములు సందర్శించి 16 వ తేదీ సాయంత్రమునకు కరాచీ వచ్చి, 18 వ తారీఖు ఉదయమునకు బొంబాయి చేరెదరు (ఆ. ప్రె.)

కీర్తి శేషులగునర్ యెడ్వర్డు సెనూన్

బొంబాయి, డిశంబరు 5:—బొంబాయియందలి ఇ.డి. సెనూన్ కంపెనీ ముఖ్యభాగస్వామి యగు సర్ ఎడ్వర్డు సెనూన్ గారు డిశంబరు 2 వ తేదీన సీమయందు చనిపోయిరి. చనిపోవునప్పటికి నీయనకు 71 సంవత్సరములు గలవు. 1916 సంవత్సరముందు తండ్రియగు సర్ జేకాబ్ సెనూన్ గారి మరణానంతరము ఎడ్వర్డు సెనూనుగారు భేర నెంట్రీకివచ్చిరి. ఈ పదవివహించుటకు వీరివంశమునందు మీ రెండవవారు. భారతసామ్రాజ్య కాసనసభ్యులగు కపైను యి. పి. సనూనుగారు చనిపోయిన యెడ్వర్డు సెనూనుగారి పెద్దకుమారుడు. వీరిప్పుడు సర్ విక్టర్ సెనూనుబిరుదాంకితు లయ్యెదరు. (ఆ. ప్రె.)

తారకేశ్వర సత్యాగ్రహము

సచ్చిదానందస్వామి తుమావణ

హుగ్లీ డి.టి. మేజిస్ట్రేటు సచ్చిదానందస్వామికి పెట్టెంబరు 11 తేదీని 6 నెలలు ఖైదు శిక్షవేసెను. స్వామి నిన్న 5 వ తేదీని హుగ్లీ జిల్లాజడ్జీకోర్టులో తుమావణగోరుచు పిటిషనుపెట్టెను. “నాకు 72 ఏండ్ల వయసుకలదు. ముసలివాడను. 28 కోజలనుండి చెరసాలలో నున్నాను. నేనిక తారకేశ్వరము విషయమున కల్పించుకొనను” అని పిటిషనుపెట్టగా పూచీకురు పుచ్చుకొని వదలవలెనని జడ్జి ఉత్తరువు జేసెను. (ఆ. ప్రె.)

సాలెగూమలో విచిత్రము

మహాత్మాగాంధీజీజయి

మానవుడువ్రాయనివార

“చెన్న పురమునకు కొంతదూరముననున్న విల్లిపురమునకు చేరువనున్న ఎడ్డవాలెమునకు 50 మైళ్ల దూరముననున్న యొక పల్లెటూరిలో ఒక పెద్దసాలెపురుగు గూడుకట్టినది. గూటిలో “మహాత్మాగాంధీజీజయి” అను యంగ్లీషు అక్షరములు అల్లబడియున్నవి. ఇది మిక్కిలి అద్భుతముగా నుండుటచే ఆగూడును సాలెపురుగును పాడుగాకుండ గ్రామవాసులు భద్రపరచిరి. చుట్టుపట్ల గ్రామములవారు చేరువయని దూరముని చూడక కొన్నిమైళ్ల దూరమునుండిగూడ ఆచటికివెళ్లి చూచుచున్నారు. వెనుక రెండేండ్లక్రితము కలకత్తాలో చాందపాలుఘట్టునువద్ద నొక చెట్టుఆకులమీద మహాత్ముడవలీ, గాంధీ అనుపేరులు వ్రాయబడినను వార్తవిని కలకత్తానగరమువారి రందరును అటకేగి చూచిరి. మరలనేటి కినిత చెన్న రాజధానిలో బయలుదేరినది. సాలెపురుగుకుగూడ రాజకీయావేశము కలిగినటులున్నది అని డెయిలీ ఏక్స్ ప్రెసుపత్రిక వ్రాసెను.

బెంగాల్ గ్రెసు మహాసభ

వర్సాటులు చురుకుగా జరుగుచున్నవి

ఈనెల 1 వ తేదీ వరకు 7600 మందికి బసలు పూర్తియైనవి. ప్రతినెల బసలు, పాకాల, భోజనకాల, ప్రదర్శనకాల, దుకాణముల గదులు మున్నగువి పూర్తియైనవి.

అప్పుడే ప్రజలు చాలమందివచ్చి చూచిపోవుచున్నారు. 1 వ తేదీని పంపాసకోవరమువద్ద వియలు జరిగినది.

1 వ తేదీని సన్యాససంఘ కార్యనిర్వాహకుల సభజరిగినది. 125 మంది పంచములను 155 మంది కర్నాటక కైతులను టీకైట్టులకు తేకుండ సభలకు రానిచ్చుటకు తీర్మానించిరి.

సింహద్వారము తయారగుచున్నది. స్నానముల ఘట్టములు చాలవరకు పూర్తియైనవి. ఇంతవరకు 55 వేల రూపాయలు వసూలైనవి. ఇంకను చురుకుగా వసూలుచేయుచున్నారు.

డాక్టరు హర్నికరుగారి వంటిరు దళములు అప్పుడే విజయనగరమున సంచారము చేయుచున్నవి. కర్నాటక దేశ రాధకులను వంటిరులు కలసి 14 వ తేదీని బెంగాల్ సమావేశమయ్యెదరు. (బొంబే క్రాంతికలు)

భారత సంఘసంస్కరణ మహాసభ

బెంగాల్ 27, 28, 29 తేదీలలో జరుగును

సర్ శంకరనాయకరుగారధ్యక్షతవహించెదరు

ఈనెల 27, 28, 29 తేదీలలో బెంగాల్ సంఘసంస్కరణసభగూడ జరుగును. ఆసభకు సర్ శంకరనాయకరుగారధ్యక్షత వహించెదరు. నాయకుగారు నిన్ననే ఆంగ్లదేశము నుండి 'చీనా' అను స్త్రీయరులో బొంబాయి చేరిరి. నిన్న రాత్రి మెయిలులో చెన్నపురికి బయలుదేరిరి. (ఆ. ప్రె.)

బ్రాహ్మణేతర మహాసభ

బెంగాల్ జరుగు సభకు చెన్నరాష్ట్రమువారందరును వెళ్లవలెను

బెంగాల్ జరుగునున్న సంయుక్త బ్రాహ్మణేతరసభకు చెన్నరాష్ట్రమునందలి బ్రాహ్మణేతరులందరును వెళ్లవలెను. ఇది జరకు అసంపూర్తిగా నిలుపబడిన బ్రాహ్మణేతరసభను చెన్నపురిలో కాసనసభజరుగు కోజులలో జనవరినెలలో జరుపవలెను. అను తీర్మానములు నిన్న సాయంత్రము సర్. పి. త్యాగరాయశ్రేష్ఠిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన ఎస్. ఐ. ఎల్. ఫెడరేషనుసభలో ఆమోదింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి సభలు

ఐకమత్య ఉపసంఘము

ఉపసంఘమునకు ఎన్నుకొనబడినవారిలో కొందరు సభ్యులచేర్లను నూచించినవారు వారివిలాసము నపుడు తెలుపలేదు గాన నిపుడు వారి పూర్తివిలాసమును వారేపక్షమునకు చేరినదియును ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులుగానివారి చేర్లను ఉపపాదించినవారుగాని అనువదించినవారుగాని నాకిపుడు వ్రాయగోరెదను.

కాంగ్రెసులో అన్ని పక్షములవారును చేరుటకు ఏవిషయములు ముఖ్యములని వారు తలంతుకో వానిని 1924 డిశంబరు 20 వ తేదీలోగా నాకు చేరునట్లు ఆయా రాజకీయసంఘముల కార్యదర్శులు పంపగోరెదను.

భారత కాంగ్రెసుసంఘసభలో సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిన స్వరాజ్యపక్షమువారందరును తమపూర్తివిలాసమును వెంటనే నాకు తెలుపగోరెదను.

"భారతకాసనసభలోని జాతీయకక్షసభ్యుల సభను గూడ బెంగాల్ జరుపదలచితిమి గాన బెంగాల్ రాదలచినవారు యీనెల 15 వ తేదీలోగా నాకు తెలుపగోరెదను" అని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు ప్రకటించిరి.

పై నికోద్యోగుల సమావేశము

వెల్లింగ్టన్, డిశంబరు 5; డెల్లీలో నీమధ్యజరిగిన సమావేశమునందు బాల్కానిన మేజరు హార్డెగా రిచ్చుటకు దిగివచ్చిరి. మేజరు మరారుగారు వారు అఫీసులో చేరుటకు నిన్న బయలుదేరి యింగ్లాండు వెడలిరి. (ఆ. ప్రె.)

స్థానిక వార్తలు

మ.రా.రా.శ్రీ, బల్లారి రాఘవాచార్యులు, బి. ఎ., బి. యల్., గారిచే స్థాపింపబడిన "ప్రేమా యతనము" సహాయము.

చెన్నపురి ఆంధ్ర సభ వారు

బ్రాహ్మణ ముత్యాలపేట పోలీసుస్టేషన్ కెదుట ప్యాలేసుతియేటరున డిశంబరు నెల 6-వ తేది శనివారం 5-30 ఘంటలకు "రామ దాసు" అను నాటకమును, డిశంబరు 7-వ తేది ఆదివారం 5-30 ఘంటలకు "సా వి త్రి" అను నాటకమును తెనుగున ప్రదర్శింతురు.

శ్రీయుత బల్లారి టి. రాఘవాచార్యులుగారు, బి. ఎ., బి. యల్., (రామదాసు, యముడు.) అల్లూరి పి. రామచంద్రారెడ్డిగారు (కబీరుదాసు.) యడవల్లి సూర్యనారాయణరావుగారు (సత్యవంతుడు) ఉప్పలూరు సంజీవరావుగారు (కమలాంబ, సావిత్రి.)

చెన్నపురి ఆంధ్ర సభ

శ్రీరామునిశీలమునుగూర్చిన వ్యాసపరీక్ష
గత ఆక్టోబరుమాసమున బైచెన్నపురి ఆంధ్రసభాపక్షముందు, గావింపబడిన దసరామహోత్సవసందర్భమున శ్రీరాముని శీలమునుగూర్చిన వ్యాసబహుమాన పరీక్షకు, బోటిచేయుచు ఆంధ్రదేశమునుండి 16 మంది ముప్రసిద్ధపండితులు వ్యాసములు వ్రాసి పంపియుండిరి. ఆ వ్యాసములు ఆక్టోబరు 4 వ తేదీ నాటికే మా కార్యస్థానము నలంకరించినను మా నిర్ణయానుసారము విజయదశమి నాటికి బహుమాన వ్యాసములగు వ్యాసముల నిర్ణయించి బహుమానుల నర్పింప సాధ్యము కాదాయెను. ఇందుకు కారణము వ్యాసపరీక్షసంఘపండితులు 6 గురుకు బ్రతివ్యాసమును శ్రేష్ఠో బ్రత్యేకప్రత్యేకముగ జరుపగోరుటయే. పండితులందరు ప్రతివ్యాసమును సమగ్రముగఁ జదివి పరీక్షించిన పిమ్మట ఈ డిశంబరు 4 వ తేదీని పీఠంబున నొక్కొక్కఁ గూడి 16 వ్యాసములలో నీదిగువ మదాహరింపబడిన పండితుల వ్యాసములు పరు స గ బహుమానా ర్పములని నిర్ణయించిరి. బహుమానార్హతబొందిన ఈవ్యాసకర్తలు మాయాంధ్రసభాపక్షముం దర్పింప నిర్ణయింపబడిన బహుమానములు ఈనెల 15 వ తేదీలోపుగ నొక బహిరంగపథయందు బ్రకటింపబడియర్పింపబడును. సభగావింపబడనున్న తేదీ వారాప్రతికలయందుఁ దెలుపఁబడును. బహుమానములఁ బొందదగినపండితులకుఁ ప్రత్యేకముగ లేఖలును వ్రాయఁబడును. ఆలస్యమునందుకుఁ బండితులు మమ్ము క్షమింతురుగాక. తక్కిన 18 వ్యాసములలో నొక్కొక్కటియు బ్రత్యేకప్రత్యేకముగ బహుమానములఁ బొందదగినంతయు త్రమములే యైనను మే మివాసపరీక్షకు నిర్ణయించుకొనిన బహుమానములు మూడేయగుటచే ఇందు ఉత్తమవ్యాసకర్తల నసత్కృతుల జేయవలసివచ్చెనే యని చింతించుచున్నారము.

బహుమానార్హ వ్యాస కర్తలు

మొదటిబహుమానము

- (1) దువూరి జగన్నాధశర్మగారు-కాకినాడ.
- (2) సంగం జానకిరాం-బి. ఎ. తరగతి విద్యార్థి చెన్నపురి.

మూడవబహుమానము

- (3) పొక్కులూరి లక్ష్మీనారాయణగారు-కరప, కాకినాడతాలూకా.
- వీరిలో మొదటివారికి దేశోద్ధారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి స్వర్ణపతకమును, రెండవవారికి మాదిరెడ్డికాంతారావు నాయుడుగారి స్వర్ణపతకమును, మూడవవారికి పింజల ముబ్రహ్మణ్యము శ్రేష్ఠిగారి మువర్ణపతకమును బహుమానులుగ నిర్ణయింపబడినవి.

గద్దే రంగయ్యనాయుడు, విద్యాభాషాధికారి.

తమిళనాడురాష్ట్ర సంఘసభ జరుగలేదు:-

నిర్దితసభ్యులు రాకపోవుటచే తమిళనాడు రాష్ట్రసంఘసభ జరుగలేదు. 28 సభ్యులు మాత్రము వచ్చిరి. తెల్లూరు ప్రతినిధులగూర్చిన తీర్మానమును వచ్చిన సభ్యులందరును ఒప్పుకొనిరి. ఆతీర్మానమును రానివారందరికి అధ్యక్షుడు పంపటకంగీకరించెను.

జనరంజని:-

సంపాదకునకు దేహమధ్యస్థతగ నుండుటచే ద్వితీయసంచిక సకాలమున వెలువడలేదు. సంచిక ముద్రణ అయియున్నది. 4, 5 కోజులలో వెలువడును. ముందు నుంచి ప్రతిక సకాలమున వెలువడు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. అని ప్రైవేట్రిక సంపాదకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

శ్రీ పుండలీకవరదనభ:-

చెన్నపురి గోవిందప్ప నాయునిపిధి 62 నెంబరు. ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి వారి కార్యాలయమునంద 7-12-24 ఆదివారం రాత్రి 9 ఘంటలకు తిరువల్లికేణి బ్రహ్మశ్రీ పండిత వి. క్రిష్ణచార్యులవలన శ్రీమద్భాగవత కథాపరిచయందలి శ్రీకృష్ణలీల యను పారికథా కాలక్షేపము జరుపబడును. భక్తవరు లందరును విచ్చేయఁ పొరీతులు.

మహమ్మదీయ బాలికలకు నిర్బంధ ప్రాథమిక విద్య:-

పై విధానమున దలిలోపములను నూచించుచు మాలానా ఆబ్దులు లతీఫు ఘరూకిగారు (ఆజాదుహిందు సంపాదకులు) రేపు రాత్రి బహిరంగసభలో నుపన్యసింతురు. (భక్తి సాహెబుపిధి రాత్రి 9 గ)

విచారకరముగు మరణము:-

అసిపైంటు ఎక్స్లెజాకవిమనరుగా పనిచేసి ఫించను పుచ్చుకొన్న పి. కోమన్ మిసన్ గారు 2 తేదీన స్వగృహమున మరణించిరి. వీరు సత్కుటుంబీకులు. మంచివాడు. వీరిమరణమున కెంతయు విచారించుచున్నాము. ఆబ్కారీపద్ధతులందు కొన్ని మార్పులకు వీరేకారకులు. వీరి కుటుంబమునను సానుభూతి చూపుచు వీరియాత్మకు శాంతి కలుగుగాక యని వేడుచున్నాము.

శ్రీ భారతీభాండాగార వప్తమవర్ధి:-

వైవర్ధి స్థావరవహులులో ఆదివారం సాయంత్రము 5-30 గంటలకు జరుగును. ఎ. రామస్వామి మొదలియారు గారు పాశ్చాత్యదేశములపై యభిప్రాయము లనువిషయమును, గూర్చి యుపన్యసింతురు. వ్యాధ్యాధిపతి వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారధ్యక్షత వహించురు. రవీంద్రనాథుని "త్యాగము" అనునాటకమును తెలుగు ప్రహసనమును ప్రదర్శింతురు:-

రాకపోకలు:-

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు నేలఁ నందివచ్చిరి. ఆబ్బాస్ అలీ, సీతారామరెడ్డి (ఎం. ఎల్. నీలు) ప్రాథాం, (డిప్యూటీ డైరెక్టర్ (పి. వి.) నుజాబద్దీక్ (పర్షియన్ కాన్సల్ జనరల్) గార్లు నిన్న వెళ్లిరి. కె. ఎం. భజీరయ హిందూస్థానీ పత్రికాధిపతి తిరువేదము వెళ్లెను.

గుంటూరుఆర్యవైశ్య కాన్ఫరెన్సు

నిన్నటిదినము రాత్రి వైకాన్ఫరెన్సుకు వెల్లినవారు:- భగవంతుం గుప్తగారు బి. ఎ. బి. ఎల్., ఉమ్మడి గురుస్వామికెట్టిగారు, మంకు ముబ్రహ్మణ్యముకెట్టిగారు బి. ఎ., తాటికొండ రామచంద్రరావుగారు బి. ఎ. బి. ఎల్., దివాన్ బహదూరు ప్లా గురుస్వామి కెట్టిగారు, పొత్తూరి అయ్యప్పకెట్టిగారు, నాశం రామచంద్రరావుగారు బి. ఎ. బి. ఎల్.

తిరువల్లికేణి హిందూ హైస్కూలు ప్రాతవిద్యార్థుల వారి కసభ:-

పైసభ ఆదివారంసాయంత్రము 2-30 గంటలకు జరుగును. టి. ఎస్. రంగస్వామయ్యగారు అధ్యక్షత వహించురు.

శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారిగారు మహాత్యాగాంధీగారిదిత్రమును బహిరంగపరెతురు.

కార్యక్రమము:- సంగీతము 2-30 గంటలకు, సభ, చిత్రపటమును బహిరంగపరచుట 3 నుంచి 5 వరకు, మార్కుండేను నాటకము (ఆరవములో) 5-45 గంటలకు.

గుంటూరు ఆర్యవైశ్యసభ

నేడు మధ్యాహ్నము ప్రారంభమైనది

ఈ సభ పిల్ల కాంగ్రెసువారి జరిగినది. మంచి ఏర్పాటు చేయబడినది. నేడు మధ్యాహ్నము 1 గంటకు సభ ప్రారంభమై సభి. శ్రీయుతులు డి॥ బి॥ చల్లా గురుస్వామిశ్రేష్ఠి, బారిష్టరు ఆదివారాయశ్రేష్ఠి, భగవంతుంగుప్ర, సుంకు ముఖ్యవ్యవస్థాంశ్రేష్ఠి, బతుల కామాక్షమ్మగార్లు మున్నగువారు వచ్చిరి. ఆర్య ముని ఏనుగులతో నూరేగించిరి. వాలంటీయర్ల కట్టుబాటు క్లాసు నీయముగానున్నది. భోజనముల ఏర్పాటు నిరుపమానము. కళా కాల ప్రజలతో కీటకీలూడిపోయినది. ఆర్యకుడు సంపూర్ణ సంస్కారమును కోరుచు ఉపన్యసించెను. [విలేఖరితంతివార్త]

ముసలివారిని పడుచువారినిగా చేయుట

డాక్టర్ స్ట్రాండగార్డ్ గారి యభిప్రాయములు
డాక్టర్. జే. ఎఫ్. స్ట్రాండగార్డ్ గారు ప్రస్తుతము మదరాసు స్పెషల్ హోటలులో నున్నారు. వీరు ముసలివారిని పడుచువారినిగా చేయుటలో కుతూహల. అట్టివిధమైన వైద్యమున వీరికి బాగా అనుభవముగలదు. ఈమధ్య వీరలో వీరివిషయము లో చాలాపనిచేసినవచ్చిరి. వీరిని పందల్పించి డైయట్ ఎక్స్ ప్రిసు పత్రికావిలేఖరి మాటలాడగా వీరిట్లు చెప్పిరి.

పునర్యవన మననేమి?

పునర్యవనమనగా ముసలివారుగాని, ముసలితనమువచ్చు చున్నవారుగాని పడుచువారుగా మారుట. దేహము, బుద్ధి, రాగము యికన్నియుగూడ పడుచువారి కెట్లుండునో అట్లుచేయుట. బడుగులైపోయిన మగవారు గాని ఆశ్రువారుగాని నూతన వికాసము నందుట.

యశావనము కలుగ చేయుపద్ధతి

యావనముకలుగచేయు పద్ధతులు చాలాకలవు. కాని అన్నిటిలోను (వైటల్ గాండ్స్ సీరం) మాంసపిండములకే నెత్తురు తిత్తులు వీటిలోనిరసమును టీకాలుమాదిరిగా లోనికిపోని చుట్టనేచేయునట్టి ముఖ్యమగుపద్ధతి. (ఏవోలీసినజంతువు యొక్క కోతిమొదలగుసానియొక్క నెత్తురు తిత్తులు మాంసపిండ్లములనుంచి రసముతీసి ముసలివారిదేహములోని కెక్కించి వారిని బలముగానుండునట్లుచేయుట యీపద్ధతి.) కాని కొందరువైద్యులు శస్త్రచికిత్సచేసి (ఆపరేషన్ చేసి) యీ రసమును ప్రాకెక్కింతురు. కాని యీ సాక్రొ శస్త్రచికిత్సతో ఆపరేషన్ అవసరములేదు. టీకాలువేసినట్లు రసమును లోనికి ఎక్కించుటయే యీ పద్ధతి. ఇందువలన మనిషిపనిపాటలకిష్టాంధికలుగదు. నెప్పికలుగదు. ఆపరేషన్ పద్ధతి ప్రకారము మనిషి కొన్నిరోజులు పడక వేయవలెను. నొప్పికలుగును అందుచే టీకాలపద్ధతియే మంచిది. కాని యిది చాలాఖరీదు అగును. బీదవారు ఖర్చుభరించలేదు. భాగ్యవంతులకుమాత్రము సాధ్యమగును. ఎందులకన్న దీనిపరిశోధన కంటియో ఖర్చయినది.

ఇందుచే కలుగు లాభములు

ఈపద్ధతిచే ముసలివారు పడుచువారు రగుదురు. అని ఆయన చెప్పుచుండగా విలేఖరి

దీనివలన నాయుఃప్రమాణము వృద్ధియగునా? తగ్గునా? యని ప్రశ్నించెను.

అందులకు డాక్టరుగా రిట్లుచెప్పిరి. కామాక్షేమము, సంభోగశక్తి యివి వృద్ధియగుటయేగాక, మేధావతుత్వము పెరుగును. దేహదార్ద్రము హెచ్చును. దేహశయనము లన్నిటికిని మొత్తముమీద ఎంతోవికాసము కలుగును. అందరికి యీపద్ధతి ప్రకారము సాయము చేయలేము. మనిషిని ముందుగా పరీక్షించి యీతనికి యీపద్ధతి ప్రకారము మందువేయ వచ్చునా కూడదాదాని ముందాలో చింతపలయును. ఈ ఆలోచనకు డబ్బు సహాయ చేయము. ఈపరీక్షచేయుట ఎందుకనగా వంట్లో యింకా ఏమైనా సత్యము మిగిలి వున్నదా లేనిదో మేము టీకావేయవలసిన పనిచేయజాలదగా యని పరీక్షింతు మని చెప్పిరి.

ఈ డాక్టరుగారు (జర్మనీదేశము) బైరూతులో వైద్యశాలమును చదివిరి. తరువాత వియన్నా (ఇటలీదేశము) లోను, వాసింగటన్ (అమెరికాదేశము) లోనుగూడ వైద్య మభ్యసించిరి. ముఖ్యముగా పునర్యవనకరణమును పరిశీలించి పరిశోధించి పరిశ్రమ సలిపిరి. పాశ్చాత్య ఖండము లందెల్ల వీరు గట్టివారని ప్రతీతి గలదని డైయట్ ఎక్స్ ప్రిసు పత్రిక ప్రాయమున్నది.

భారత గ్రంథాలయమహాసభ

బెల్గాం లో దానుగారి అధ్యక్షత క్రింద

జరుగును

బెల్గాం లో జరుగనున్న భారత గ్రంథాలయ సభకు ఆధ్యక్షత వహించుటకు దేశబంధుదానుగా రంగీకరించిరి.

(ఆ. ప్రె.)

సర్ సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారి

మరణము

వారి జీవితవిషయములు

డాక్టరు సర్ ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు గత రాత్రి 8 45 గంటలకు గిండిలో స్వప్నహమన మరణించిరి.

మధురజిల్లాలో వీరు 1842 ఆక్టోబరులో జన్మించిరి. వీరు 1866 లో ఎఫ్. ఎల్. పరీక్షలో కృతార్థులై న్యాయవాది పరీక్షలో 1868 లో నెగ్గిరి. 1888 దాకా మధురలో న్యాయవాదిగా పనిచేసిరి. అప్పుడు వీరికి తాత్కాలిక ప్రభుత్వ న్యాయవాదిపని లభించెను. ఈ రాష్ట్రములో మనవారికి పదవి లభించుటలో వీరే మొదలు. 1895 లో హైకోర్టు జడ్జిపని వీరికి వచ్చెను. 1899, 1908, 1906 లలో వీరు హైకోర్టు చీఫ్ జడ్జిగా (ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా) పనిచేసిరి. 1900 లో వీరికి సర్ బిరుదుము వచ్చెను. వీరు 1907 లో పనిమానుకొనెను. అనంతర సభ్యుడుగా కాసనసభలో టుకట్టక లాడించిరి. వీరు కాంగ్రెసు నాయకులందుగూడ ప్రఖ్యాతిబడసిరి. 1914 లో మదరాసులో జరిగిన భారత జాతీయ మహాసభ కావ్యసంఘాధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకొనబడెను. వీరు ఫించను పుచ్చుకొన్నప్పటి నుండియు ధ్యానము, దీక్షాజ్ఞానమునకు జీవితమును మరల్చిరి. డాక్టరు బిసెంటమ్మగారిని నిర్బంధించగనే ప్రభుత్వమువారు వీరికిచ్చిన బిరుదుల నన్నిటిని త్యజించిరి. (ఆ. ప్రె.)

మహమ్మదీయమంత్రి

కాసనసభలో సందడి

సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లా సాహెబుగారు వైస్రాయిగారి కార్యనిర్వాహక వర్గమునందు సభ్యుడుగా బోయెదరను వదలి స్థిరపడుచున్నది. ఆయన స్థానమునందు ఎవరు వత్తురను విషయము కాసనసభలో ముఖ్యముగా మహమ్మదీయ సంఘమునందు ఎక్కువగా చర్చింపబడుచున్నది. గత ఎన్నికలసమయమున కాసనసభ పునర్నిర్వాహకవర్గమున కాసనసభలో మహమ్మదీయులు ముఖ్యముగా తమసంఘమునకు మంత్రివర్గమునందు ప్రాతినిధ్యముండవలెనని గట్టిగ పట్టుబట్టిరి. తమిళజిల్లాల ప్రతినిధులుగూడ తమలో నొకరిని మంత్రిగా నియమింపకపోయినచో ప్రతికూలముగ ప్రవర్తించెదమని ఆధిక సంఖ్యాకులు బెదరించిరి. మొదటి సభలో ముగ్గురు మంత్రులు గూడ తెలుగువారగుటయే యందుకు కారణము. కాని అప్పటిపరిస్థితులనుబట్టి మహమ్మదీయులకు శాంతపరచుటకన్న మంత్రివర్గమున వికృతముగా నుంచుటయే మంచిదిగా నెంచబడెను. ఇప్పుడు కార్యనిర్వాహక వర్గమునందు సర్ హబీబుల్లాగారు ఉన్నతోద్యోగమునకు మారుటవలన, మహమ్మదీయసభ్యులు తమసంఘమువారి నొకరిని కార్యనిర్వాహక సంఘమునందు చేర్చు యత్నించుచున్నారు.

ఈ ఖాళీని పూరితేయనపుడు మహమ్మదీయసభ్యులొకనిని మంత్రిగా నియమించుటకు వీలుగునట్లు చేయబడునని తెలియుచున్నది. ఈరీతిగనే జరుగునని మానవ్యము. ఇట్లే జరిగినచో తమలోనుండి ఒకరిని మంత్రిగా నూచించి అవకాశము మహమ్మదీయులకే విడిచిపెట్టుబడును. వారిలో ప్రస్తుతము జరుగుచున్న సందడినిబట్టి చూడ వారందుకు సిద్ధపడియే యున్నారని తెలియుచున్నది. ప్రచారము జరుగుచున్నది. ఇప్పటికిరువురపేర్లు ముఖ్యముగా ననుకోనుచున్నారు. వైపద్ధతి ననుసరించినచో సర్ హబీబుల్లాగారి స్థానములో అనుభవజ్ఞుడగు భారతీయుని నియమించుటకు వెదకుకొనబనిలేదు. మరియొ ప్రభుత్వమునందు మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్య ముండవలెనకు కోర్కెనుగూడ నెరవేర్చుట యగును. కార్యనిర్వాహక వర్గమునకు సరాసరి తగిన మహమ్మదీయుని నియమించ వీలులేనపుడు మహమ్మదీయుని మంత్రిగా నియమించుటతప్ప వేరుమార్గము లేదు. (మదరాసు మెయిలు)

నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ స్థానిక

స్వపరిపాలనోపసంఘము

ఈనెల 9 వ తేదీ సాయంత్రము 5 క్లక్ గంటలకు జిల్లా కాంగ్రెస్ కార్యాలయమునందు పై సంఘమువారు సమావేశమై కాంగ్రెస్ తరపున తాలూకా బోర్డులకు అభ్యర్థనలను ఎన్నుకొని నిర్ణయించురు. కాంగ్రెసుతరపున అభ్యర్థులుగా నిలువగోరువారు తమతల్లిలను యీక్రిందచేవాలు చేసిన కార్యదర్శిగారిపేర 8 వ తేదీ సాయంత్రములోచే చేరునట్లు పంపవలెను. అభ్యర్థులుగా నుండువారు ఖుద్దున కూడ సభకు హాజరుకావచ్చును. కాంగ్రెస్ తరపున పోత సభ్యుల ప్రమాణపత్రము వైరాళు నిర్ణయింపబడును. పైసంఘ సభ్యులును ఆభిమానులును హాజరుకాలయనని కోరుచున్నాను.

కె. వి. రాఘవాచార్యులు (బి. ఏ. బి. ఎల్)

కార్యదర్శి

నెల్లూరుమండల ప్రాథమికోపాధ్యాయమహాజనసభ

ఈసభకావలి ఉన్నతపాఠశాలాభవనమున 1924 సం॥ రం డిసెంబరు నెల 26, 27, 28 తేదీలందు మహారాజరాజేశ్వరీ రావుసాహెబ్ వి. కృష్ణస్వామిరావుపంతులుగారి (కావలితాలూకా బోర్డు ప్రతినిధులు) యాజమాన్యమున జరుపబడును.

కావలితాలూకాబోర్డు ఎయిడెడ్ పాఠశాలల ఎలిమెంటరీ యుపాధ్యాయల సంఘము మహారాజరాజేశ్వరీ కె. వెంకటసుబ్రహ్మణ్యముపంతులు బి.ఎ. యల్.టి. గారి (పాడేమాపుర బోర్డు హైస్కూలు) ఆధిపత్యముక్రింద జరుగును.

మండల ఉపసంఘముల ప్రతినిధులు తాలూకాబోర్డు ఎయిడెడ్ పాఠశాలల యుపాధ్యాయ యుపాధ్యాయులు తప్పక విచ్చేయప్రార్థితులు.

వి. సుబ్బరామయ్య,

కార్యదర్శి.

మూత్ర వ్యాధులవలన

కలిగిన తీవ్రమగు బలహీనతను

త్వరలో కుమర్చుట కొషధము.

మూత్రవ్యాధులు మున్నగు ద్వందవ్యాధులవలన కలిగిన తీవ్రమగు బలహీనతచేత దీర్ఘకాలమునుండి నేను బాధపడుచుంటిని. నేనీ వ్యాధిని అలక్ష్యముచేసి ఉపేక్షచేయుటచేత నాశరీరసితి మరింత పాడై పోయినది. తిరునల్వేలిజిల్లా కృష్ణాపురం కాపురములును, ప్రస్తుతము చెన్నపురి జార్జ్టౌనును అర్మినియన్ వీధిలో 72 వ గృహమునందు కాపురమున్నవారు నగు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యగారి ప్రఖ్యాతి విని వారియొద్ద మందుపుచ్చుకొన సాగితిని. ఒక్కనెల అగుసరికి పూర్తిగా గుణము కలిగినది ఇవి కుదరనివ్యాధులని పాశ్చాత్య వైద్యులు వదలిపెట్టివేసిన కుప్ప, అతిమూత్రము, చిరకాలమునుండియున్న ఆజీర్ణము, మున్నగు ప్రబల వ్యాధులనుగూడ స్వామిగారు అతిస్వల్పకాలములో పూర్తిగా కుదర్చగా నేను మూచితిని. ఆయన మందులు చాలా ఖరీదయినవన్నమాట నిజమే. రోగులపట్ల ఆయన చాలదయగాను మనఃపూర్వకముగాను చికిత్సచేయుదురు. అందువలన రోగులకు చాల ఉత్సాహకరముగా నుండును. వీరు యీ రీతిగా ప్రజలకు మహిమవకారము చేయుటకు భగవంతుడు వారికి దీర్ఘాయువు సెనంగుగాక.

ఆర్. జ్ఞానదేశికం పిల్ల, బి. ఏ.

(ప్రకటన నెం 22 రు) నలాతింపుతూ, తిరునల్వేలిజిల్లా.

హాలుకాం 280 లింగకెట్టి వీధి, చెన్నపురి 3.12.28.

వారి సలహాకట్టము రు 15-0-0

బొంబాయి కార్పొరేషను

వి. జే. పటేలుగారి రాజీనామా

నిన్న మధ్యాహ్నము 3 గం 40 ని॥ కు ఆధ్యక్షుడు లేకుండ కార్పొరేషనుసభ ప్రారంభమైనది. వి. జే. పటేలుగారు ఆధ్యక్షతకు రాజీనామానిచ్చిరని కార్యదర్శి ఏ. ఏ. మాల్విగారు సభవారి కెరిగించిరి. అంతట క్రమపద్ధతి లేకుండ నలుగురైనగు రొక్కసారి లేచి మాట్లాడసాగిరి. సందడి మొదలైనది. ఎవరిమాటలను వివరముండదు. ఆధ్యక్షుడు రాజీనామానిచ్చెను గాన నేటిసభకొకరిని మీరెన్నుకొనవలెనని కార్యదర్శి తెలిపెను. పటేలుగారు వ్రాసినయుక్తమును చదువుచు సభ్యులు కోరగా కార్యదర్శి చదివెను. "నేనిదివరకే కారణములను తెలిపియున్నాను. ఆకారణములను నేను రాజీనామానిచ్చినపుడు వెళ్లజాలనగల మీరు చేసిన తీర్మానమును నేను అనుసరింపజాలనపుడు రాజీనామా నిచ్చుటయే నాకర్హమగుటచే రాజీనామా నిచ్చితిని. నగరవాసులు హెచ్చుమంది మీపక్షమున నున్నారగాన కార్పొరేషను సభ్యులలో హెచ్చుమంది తీర్మానము నామోదించినను మీరు రాజీనామానిచ్చు నక్కరలేదు. ఎన్నుకొనబడినసభ్యులలో హెచ్చుమంది తీర్మానమునకు ప్రతిహతులుగానే ఓటుయిచ్చిరి. ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడినసభ్యులట్లునుచేర్చక పోయినచో తీర్మానము నెర్పియుండదు గాన మీరు రాజీనామా నీయనక్కరలేదు. అని చాలమంది మిల్లులునన్ను ప్రోత్సహింపరచిరి. వారి వాదము సహేతుకమని నేనుగూడ గ్రహించితినిగాని నేనురాజీనామా నిచ్చుటకే నిశ్చయించితిని. నన్ను ఆధ్యక్షకపదవికి ఎన్నుకొనిన వారు కార్పొరేషను సంఘసభ్యులే యగుటచే వారిలో హెచ్చుమంది ఆతీర్మానము నామోదించిన కారణమున రాజీనామా నిచ్చుటయే నావిధియని నేను నిశ్చయించితిని. నన్ను ఆధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనినపుడు నా కట్టినయములు కలసి వారెరిగి యుండియే ఎన్నుకొనియు మరల నిపు డిట్టితీర్మానము నామోదించుట ఉచితమా అనుచితమా అను విషయముతో నా కట్టినసంబంధమును లేదు. ఈదేశమున ప్రజాసత్తాక సంస్థలను నడుపవలసిన బాధ్యత కలవారు ఇట్టిపద్ధతుల నవలంబించ వలసిన అదను కలిగినపుడు వెనుదీయగూడదను కారణముననే నేను యీరాజీనామా నిచ్చితిని." అని పటేలుగారు ప్రాసెసి.

కార్యదర్శి ఆక్షేపమును చదువగానే వి. ఏ. దఖోల్కారు గారధ్యక్షత వహింపవలెనని హా॥ ఫో॥ జు సెలనాగారు పాదించిరి. వి. ఎన్. హాజీగారు వదిలిరి. పటేలుగారధ్యక్షత వహింపవలెనని యమువాదాను మెహతాగారు పాదించిరి. దానిని త్రెస్సీగారు రుద్దించిరి. ఇట్టిసభలలో ఇదవిని వదలెడు ఆధ్యక్షులే ఆధ్యక్షత వహించుట ఆచారముని త్రెస్సీగారు నుడిచిరి. పటేలుగారిని గూర్చి మందలింపుతీర్మాన మేదియును ఆమోదింపబడలేదు గాన యింకొకరిని ఆధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనుట అనుచితము. డాక్టరు సుకియాగారి మందలింపుతీర్మానమున కొకరుమాత్రమే అనుమతులుగా నుండిరి. అని నారీమనుగారు నుడిచిరి. నారీమనుగారు చెప్పినది అసత్యము, అని సుకియాగారు రసగానే అమాటకు రద్దుపరుచుకొనుటచే చాలమంది కేలు చేసిరి. సుకియాగారు మాటలాడజోగా చాలగోల జరిగినది. అపుడు కార్యదర్శి నిబంధనలను చదివి వినిపించెను. ఒకసభ్యునిగూర్చి మాటలాడుటలో అతడు అసత్యమాడెనని మరొకసభ్యుడు తెలుపగూడదు. అని కార్యదర్శి చదివి ఇది ఆట్టిది కాదనెను. ఇది ఆట్టిదే అని పలువురు కేలు చేసిరి. సుకియాగారిని మాటలాడించి అని లైరం జిజ్ఞాసిగాను సభ్యులను కోరగా సభ్యులు మిన్నకుండిరి.

డాక్టరు సుకియాగారు తన నిదావాక్యమును రద్దు పరుచుకొనెను. (హర్షధ్వనులు చెలగెను) ఒకసారి ఎన్నుకొనబడినచో వెనుకటిచర్చలన్నియు దానితో రద్దగును గాన పటేలుగారిని ఎన్నుకొనగూడదని సుకియాగారు నుడిచిరి. మనకును పటేలుగారిని భిన్నాభిప్రాయములుండినను సాంప్రదాయను సారము మనము పటేలుగారిని గౌరవించుట మన ముఖ్యవిధి. పటేలుగారు ఆధ్యక్షులలో అసమానుడుగాన పటేలుగారిచే ఆధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనవలెనని లైరం జిజ్ఞాసి భాయిగారు నుడిచిరి. మూర్ఖాబాసుగారుగూడ మెహతాగారి సవరణనే బలపరచిరి. సామరశ్యము కలుగుటకు దఖోల్కారుగారు వదలుకొనవలెనని జానెపు బాప్టిస్టుగారునుడిచిరి. పటేలుగారు ఆధ్యక్షులుగా నుండి నిష్పాక్షికముగా వ్యవహరించిరి. కాన సభ్యులందరూ ఏకగ్రీవముగా అయిననే ఎన్నుకొనవలెనని

పంజాబు వాణిజ్య కార్యనిర్వహణ సంఘము వేళము

లాహోరు, నవంబరు 29:—పంజాబు వాణిజ్యసంఘము యొక్క కార్యనిర్వహణ సంఘము వేళము లాహోరుకాపు యొక్క కచేరీలో నవంబరు 25 వ తేదీన జరుపబడినది. కాసనసభ్యులగు వి. యస్. గ్రేగా రధ్యక్షతవహించిరి. అమృతసరము, ఢిల్లీ, ధారివాలు ఫోజీపురంమొదలగు ప్రాంతములప్రతి నిధులుహాజరైరి. రాయబహదూర్ రామకారన్ దాస్, వాయవ్యరైలుమార్గపు యేజెంటుగు బోల్టు, బర్డు అండు కో యొక్క ప్రతినిధి డి. టి. టి. నెడేల్, లాహోరుకాపు గౌరవకార్యదర్శి యగు డి. టి. సిమ్సన్, హోర్ అండ్ కో యొక్క టర్నరు గార్లు లాహోరు ప్రతినిధులుగ నుండిరి.

కడచిన భారత సామ్రాజ్యకాసన సమావేశమందు ప్రవేశ త్రెట్టబడిన బిల్లులు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారిచే అభిప్రాయములను దెలిపిపొనుటకు వాణిజ్యసంఘములకంపబడినది. ఈబిల్లులవిషయమై సమావేశము దాలోచించబడినది.

పంజాబు ప్రభుత్వమువారిచే నంపబడిన బిల్లుల నకలులు రాష్ట్రీయమందన్ని పరిశ్రమల నాయకులకును అభిప్రాయములను బంపుటకు పంజాబువాణిజ్య సంఘమువారిచే నంపబడినది. నాయకులు బెక్కండు అభిప్రాయముల నిచ్చినవిమ్మట సంఘమువారు అభిప్రాయమును ప్రభుత్వమునకు బంపెదరు.

వీక్లీ షేమెంటు బిల్లు

నెలకు రూ॥ 100 ల కంటె జీతము తక్కువగు కార్మికులు, గృహమునందలి నేతలు మొదలైనవారు వారము వారమును జీతమును దీసికొనుటకు వీక్లీ షేమెంటు బిల్లు సదుపాయముల కలిగింపవచ్చును. ఎవరికి యీబిల్లువలన లాభము గలుగవలయునని నెడేజీముగ ల దో నాయక ర గ కు ల వారి కీబిల్లువలన అధికముగ నష్టము వచ్చుననియు ఆట్టి బిల్లు పాసుచేయు నవసరము లేదనియు ప్రోసిజేయబడినది.

మెటర్నిటీ నహాయనిధి

మెటర్నిటీ బెనిఫిట్ బిల్లు ప్రభుత్వమువారు ప్యాసుచేయుటకు సమావేశమందు బెక్కండ్ కిట్టెములేదు. పరిశ్రమల యజమానుల లాభముపై పన్ను విధించి రైల్వలకు సహాయముచేయుటకు వినియోగింపబడును. ఈనిధికి ప్రభుత్వమువారుగాని స్ట్రీలపెరి మిట్టుగాని యేమియు సామ్యునీతురు. మూడు మాసములు జీతము నిచ్చుచు పూర్తియగు నెలపు స్ట్రీలకు బెక్కు కర్మాగారము లీయజాలవు. కాన పంజాబులో అనుబంధమున్న రీతిని ప్రసనమునకు పూర్వమును వెనుకను తగినంత నెలవిచ్చుట బాగుగనుండును. విషయముపై ముందు బాగుగవారోచింపబడును.

కాటన్ జిన్నింగు అండ్ ప్రెస్సింగ్ పాక్ రీబిల్లింగు

ఈ బిల్లుపంజాబు రాష్ట్రీయమునకు ముఖ్యముగ నవసరమైనది. ఈ బిల్లులోని చాల క్లెయిమ్లు నొకటికరువారత నొకటి పరిశీలించుటకు ఒకసంఖ్యమిటియేర్పాటు కాబడినను తుదిఅభిప్రాయముల సీయుటకు యీ సమావేశమునకు అర్హతలేదు. ఏల యనప్రతియంత్రజజమానుల అభిప్రాయమునుక్రమే దీసికొనబడినది. ప్రతినిధువారియభిప్రాయము యింకను దెలిసికొనవలసియున్నది.

ఈ నెల 15, 16 తేదీలందు అపోసియేటెడ్డు వాణిజ్య సంఘముల సమావేశము కలకత్తాలో జరుగును. సమావేశమందు ప్రతిపాదించుటకు 22 తీర్మానములపై ఆలోచింపబడినది. రాజప్రతినిధిచే దెరువబడు నీసమావేశమునందు పాల్గొనబోవు పంజాబురాష్ట్రీసభ్యులకొరకొక మెమోరాండము యీతీర్మానములపై రయారుచేయబడినది.

17-వ తారీఖున జరుగబోవు సమావేశమందు యీవిషయములపై తీర్మానములు గావింపబడునని ఆగ్రాసనాధిపతి దర్శి సభ్యుల సమాచారమునకు అభినందించెను. (అ.ప్రె.)

మ్యూనిసిపలు కమిషనరు పటేలుగారిని ప్రకటించుచు నుడివెను. నాకు విరోధమేమియునులేదు. గత సోమవారమునా డిసెంబరు ఆమోదింపబడిన తీర్మానమునకు విరుద్ధము లేకుండ మెలంగుటకు నేనట్లుపాదించితిని నెరవాగారు తెలిపిరి. మెహతాగారి సవరణపై ఓటుపుచ్చుకొనగా 49 మంది అనుమతులు 17 గురు త్రికులురతెలిపిరి. దానిని మరల తీర్మానముగా నుపపాదించగా హర్షధ్వనులతో ఆమోదింప బడినది. పిమ్మట పటేలుగారు హర్షధ్వనులు చెలగుచుండ ఆగ్రాసనము సభ్యులచే సభ్యులకు నందనములు తెలిపిరి. పిమ్మట కార్యక్రమము జరిగినది. రాజీనామావిషయము ముందుసభలో చర్చింపబడును. (అ.ప్రె.)

వాతావరణ నిధి

1924 సం॥ డిసెంబరు నెల 6-వ తేదీ శనివారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	అత్యధిక వర్షము	అత్యల్ప వర్షము
గోపాలపురం	79.8	58.6	...	24.88	44.95
విశాఖపట్టణము	80.4	65.8	...	15.44	87.09
కాకినాడ	78.4	62.9	...	21.87	89.09
మచిలీపట్టణము	82.8	61.8	...	12.04	41.59
కర్నూలు	85.0	58.8	...	8.56	26.61
బళ్లారి	88.1	56.3	...	2.45	20.51
కడప	86.8	65.8	...	7.20	81.28
నెల్లూరు	80.5	67.4	...	21.29	87.98
మద్రాసు	79.1	72.1	0.02	20.97	50.74
కడపూరు	79.1	71.4	0.68	28.84	52.94
నెలము	90.9	70.6	...	5.76	89.80
కోయంబత్తూరు	86.9	67.7	...	11.21	22.29
తిరుచనాపల్లి	89.1	73.8	...	9.24	88.18
నాగపట్టణము	82.1	72.2	0.01	20.89	54.98
మధుర	89.2	73.7	...	5.01	88.58
పాంబన్	87.1	76.7	...	12.88	87.00
తిరువల్లూరి	17.86	28.34
తిరువేండ్రము	81.6	72.6	0.22	12.90	64.51
కొచ్చిన్	88.6	75.0	...	18.82	114.51
కాలికట్టు	89.3	72.7	...	19.20	117.16
మంగళూరు	87.0	71.1	...	4.18	125.68
తెంగుళూరు	88.8	62.8	...	2.92	85.87
మొరకూర	78.8	56.8	...	5.59	125.46
కొడైకనాల్	68.4	47.7	...	11.85	62.18

సర్కారులలో మేమును లక్ష్యలేవు. బందరులో రాత్రి వేడిమి 5¹/₂ డి, కాకినాడలో 4 డి, విశాఖపట్టణమునందు 3 డి, గోపాలపురంలో 2¹/₂ తక్కువగానున్నది. కర్నూలులో రాత్రి వేడిమి 6 డి, బళ్లారిలో 4¹/₂ డి తక్కువగానున్నది. మదరాసులో చిన్నజల్లుపడినది. పగటివేడిమి 4¹/₂ డి తక్కువగా నున్నది. దక్షిణమునందు తూర్పునందు చిన్నవర్షము లింకను పడవచ్చును.

ఆర్. ఎస్. సామూరు,

వాతావరణ కార్యదర్శి.

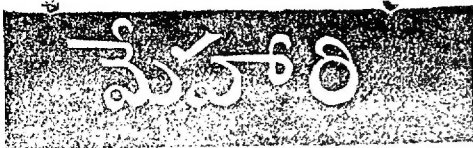
రాజీప్రతి జాతీయోపసంఘము

1924 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 4 వ తేదీ గురువారమునా యంత్రం 4 గంటలకు కార్యనిర్వహణవర్గమువారు జాతీయ పాఠశాలయందు సమావేశమై గావించిన తీర్మానములు.

1. ఈ దినం కార్యక్రమము జరుపుటకు శ్రీయంత్ర వి. బాకోజీరావుగారిని ఆధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనడమయినది.
2. జిల్లాకాంగ్రెసువారు తీర్మానముచేసిన 30 రూపాయలు కేక్రటరిగారు పుచ్చుకొని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతిదినం వచ్చులాగున మూడుమాసములకు పైకము పంపులాగున తీర్మానించడమయినది.
3. లోకల్ కాంగ్రెస్ మొదలల్లలో మూలవడుకుటకు రాటములు లేక ఇబ్బందిపడువారికిన్ని, క్రొత్తగాచేయ మొదలగు పూర్వము కలిగించుటకు రాటములు అందుకు కావలసిన సామానులు ఖద్దరు బోర్డువారిని కోరి తీసికొని పైవిధముగా నుపయోగించుటకు కేక్రటరిగారికి అధికారము యివ్వడమయినది.
4. 1924 వ సం॥ నవంబరు నెల 15 వ తేదీని సంతకాలు లో జరిగిన అనంతపురమండల జాతీయోపసంఘమువిషయమై వారి ఆక్రమములనుగురించి రాబోవు మిటింగునందు చట్టములు తీర్మానించడమయినది.

వై. పార్థసారథి

కార్యదర్శి

నవీనముగ వచ్చినటువంటి, చిరకాలముగ బాధించు చున్నటువంటి నవా మేహవ్యాధులకు నిర్మూలించుటలో ఆమోఘమైనది. వెల బుడ్డి 1-కి రు 2-8-0.

మధుమేహము మున్నగు మాత్రవ్యాధులు, తీయం, చిరకాలము నుంచి శ్రీలనబాధించు శ్వేతప్రదరవ్యాధులు, మొదలగువాటిని ఖండించి నరములకే క్రిని వృద్ధిచేయునట్టి నుప్రసిద్ధమైన ఔషధరాజము. 20 ఔషధములగు బుడ్డి 1-కి ధర రు 5-0-0

(3347) ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి ఆయుర్వేదసిలయము, బెజవాడ.

పరిశీలనాలోచనా కుపాకి నుప్రసిద్ధముగ
కంపెనీకాపే ఔషధబుడ్డి. (8068)

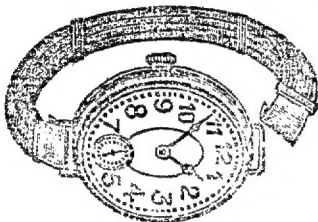
నానావిధములగు రివాల్వర్లు ఆరులేక
బుడ్డికాపా ఔషధబుడ్డి [స్థాపితము ౧౮౬౩ సం॥]

ధరలు
రెవలవరు.
కృష్ణాకాసు
ఆ-పితము

నాళము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును తిన్నది. కేబుల్ పేట్టలో లిగిపది పొడ దొరకును. యుక్. పి. రామేశ్వరం శిల్పి ఆలయ కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

WE WANT 1000 OLD WATCHES.

No matter if your old watch needs "fixing" very badly, we want it. We must have 1000 old watches by January 15. Bring us your old watch to-morrow and we will make you a very liberal allowance on it towards one of our new 1924 models. Ask to see our exquisite new models in wrist watches. Dig up your old watch, even if it hasn't been "running" for years, bring, it to us and get a liberal allowance towards one of our brand new watches. Silver wrist watch with radium dial. GUARANTEED FOR 2 YEARS. Price Rs. 10-0-0.

Messrs. V. A. S. PANI & Co.,
Post Box, No. 17, Madras.

ఇ స నా ఫె లి ని సే వించి మలేరియను కుదుర్చుకొనుయా

ప్రస్తుత కాలములందు ఇది మిక్కిలి నమ్మకమైన సిద్ధాంతము. దీర్ఘ కాలమునుండి జ్వరగడ్డ సహా గలవారికిఘోరిగా నణ మిచ్చును. మలేరియా రావంతుటకై ఉదయము, సాయంకాలములందు ఒకమాత్రము పుచ్చుకొనిన చాలును. మలేరియాకుదురుటకు 15 దినములు సేవించినచాలును. మలేరియా తిరిగి ఎప్పుడునురాదు. భయములేనిది. వైద్యనిపుణులచే సిపార్సు చేయబడినది. పసిబిడ్డలకు ద్రవరూపము నున్న "ఇసనాఫెలిన్"ను వాడుదు.

(1521) ఇండియా, బ్యాంక్, సిలోనుకు పాల్ వజుట్లు, (5)
CORIO Ltd., Post Box 159, Fort, BOMBAY.

వైద్యమండలిచే స్వర్ణరజిత పతకములు యోగ్యతాపత్రములగు బొందిన

కామామృతం

ఒక ఔషధమాత్ర! 1 గంటకే గుణము !!

బలహీనమైన ఖుష్మమైన వెంటనే సంపాదమును నియంజలము. 5 దినములు పుచ్చుకొనిన మాత్రములలోగలిసి గాని మాత్రము నకు ముందు వేనకలంగాని నిద్రలోగాని పొయెడి కుక్రవప్తము స్వధముగా నివారణయగును. మధ్య నపుంసములు, నరముల బలము తగ్గినవాని ఈ మాత్రలచే పైకి పూతగా గూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి కే కేసంతులు కాగలరు. ఆసేమలకు వాడి దృష్టాంతము చూచిన యావధము, మియుత్తరములు రహస్యముగా నుంపబడును. 20 మాత్రల సీసా రు. 2 0-0.

అమృతాశ్రమము, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

మలేరియా, ఇతర జ్వరములకు

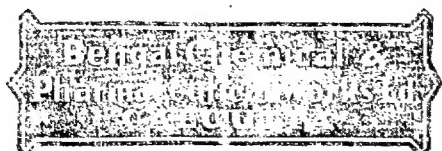
వైరెక్కు

ఒక్కటే ఆమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచిగుణమును, ఆరోగ్యమునుపొందిన లెక్కలేనివారికే ఈ యోగ్యతాపత్రక నిచ్చియున్నాము. అందుట్లుచే

వైరెక్కు అమితముగా

విక్రయమగుచున్నది

రహస్యమైన ఔషధములుకాదు. ఫారమ్యులాను పంపబడును. బుడ్డి 1-కి ధర రు 0-15-0 ని. పి. చార్లెస్ కోస్టా రు 1-2-0.

చెన్నపురి బజారుధరము

డిసెంబరు 6-వ తేది శనివారము

(1) ధాన్యములు

చనియలు బా 1-కి రు 80-0-0 మొదలు 48-0-0 నాణ	
బియ్యము బస్తాలు మొదలు వరక	
రుగుము తెనాలిది ,, ప 48 గలది రు 14-0-0 14-8-0	
పెల్లారిది ,, డిటా ,, 15-8-0 16-0-0	
డిల్లీది ,, డిటా ,, 16-8-0 17-0-0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8-12-0 9-0-0	
నువ్వులు ,, ,, 20-0-0 24-0-0	

(2) వస్తుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 రు 11-0-0 రు 12-0-0	
పెనగలు ,, డిటా ,, 11-8-0 12-4-0	
పెసలు ,, డిటా ,, 11-8-0 12-4-0	
మినుములు ,, డిటా ,, 18-0-0 16-0-0	
ఉలలు ర 164 ,, ,, 9-4-0 11-4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

నువ్వులనూనె బా 1-కి రు 170-0-0 175-0-0	
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14-0-0 26-0-0	
కొండాపురం నేరుసెనగపప్పుబా 1-కి ,, 60-0-0 65-0-0	
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 55-0-0 58-0-0	
కేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 185 మిషన్ రు 125	
అముదము బా 1-కి రు 165-0-0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి రు 190-0-0 195-0-0	
కూరపసుపు ,, రు 125-0-0 180-0-0	
మిరపకాయలు(గుంటూరిది) బా 1-కి రు 120-0-0 188-0-0	
గుంటూరుపొయకట్టు నీలిమండు మణుగు 1-కి రు 50, 55	
కాళవా పిపాయకట్టు ,, రు 70, 75	
బెల్లము బా 1-కి రు 85-0-0 60-0-0	
చింతపండు బా 1-కి రు 80-0-0 49-0-0	

(5) ఇనుము

పట్టా రకం బా 1-కి రు 81-0-0 82-0-0	
చదరం ,, 81-0-0 82-000	
రవుండు ,, 81-0-0 84-0-0	

(6) లోహములు

వెండి 100 కులం కు రు 75-0-0 76-8-0	
బంగారము, తులము 1 కి రు 22-8-0 28-0-0	
పవరను 1-కి 14-9-8	
ఇత్తడి బా 1-కి రు 249-0-0 255-0-0	
రాగి డిటా రు 290-0-0 295-0-0	
అస్కాచక్కర బా 1-కి రు 86-0-0 86-12-0	

(7) రంగులు అలిజరై ను

అవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు రు 78-0-0	
లొట్టికృష్ణము డిటా 72-0-0	
సింహం డిటా ,,	
గుర్రం డిటా ,,	

(8) దూది

బోండా వెట్టబాగు 1-కి రు 820-0-0	
---------------------------------	--

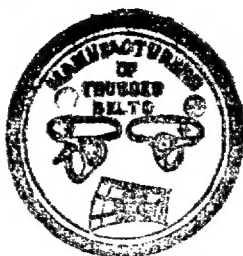
(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి రు 9-0-0	
వధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు 8-0-0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి రు 8-12-0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి రు 9-0-0	
డిటా నెం 14 డిటా రు 9-12-0	
నూళయేనుగ నెం 20 రు 11-4-0	
జపాన్ నెం 20 రు 11-12-0	
,, ,, 40 ఏ కేబిలు అయినను రు 14-7-0	
గోకాకు నెం 12 1/2 రు 9-4-0	
వడ్డాక్ నెం 24 1/2 రు 11-12-0	
14 1/2 క్విల్క్ పక్షి రు 9-4-0	

విద్యార్థులు కావలెను

మోటారు బండిని నడుపుటకును, మెకానిజం నేర్చుకొనగోరు విద్యార్థులు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాసిన తెలుగు ప్రాస్పెక్టును యినాముగా పంపబడును.

The Principal, Sri Ram Motar School
(Govt. Recognized)
1/28 Muker Nallamuthu Street,
G. T. Madras.

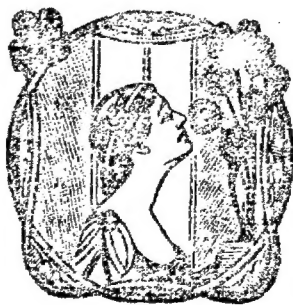

3421

Lamington Road, Bombay.

155 జమ్మనుడిగు, బొంగాయి అని ప్రాసిన బడయగలరు

1416

మొత్తం 1-కి రు. 1-0-0 పోస్ట్జి 0-4-0

ప్రా. డెనర్, నేషనల్, పోస్ట్మెన్ వంటివి

తైలము “మణి నూనె”

26, బాడ్యే, పుదూసు.

 SIGHT RESTORED

A Sure Remedy of Necessity for all Eye-diseases. Cures Cataract, Glaucoma, etc., without knife. No failure; absolutely safe; highest testimony. Particulars free.

E. H. BELLER, D. **Samta (Bengal)**

SANTI OIL

Simple, harmless, external application for functional weakness, Loss of Manhood, etc. No irritation, no discolouring, no bad smell. Particulars free. Correspondence confidential.

HEALTH HOME, D. Samta (Bengal).

Now Ready for Sale :

1924-25 Edition

Published for the mutual Benefit of the

Foreign and Indian Business Houses

THE BUSINESS DIRECTORY of India, Burma, and Ceylon

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters, & Importers, Firms, Factories, Merchants, Manufacturers, Mills, and Industries of the principal Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Price Rs. 10 per copy.

V. P. charge Re. 1 extra

AS FEW TESTIMONIAL.

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of all interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon," published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras. The work covers the principal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while there are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India. Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs tariff.

The British Printer, London.

The Business Directory offers a bulky volume in stout covers, suitably arranged for reference. The Kanara Press has certainly shown very strong enterprise in the production of the Directory. The lists must be of the greatest use to business people in the enormous districts covered, as also to export houses in this country. The volume is well supported by advertisers.

Ceylon Daily News, Colombo.

A useful addition to the libraries of business houses in India, Burma and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct, and the volume serviceably bound.

The Hindu, Madras.

The Business Directory is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of Foreign Banks and Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta.

On the whole we congratulate the publishers on this very useful publication. Every business firm will encourage this first Indian enterprise of the kind will do so with profit.

Madras Mail, Madras.

It is a well-got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. The publication should prove of great use to merchants and tradesmen on the look-out for improving their business.

Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

The Bombay Chronicle, Bombay.

The Business Directory has an attractive get up and it offers a good medium of advertisement. It contains valuable information for businessmen. Some prominent features are exchange values and money equivalents, ready reckoner tables, Indian Customs duties and tariff valuations, together with brief descriptive notices on important business centres. Occasional photographs of special attractions of cities give some relieving interest. Some tips to salesmen are also given. The volume is a welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo.

It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Statesman, Calcutta.

The Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press, Madras, is a useful work of reference. It has an Indian as well as a foreign section and the information given is of a kind that will be appreciated not only by businessmen in this country, but also by manufacturers, merchants and exporters in foreign countries.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections, sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

The Industry, Calcutta.

This handy volume contains addresses not only of the Business houses of this country but also of some representative firms of Shanghai, (China); Kobe (Japan), Singapore (F. M. S.) etc. This is a new diversion for which the directory should be liked by merchants wishing to extend their trades in oriental seas. It is neatly printed, decently bound and cheaply priced.

PUBLISHERS :

THE BUSINESS DIRECTORY Co.,

2/13, VANIER STREET, KANARA PRESS BUILDINGS, MADRAS.

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్క రుతవృత్త వాడతగినది!!

శాశ్వత శంకటాచలపండితులు వారి లోకామయవార కస్తూరిమాతలు:—ఈ దివ్యమధము మిక్కిలి విలువైనకస్తూరి, తుంకుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమూల్యమైన వనమాలికలచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల ఔషధములేదనవారు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది, 6 బు 1-4-0. పాకింబ. పోజ్జుభర్తృవేద. బిడ్డలు మొదలు పెద్దవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపానభేదములతో వాడవలెను. ఇంకా ఈ దివ్య తిలకపండినది అత్యద్భుతమగు నుణమిచ్చును.

వృష్యరాజరసాయనము:—బలహీనము, రక్తిములేనివారు, నిశ్శక్తులు, బాహకశక్తిలేనివారు, అతి కాక మొదలగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామరసాయనమనవలసి. వైద్యాధులను మందులకుయేగాక మంచిరక్తవృద్ధిని, అద్భుతమైన ధాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహాభృంగములకలెలము:—కండ్లమంట, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులము, విసువని తలనొప్పి మొదలు పనిచేయవలయు మొదలగు కఠో, నేత్రరోగములను తప్పక మదుర్చును. 0-8-0

మృదుపరిహరణి:—ఎక్కిరకము తీలి, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మూడుపుట్టలలో మాడిపోవును. 0-4-0

వారికే:—జడము: కండ్లలో ఎలుపు, నీళ్లుకారుట, ముకగాయములు, కండ్లనొప్పి, కండ్లమంట మొదలగునవిమూడవవరకు 0-8-0

మా ఔషధములన్నియు ధరస్వల్పము, ఫలమధికము. దీనినిజము ఒకసారి మా ఔషధములు కొనినవారికే తెలియును. శాశ్వత శంకటాచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు. 1

594) శ్రీ సీతారాధనపవైద్యశాల, మైసూరు.

ఓ రి యం ల త్
గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్
అశూరన్న కంపెనీ, లిమిటెడ్

ప్రస్తుతము విడుదలచేసిన గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ అశూరన్న కంపెనీ, లిమిటెడ్ వరకుల విచ్చుటకు కంపెనీ వారాభించి యున్నారు.

ఏజెంటుగాను, కన్ వాన్సుగాను

మాచేయుటకు శక్తిగల పెద్దమనుష్యులు ఉ ద్యోగిస్తులు దరఖాస్తులను పంపుకొన కోరెదము.

కాలి 1924 సంవత్సరము

ఈ సం॥ కమిషను కంపెనీకి యిదివరలో వచ్చిన సూతన భీమాసంఖ్య అత్యద్భుతమైయున్నది. హిందూ దేశమునందు ప్రఖ్యాతి చెందినదియు ప్రజల అభిమానము పొందినదియునైన యీ లైఫ్ అశూరన్న కంపెనీకి ప్రపోజల్సును సంపాదించుటకు శక్తిగలవారు మాత్రం పోబంధము సాపించుకొనగోరెదము. (672)

The Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings
Post Box No. 8, Madras.
Bangalore Branch:—No 3 South Parade
Bangalore.

Trivandrum Branch:—Trivandrum.

మాన సోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అనాలు)

మెనులభము: (పోజ్జుభర్తృలైఫ్ కమిషను) నుణమధికము! కిరమలో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైద్యకాల మాత్రలు నివ్యాచ్యము. అత్యద్భుతము, అచింత్యము, అగ్నిమాంద్యము, అతివాహము, ఎక్కిరక, పూర్వగమల యందు బలమయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, కిరమ, ప్రశ్న, అనులు, మొదలగునవియందు గలిగిడి సోపన లను బోగొట్టి కేవలమునుంచి యానోగ్యమువరకు వెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేనావార సోపనలను వెంటనే మాన్యును. యిందు ఆ నేకవిషయము చేరినది. అనుభవము గల ఔషధమగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. చిరునామా:— (1918)

అయ్యచ్చేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమెల, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

(తెల్లకుసుమ-ముకుళుల

అకాల బహిష్టి)

వి. జోగారావు ల్యాండ్ లార్డు, సత్వవరం. గోవావరి జిల్లా:—తెల్లకుసుమ, ముకుళుల, అకాలబహిష్టి మొదలగు వానిచే బాధపడుచున్న యొక్కత్రీకి లోగ్రను వాడినపింప సౌఖ్యముగనున్నది సంతానసంపద

పిల్లలచేరు "కేసరి"

ఎ. ఈశ్వరప్పగారు కోటబామ్మపల్లి, గంజాము. సంతానభాగ్యములేని ఆ నేకత్రీయ తమ "లోగ్ర"ను నేవించి పుత్ర పుత్రికా రత్నంబులను బడిసిరి. కొందరు తమపిల్లలకు "కేసరి" అను నామమిడిరి.

"కేసరి కుటీరం"
అయ్యచ్చేద ఓషధిఔషధశాల, యెగూరు, మద్రాసు.

అన్నతాంజనము

హానుమాన్ జమ్మ

లోక ప్రసిద్ధ మైనది.

(1727)

దీన్ని సమానమైనది వేరులేదు.

ఎస్. శ్రీరంగనాథం శెట్టి లండు బ్రదర్స్, 12-బందరువీధి, మదరాసు.

(వేండ్రు కం వెని, బెజవాడ

క్రొత్త స్థలమునకు మార్చబడినది.

అన్ని రకముల వస్తువులు సరసమైన ధరలకు విక్రయించబడును.

వాణిముద్రాక్రశాల, బెజవాడ.

అప్పు బ్రతుకులు, రబ్బరు స్టాంపులు, సిగ్గు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చిక్కుట, క్లాకులు చేయుట, స్టేషనరీ సామానులు. (80%)

ఎంగ్లీవింగు

బెజవాడ

వైంచి వారి చేకని పెట్టబడిన గొప్ప ఎలిక్ట్రీక్ గాడినవ్

ప్రపంచమునందుండు ట్యాంక్ లన్నిటిలో గొప్పది

లేక ప్రాణాధారమైనది. ప్రాణెనరు శ్రామసేక్యర్లు వారిచే కనిపెట్టబడినది. రేతన్ను, గ్రుడ్డు సంబంధమైన, నెల్లు మిక్కిలి ముఖ్యమైన, ఉదారమైన, అతిపుష్టికరమైన జంతువులయొక్క భాగములనుండి తీయబడినది. ఇది వరలో ఉపయోగించిన వాటికంటెను మిక్కిలి బలము కలది, ఆరోగ్యకరమైనది. లోనికి పుచ్చుకొనుటకు మిక్కిలి తగినది. తీపుగాను, మనోహరముగాను నుండును. జీర్ణకోశమునకు ఏలాటి తొందర లేక సులభముగా జీర్ణమగును. ఆకలిని కలుగజేయునట్టియు, సాధారణమైనట్టియు టానికు లన్నిటికంటెను ఇది శ్రేష్ఠమైనది. నిజముగా ఎలిక్ట్రీక్ గాడిన్యా ఆరోగ్యము, చురుకుదనము, పుష్టి చేరికగలది.

ఈదిగువ తెలుపబడిన వ్యాధులకు ఎలిక్ట్రీక్ గాడినవ్ మిక్కిలి ఆమోఘమైనది

గండమాల, హైడ్రోగములు, మెదడు నరముల సంబంధమైన వ్యాధులు, శ్వాస సంబంధమైన వ్యాధులు, శ్వేతభాతువు సంబంధమైన వ్యాధులు, అమెనోరియా, బ్లెనోరియా, డిస్ మెనోరియా, ఇండ్రయ సంబంధమైన వ్యాధువాలు, గర్భ సంబంధమైన వమనములు, హేమరేజ్ (మూత్రనాళము, మెదడు, దంతములు, ఊపిరిశీర్షులు మొదలగు భాగములకు సంబంధించినది) పాండురోగము, బలహీనము, అన్ని విధముల కఠినవ్యాధులు, క్లోరోసిస్, పీచి, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, కనినతరువాత నుండు శ్రమ బుడ్డి 1-కి ధర రూ 14, 3 బుడ్ల ధర రూ 40, వి. పి. వ్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఇండియా, బర్మా, సిలోనుకు ఫోల్ ఏజెంట్లు,

మదన్ సన్ను & కో., కెమిస్టులు

క్రాఫోర్డు మార్కెట్టు బొంబాయి

మద్రాసు డిపో:- వి. ఎస్. ఆర్. మూర్తి & సన్ను, 9, హోప్ హామ్ము, బ్రాడ్వే.

లిటెంపు:- "ఎలిక్ట్రీక్ గాడినవ్ గురించియే ప్రతివారూ ప్రతికూలము అడతెగక వ్యాసములు ముద్రించ బడుచున్నవి. అందులో తెలుపబడు వార్తలలో ఈ విషయమైకూడ సదా ముద్రించబడుచున్నది. ప్రతిపట్టణమునందును, జేశమునందును దీనిని గుఱించియే మాట్లాడుచున్నారు. అద్భుతమైన పుష్టిని, మంచి శక్తిని కలిగించు టానికులలో ఇది మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది.

లెజిడిపాఠ:- "ఎలిక్ట్రీక్ గాడినవ్ దీనే దీనే గొప్ప జయమును పొందుచున్నది. అట్లు జయముగాంచుట మిక్కిలి వ్యాధులుగా నున్నది. వ్యాధి కుమరదని వదలి వేయబడిన లెక్కలేని రోగులకు ఇది మంచి ఆరోగ్యమును, పుష్టిని గలుగజేయుచున్నది.

డాక్టరు లాబర్న్ (జర్నల్ డిలీకేట్) "నపుంసకత్వము, వంధ్యత్వము, క్లోరోసిస్, స్త్రీలకు గలుగు ఋతుసంబంధమైన వ్యాధులు మొదలగు వ్యాధులకు అద్భుతమైన గుణ మిచ్చుచున్నది. ఈ వ్యాధికి రాజా వంటిది. టూబుర్ నులోసిస్ ను నిర్మూలము చేయకపోయినప్పటికిని వ్యాధి హెచ్చుకాకుండా ఆటంకపరచును. సదగు వ్యాధిచే గలుగు నష్టముల నన్నిటిని ఇది పూర్తి జేయును. నష్టపడిన భాగములను పూర్తి చేయుటయం దిది మిక్కిలి శ్వాతి చేరికగలది. సదగు వ్యాధిచే తీవ్రతెచ్చవలె బోలుగా చేయబడినట్టి రక్తనాళముల నాటిని ఇది పునరుద్ధరించును.